

Spis treści

I Akty ustawodawcze

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2336 z dnia 14 grudnia 2016 r. ustanawiające szczegółowe warunki dotyczące połowów stad głębokowodnych w północno-wschodnim Atlantyku i przepisy dotyczące połowów w wodach międzynarodowych północno-wschodniego Atlantyku oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 2347/2002 1
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2337 z dnia 14 grudnia 2016 r. uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1192/69 w sprawie wspólnych zasad normalizujących rachunkowość przedsiębiorstw kolejowych ⁽¹⁾ 20
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2338 z dnia 14 grudnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 w odniesieniu do otwarcia rynku krajowych usług kolejowego transportu pasażerskiego ⁽¹⁾ 22
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2339 z dnia 14 grudnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 952/2013 ustanawiające unijny kodeks celny w odniesieniu do towarów, które czasowo opuściły obszar celny Unii drogą morską lub powietrzną 32
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2340 z dnia 14 grudnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1286/2014 w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych w odniesieniu do daty rozpoczęcia jego stosowania ⁽¹⁾ 35

DYREKTYWY

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2341 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (IORP) ⁽¹⁾ 37

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/2336

z dnia 14 grudnia 2016 r.

ustanawiające szczegółowe warunki dotyczące połowów stad głębokowodnych w północno-wschodnim Atlantyku i przepisy dotyczące połowów w wodach międzynarodowych północno-wschodniego Atlantyku oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 2347/2002

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 ⁽³⁾ wymaga, aby działalność połowowa była zrównoważona środowiskowo w perspektywie długoterminowej i aby zarządzano nią w sposób spójny z celami w zakresie osiągnięcia korzyści ekonomicznych, społecznych i w dziedzinie zatrudnienia oraz przyczyniania się do dostępności dostaw żywności. Wspólna polityka rybołówstwa (WPRyb) powinna stosować do zarządzania rybołówstwem zarówno podejście ostrożnościowe oraz ekosystemowe, tak aby zapewnić minimalizowanie negatywnych skutków działalności połowowej dla ekosystemu morskiego i dążyć do zapewnienia, aby działalność połowowa nie powodowała degradacji środowiska morskiego. W tym kontekście szczególne znaczenie mają również art. 2 ust. 2 oraz art. 7, 20 i 22 tego rozporządzenia.
- (2) Unia zamierza wdrożyć rezolucje przyjęte przez Zgromadzenie Ogólne ONZ – zwłaszcza rezolucje 61/105 i 64/72, w których wezwano państwa i regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem do zapewnienia ochrony wrażliwych głębokowodnych ekosystemów morskich przed oddziaływaniem przydennych narzędzi połowowych, jak również do zrównoważonej eksploatacji stad ryb głębokowodnych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 133 z 9.5.2013, s. 41.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 10 grudnia 2013 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 18 października 2016 r. (Dz.U. C 433 z 23.11.2016, s. 1). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

- (3) Komisja poddała ocenie rozporządzenie Rady (WE) nr 2347/2002 ⁽¹⁾ i stwierdziła w szczególności, że zakres odnośnej floty jest zbyt duży, że brakuje wytycznych w zakresie kontroli w wyznaczonych portach i programów pobierania prób, a także że jakość sprawozdawczości państw członkowskich dotyczącej poziomów nakładu jest zbyt zmienna. Ponadto po przeprowadzeniu oceny Komisja uznała, że mający zastosowanie od roku 2002 pułap zdolności, składający się z łącznej zdolności wszystkich statków, które złowiły ponad 10 ton mieszanki gatunków głębokowodnych w którymkolwiek z lat pomiędzy 1998 r. i 2000 r., nie przyniósł istotnych pozytywnych skutków. System pułapów zdolności powinien zatem zostać zaktualizowany w ramach środków mających zaradzić niedociągnięciom stwierdzonym w tym rozporządzeniu.
- (4) Aby zachować niezbędne ograniczenia zdolności połowowej w odniesieniu do połowów głębinowych oraz by zdobyć bardziej wyczerpujące informacje na temat głębinowej działalności połowowej i jej oddziaływania na środowisko morskie, warunkiem prowadzenia połowów gatunków głębokowodnych powinno być uzyskanie upoważnienia do połowów. Każdy wniosek o wydanie upoważnienia do połowów powinien zawierać szczegółowy opis planowanego obszaru połowowego, w tym podobszarów, rejonów i podrejonów Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES) i Komitetu ds. Rybołówstwa na Środkowym i Wschodnim Atlantyku (CECAF) oraz rodzaju narzędzi, planowanego zakresu głębokości, planowanej częstotliwości i czasu trwania działalności połowowej, oraz nazw odnośnych gatunków głębokowodnych.

System upoważnień do połowów powinien również przyczyniać się do ograniczenia zdolności statków mogących ubiegać się o prawo poławiania gatunków głębokowodnych. Aby środki zarządzania skupiały się na tej części floty, która ma dla połowów głębinowych największe znaczenie, upoważnienia do połowów należy wydawać stosownie do tego, czy odnoszą się one do połowów ukierunkowanych czy do przyłowów. Stosowanie obowiązku wyładunku ustanowionego w rozporządzeniu (UE) nr 1380/2013 nie powinno jednak pozbawiać statków, które poławiają niewielkie ilości gatunków głębokowodnych i które nie podlegają obecnie obowiązkowi posiadania dalekomorskiego zezwolenia połowowego, możliwości dalszego prowadzenia swojej tradycyjnej działalności połowowej.

- (5) Posiadacze upoważnienia do połowów zezwalającego na połowy gatunków głębokowodnych powinni współpracować przy prowadzeniu działań naukowo-badawczych w celu udoskonalenia oceny stad głębokowodnych i usprawnienia badań ekosystemów głębokowodnych.
- (6) Aby jeszcze bardziej poprawić ochronę środowiska morskiego, należy zezwolić na prowadzenie ukierunkowanej działalności połowowej wyłącznie na tych obszarach, w których głębinową działalność połowową prowadzono w okresie referencyjnym obejmującym lata 2009–2011. Jednak na potrzeby zwiadów rybackich statki prowadzące ukierunkowane połowy gatunków głębokowodnych powinny mieć możliwość prowadzenia połowów poza istniejącym obszarem połowowym, pod warunkiem że w świetle oceny oddziaływania przeprowadzonej zgodnie z wytycznymi Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) rozszerzenie obszaru połowowego nie stanowi znaczącego ryzyka negatywnego oddziaływania na wrażliwe ekosystemy morskie.
- (7) Połowy głębinowe prowadzone przy użyciu włoków dennych wiążą się z wyższym niż w przypadku stosowania innych narzędzi ryzykiem dla wrażliwych ekosystemów morskich i charakteryzują się najwyższymi poziomami niezamierzonych połowów gatunków głębokowodnych. Aby zminimalizować negatywne oddziaływanie takiej głębinowej działalności połowowej na ekosystem morski, prowadzenie połowów przy użyciu włoków dennych powinno być ograniczone do wód określonej głębokości, a połowy prowadzone przy użyciu narzędzi przydennych powinny podlegać szczególnym wymogom mającym na celu ochronę wrażliwych ekosystemów morskich. Stosowanie narzędzi przydennych powinno być ponadto przedmiotem oceny po dniu 13 stycznia 2021 r. Ponadto stosowanie sieci skrzelowych dennych jest obecnie ograniczone w połowach głębinowych na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1288/2009 ⁽²⁾.
- (8) Aby złagodzić potencjalne szkodliwe oddziaływanie używania włoków dennych, należy zezwolić na prowadzenie połowów nimi wyłącznie na głębokości 800 metrów lub mniejszej. Ograniczenie to opiera się na istniejących dobrowolnych środkach wprowadzonych przez branżę, które mają zastosowanie do wód Unii, i uwzględnia specyfikę połowów głębinowych w wodach Unii.
- (9) Aby zminimalizować skutki głębinowej działalności połowowej dla wrażliwych ekosystemów morskich, należy ustanowić szereg środków mających na celu ograniczenie możliwości napotkania takich ekosystemów. W szczególności przy napotkaniu wrażliwego ekosystemu morskiego zastosowanie powinny mieć zasada oddalenia się i obowiązek zgłoszenia. Ponadto należy ustanowić wykaz obszarów, na których występują lub mogą występować wrażliwe ekosystemy morskie, w odniesieniu do których to obszarów prowadzenie połowów przy użyciu narzędzi przydennych jest zabronione.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2347/2002 z dnia 16 grudnia 2002 r. ustanawiające szczególne wymagania dostępu oraz warunki z tym związane mające zastosowanie do połowów zasobów głębokowodnych (Dz.U. L 351 z 28.12.2002, s. 6).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1288/2009 z dnia 27 listopada 2009 r. ustanawiające przejściowe środki techniczne na okres od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 30 czerwca 2011 r. (Dz.U. L 347 z 24.12.2009, s. 6).

- (10) Jako że informacje biologiczne można najlepiej gromadzić z wykorzystaniem zharmonizowanych norm gromadzenia danych, należy zintegrować gromadzenie danych dotyczących metier połowów głębinowych z ogólnymi ramami gromadzenia danych naukowych przy jednoczesnym zapewnieniu dodatkowych informacji niezbędnych do zrozumienia dynamiki połowów. Finansowanie gromadzenia danych na mocy niniejszego rozporządzenia jest dostępne na warunkach i zasadach wynikających z ram gromadzenia danych określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 199/2008 ⁽¹⁾.
- (11) W rozporządzeniu Rady (WE) nr 1224/2009 ⁽²⁾ określono bardziej rygorystyczne wymogi w zakresie kontroli i egzekwowania, mające zastosowanie w danych okolicznościach. Połowy gatunków głębokowodnych, które to gatunki ze względu na swoje cechy są wrażliwe na skutki połowów, powinny zatem podlegać większej kontroli. Należy również przewidzieć szczególne przypadki naruszania przepisów WPRyB, które to naruszenia powinny prowadzić do cofnięcia upoważnienia do połowów.
- (12) Decyzją Rady 81/608/EWG ⁽³⁾ zatwierdzono Konwencję o przyszłej wielostronnej współpracy w rybołówstwie na północno-wschodnim Atlantyku, która weszła w życie w dniu 17 marca 1982 r. Konwencja ta stanowi właściwe ramy dla wielostronnej współpracy w zakresie racjonalnej ochrony zasobów ryb i zarządzania nimi w wodach międzynarodowych północno-wschodniego Atlantyku. Środki zarządzania przyjęte przez Komisję ds. Rybołówstwa Północno-Wschodniego Atlantyku (NEAFC) obejmują szczególnie system środków na rzecz ochrony wrażliwych ekosystemów morskich w obszarze podlegającym regulacji NEAFC. Jednak w celu zapewnienia ciągłości obecnego sposobu prowadzenia działalności przez unijne statki rybackie w wodach NEAFC, w przypadku głębinowej działalności połowowej w obszarze podlegającym regulacji NEAFC nadal zastosowanie powinny mieć obecnie obowiązujące przepisy ustanowione na mocy rozporządzenia (WE) nr 2347/2002 dotyczące dalekomorskiego zezwolenia połowowego, wyznaczonych portów oraz przekazywania informacji przez państwa członkowskie. Ponadto w celu dalszego poszerzenia wiedzy naukowej na temat tych stad i w związku z tym, że mające zastosowanie środki NEAFC nie obejmują kwestii obecności obserwatorów, taki sam zakres obecności obserwatorów należy zastosować w przypadku wszystkich obszarów Morza Północnego i CECAF, na których prowadzone są połowy gatunków głębokowodnych.
- (13) Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmiany zamieszczonego w załączniku III wykazu indykatorów wrażliwego ekosystemu morskiego w celu dostosowania tego wykazu do najnowszych opinii naukowych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽⁴⁾. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (14) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do określenia istniejących obszarów połowowych oraz ustanowienia i dostosowania wykazu obszarów, na których występują lub mogą występować wrażliwe ekosystemy morskie, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁵⁾.
- (15) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do zatwierdzenia głębinowych zwiadów rybackich oraz w odniesieniu do dostosowywania określonego istniejącego obszaru połowów głębinowych w celu objęcia nim miejsc działalności połowowej prowadzonej na mocy upoważnienia do połowów wydanego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane bez stosowania rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 199/2008 z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa (Dz.U. L 60 z 5.3.2008, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 (Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1).

⁽³⁾ Decyzja Rady 81/608/EWG z dnia 13 lipca 1981 r. dotycząca zawarcia Konwencji o przyszłej wielostronnej współpracy w rybołówstwie na północno-wschodnim Atlantyku (Dz.U. L 227 z 12.8.1981, s. 21).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (16) Należy zatem ustanowić nowe przepisy regulujące połowy stad głębokowodnych w wodach Unii północno-wschodniego Atlantyku i wodach międzynarodowych w obszarze podlegającym kompetencji CECAF,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Cele

Niniejsze rozporządzenie przyczynia się do osiągnięcia celów wskazanych w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 w odniesieniu do gatunków i siedlisk głębokowodnych. Ponadto jego celem jest:

- a) poszerzenie wiedzy naukowej dotyczącej gatunków głębokowodnych i ich siedlisk;
- b) zapobieganie istotnemu niekorzystnemu wpływowi na wrażliwe ekosystemy morskie występującemu w ramach połowów głębinowych i zapewnienie długoterminowej ochrony stad ryb głębokowodnych;
- c) zapewnienie, by środki Unii służące zrównoważonemu zarządzaniu stadami ryb głębokowodnych były zgodne z rezolucjami przyjętymi przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, a zwłaszcza rezolucjami 61/105 i 64/72.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do działalności połowowej lub planowanej działalności połowowej na następujących wodach:
 - a) działalność połowowa unijnych statków rybackich i statków rybackich państw trzecich na będących wodami Unii wodach Morza Północnego, wodach północno-zachodnich i wodach południowo-zachodnich oraz na wodach Unii w obszarze ICES IIa;
 - b) działalność połowowa unijnych statków rybackich na wodach międzynarodowych w obszarach CECAF 34.1.1, 34.1.2 i 34.2.
2. Przepis ust. 1 niniejszego artykułu pozostaje bez uszczerbku dla art. 16 ust. 5

Artykuł 3

Przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do gatunków występujących w wodach głębinowych i charakteryzujących się kombinacją następujących cech biologicznych: dojrzwienie w stosunkowo późnym wieku, powolny wzrost, długie średnie trwanie życia, niskie wskaźniki śmiertelności naturalnej, nieciągła rekrutacja z dobrych klas wiekowych oraz tarło mające miejsce nie każdego roku (zwanym dalej „gatunkami głębokowodnymi”).
2. Do celów niniejszego rozporządzenia gatunki głębokowodne, a spośród nich gatunki najbardziej wrażliwe, wskazano w załączniku I.

Artykuł 4

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje zawarte w art. 4 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 i art. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 734/2008 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 734/2008 z dnia 15 lipca 2008 r. w sprawie ochrony wrażliwych ekosystemów morskich na pełnym morzu przed niekorzystnym wpływem przydennych narzędzi połowowych (Dz.U. L 201 z 30.7.2008, s. 8).

2. Ponadto stosuje się następujące definicje:
- a) „obszary ICES” oznaczają obszary zdefiniowane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 218/2009⁽¹⁾;
 - b) „obszary CECAF” oznaczają obszary zdefiniowane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2009⁽²⁾;
 - c) „obszar podlegający regulacji NEAFC” oznacza wody objęte Konwencją o przyszłej wielostronnej współpracy w rybołówstwie na północno-wschodnim Atlantyku, które leżą poza wodami podlegającymi jurysdykcji w zakresie rybołówstwa umawiających się stron tej konwencji;
 - d) „gatunek najbardziej wrażliwy” oznacza gatunek głębokowodny wskazany w trzeciej kolumnie „Najbardziej wrażliwy (x)” tabeli w załączniku I;
 - e) „metier” oznacza działalność połowową ukierunkowaną na określone gatunki i prowadzoną przy użyciu określonych narzędzi na określonym obszarze;
 - f) „metier połowów głębinowych” oznacza metier ukierunkowany na gatunki głębokowodne zgodnie z wyznacznikami określonymi w art. 5 ust. 2;
 - g) „centrum monitorowania rybołówstwa” oznacza centrum operacyjne utworzone przez państwo członkowskie bandery i wyposażone w sprzęt komputerowy i oprogramowanie komputerowe pozwalające na automatyczne odbieranie danych, ich przetwarzanie i elektroniczne przesyłanie;
 - h) „napotkanie” oznacza połowy takich ilości gatunków będących indykatorami wrażliwego ekosystemu morskiego, które przekraczają poziomy progowe określone w załączniku IV;
 - i) „niezamierzone połowy” oznaczają przypadkowe połowy organizmów morskich, które zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 muszą zostać wyładowane i odliczone od kwot z uwagi na fakt, że rozmiary tych organizmów są mniejsze niż minimalny rozmiar odniesienia do celów ochrony, albo dlatego, że zostały one złowione z przekroczeniem limitów przewidzianych przepisami dotyczącymi składu połowów i przyłowów;
 - j) „indykatory wrażliwego ekosystemu morskiego” oznaczają indykatory ujęte w załączniku III;
 - k) „istniejące obszary połowów głębinowych” oznaczają część obszaru, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. a), na której w przeszłości miała miejsce głębinowa działalność połowowa i która została określona zgodnie z art. 7.

Artykuł 5

Upoważnienia do połowów

1. Prowadzenie działalności połowowej ukierunkowanej na gatunki głębokowodne wymaga posiadania upoważnienia do połowów (zwanego dalej „upoważnieniem do połowów ukierunkowanych”). W upoważnieniu do połowów ukierunkowanych wskazuje się gatunki głębokowodne, których połowy dany statek może prowadzić w sposób ukierunkowany.

2. Do celów ust. 1 statek rybacki prowadzący działalność połowową uznaje się za prowadzący połowy ukierunkowane na gatunki głębokowodne jeżeli przekazywane przez niego informacje (ujęte w dzienniku połowowym, deklaracjach wyładunkowych, dokumentach sprzedaży lub podobnym dokumencie) o połowach w danym roku kalendarzowym wskazują, że połowy te zawierają co najmniej 8 % gatunków głębokowodnych na jakikolwiek rejs połowowy.

Warunek ten nie ma jednak zastosowania do statków rybackich, w przypadku których całkowite zarejestrowane ilości gatunków głębokowodnych w danym roku kalendarzowym są mniejsze niż 10 ton. Niniejszy akapit pozostaje bez uszczerbku dla ust. 6.

3. Działalność połowowa statków rybackich, które nie prowadzą ukierunkowanych połowów gatunków głębokowodnych, uzyskują połowy gatunków głębokowodnych w postaci przyłowu, wymaga posiadania upoważnienia do połowów (zwanego dalej „upoważnieniem do połowów uzyskiwanych w postaci przyłowu”). W upoważnieniu do połowów uzyskiwanych w postaci przyłowu wskazuje się gatunki głębokowodne, które dany statek może napotkać i uzyskać w postaci przyłowu, prowadząc połowy ukierunkowane na inne gatunki.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 218/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie przekazywania przez państwa członkowskie prowadzące połowy na północno-wschodnim Atlantyku danych statystycznych dotyczących połowów nominalnych (Dz. U. L 87 z 31.3.2009, s. 70).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie przekazywania przez państwa członkowskie prowadzące połowy na określonych obszarach, innych niż północny Atlantyk, danych statystycznych o połowach nominalnych (Dz. U. L 87 z 31.3.2009, s. 1).

4. Dwa rodzaje upoważnień do połowów, o których mowa odpowiednio w ust. 1 i 3 niniejszego artykułu, muszą być łatwe do odróżnienia w elektronicznej bazie danych, o której mowa w art. 116 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009.
5. Statkom rybackim, które nie posiadają upoważnienia do połowów zgodnie z niniejszym artykułem, zakazuje się połowów gatunków głębokowodnych w ilościach przekraczających 100 kg w ramach każdego rejsu połowowego. Gatunków połowowych złowionych przez takie statki w ilościach przekraczających 100 kg nie zatrzymuje się na pokładzie, nie przeladowuje ani nie wyładowuje – z wyjątkiem niezamierzonych połowów gatunków głębokowodnych, do których zastosowanie ma obowiązek wyładunku określony w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 i które należy wyładować i odliczyć od kwot.
6. Statek rybacki, który posiada upoważnienie do połowów uzyskiwanych w postaci przyłowu i ma dostęp do kwoty przyłowów gatunków głębokowodnych przekraczającej o nie więcej niż 15 % próg 10 ton określony w ust. 2 niniejszego artykułu, nie jest uznawany za prowadzący połowy ukierunkowane na gatunki głębokowodne. Statek taki wyładowuje takie połowy i odlicza je od kwoty. Niezamierzone połowy gatunków głębokowodnych, do których zastosowanie ma obowiązek wyładunku określony w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, są wyładowywane i odliczane od kwot.
7. Niniejsze rozporządzenie stosuje się odpowiednio do wydawania upoważnień do połowów statkom rybackim państw trzecich zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1006/2008 ⁽¹⁾.

Artykuł 6

Zarządzanie zdolnością

1. Łączna zdolność połowowa, mierzona w pojemności brutto i w kilowatach, wszystkich unijnych statków rybackich, którym dane państwo członkowskie wydało upoważnienie do połowów ukierunkowanych, nie może przekraczać w żadnym momencie łącznej zdolności połowowej tych statków tego państwa członkowskiego w latach 2009–2011, przy czym uwzględnia się rok wykazujący najwyższą wartość, które:
 - a) złowiły 10 lub więcej ton gatunków głębokowodnych w ciągu któregośkolwiek z trzech lat kalendarzowych w okresie pomiędzy 2009 i 2011 rokiem, przy czym uwzględnia się rok wykazujący najwyższą wartość; oraz
 - b) są zarejestrowane w regionie najbardziej oddalonym tego państwa członkowskiego, w rozumieniu art. 349 TFUE, i jeżeli połowy gatunków głębokowodnych każdego z takich statków w ciągu któregośkolwiek z trzech lat kalendarzowych w okresie pomiędzy 2009 i 2011 rokiem stanowiły co najmniej 10 % ich całkowitych rocznych połowów, przy czym uwzględnia się rok wykazujący najwyższą wartość.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. a), jeżeli danemu państwu członkowskiemu przyznano uprawnienia do połowów gatunków wymienionych w załączniku I przed dniem 12 stycznia 2017 r., ale jego statki nie złowiły co najmniej 10 ton gatunków głębokowodnych w żadnym roku referencyjnym, łączna zdolność połowowa takiego państwa członkowskiego nie może przekraczać w żadnym momencie łącznej zdolności połowowej jego statków w ciągu któregośkolwiek z trzech ostatnich lat, w których co najmniej jeden jego statek złowił 10 lub więcej ton gatunków głębokowodnych, przy czym uwzględnia się rok wykazujący najwyższą wartość.

Artykuł 7

Istniejące obszary połowów głębinowych

1. Do dnia 13 lipca 2017 r. państwa członkowskie, których statkom przyznano dalekomorskie zezwolenie połowowe zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 2347/2002, w zakresie w jakim dotyczy ono działalności połowowej statków poławiających więcej niż 10 ton w każdym roku kalendarzowym, informują Komisję, wykorzystując zapisy VMS lub, jeżeli zapisy VMS nie są dostępne, wykorzystując inne stosowne i wiarygodne informacje, o umiejscowieniu głębinowej działalności połowowej takich statków w referencyjnych latach kalendarzowych w okresie 2009–2011.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1006/2008 z dnia 29 września 2008 r. dotyczące upoważnień do prowadzenia działalności połowowej przez wspólnotowe statki rybackie poza wodami terytorialnymi Wspólnoty oraz wstępu statków państw trzecich na wody terytorialne Wspólnoty, zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93 i (WE) nr 1627/94 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 3317/94 (Dz. U. L 286 z 29.10.2008, s. 33).

2. Na podstawie informacji przedstawionych na mocy ust. 1 oraz na podstawie najlepszych dostępnych informacji naukowych i technicznych Komisja, nie później niż do dnia 13 stycznia 2018 r., określi, w drodze aktów wykonawczych, istniejące obszary połowów głębinowych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 18.

Artykuł 8

Wymogi ogólne dotyczące wniosków o wydanie upoważnień do połowów

1. Każdy wniosek o wydanie upoważnienia do połowów zawiera szczegółowy opis obszaru, na którym dany statek rybacki zamierza prowadzić działalność połowową, rodzaj narzędzi, zakres głębokości, na której ma być prowadzona działalność, planowaną częstotliwość i czas trwania działalności połowowej oraz nazwy odnośnych gatunków głębokowodnych.
2. Upoważnienie do połowów ukierunkowanych wydaje się wyłącznie do celów prowadzenia działalności połowowej na istniejących obszarach połowów głębinowych.
3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 niniejszego artykułu i do czasu określenia istniejących obszarów połowów głębinowych zgodnie z art. 7, upoważnienia do połowów ukierunkowanych można wydawać, pod warunkiem że statek rybacki przedstawił dowody, iż prowadził działalność połowową w zakresie metier połowów głębinowych przez co najmniej trzy lata przed złożeniem wniosku o wydanie upoważnienia do połowów. Takie upoważnienie do połowów można wydać wyłącznie w odniesieniu do miejsc, w których prowadzono uprzednio taką działalność połowową.
4. Nie wydaje się upoważnień do połowów w celu prowadzenia połowów przy użyciu włoków dennych na głębokości większej niż 800 metrów.
5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 państwo członkowskie może złożyć wniosek o prowadzenie zwiadów rybackich w miejscach położonych poza istniejącymi obszarami połowów głębinowych. Do takiego wniosku załącza się ocenę oddziaływania sporządzoną zgodnie z normami określonymi w międzynarodowych wytycznych FAO z 2008 r. dotyczących zarządzania połowami głębinowymi na morzu pełnym. Składając taki wniosek, państwo członkowskie wskazuje szacowany czas trwania zwiadu rybackiego oraz szacowaną liczbę statków uczestniczących w zwiadzie oraz ich zdolność. Proponuje ono środki ograniczające mające zapobiegać napotkaniu wrażliwych ekosystemów morskich lub mające skutecznie je chronić.
6. Komisja, po przeprowadzeniu oceny informacji przedstawionych przez państwa członkowskie i na podstawie opinii naukowego organu doradczego, może w drodze aktów wykonawczych wydać zgodę na przeprowadzenie wnioskowanego zwiadu rybackiego. Wydając taką zgodę, Komisja może określić w szczególności:
 - a) obszar zwiadu rybackiego;
 - b) liczbę statków i maksymalną zdolność;
 - c) czas trwania zwiadu – nieprzekraczający jednego roku, z możliwością jednokrotnego przedłużenia;
 - d) maksymalny odsetek całkowitego dopuszczalnego połowu gatunków głębokowodnych, który można pozyskać podczas zwiadu rybackiego; oraz
 - e) środki ograniczające, które należy zastosować w celu ochrony wrażliwych ekosystemów morskich.
7. Aby zapewnić gromadzenie reprezentatywnych danych, które będą adekwatne dla oceny stad ryb głębokowodnych i zarządzania nimi oraz sytuacji napotkania wrażliwych ekosystemów morskich, w przypadku wszelkich upoważnień do połowów wydanych zgodnie z ust. 6 na danym statku w ciągu pierwszych 12 miesięcy obowiązywania upoważnienia do połowów wymagana jest obecność obserwatorów naukowych lub urządzeń zdalnego monitorowania elektronicznego.
8. W oparciu o wniosek i informacje przedstawione przez dane państwo członkowskie Komisja może dostosować, w drodze aktów wykonawczych, określony istniejący obszar połowów głębinowych w celu objęcia nim miejsc działalności połowowej prowadzonej na mocy upoważnienia do połowów wydanego zgodnie z ust. 5 i 6 niniejszego artykułu.

Artykuł 9

Wymogi szczegółowe dotyczące ochrony wrażliwych ekosystemów morskich

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do operacji połowowych prowadzonych przy użyciu narzędzi przydennych na głębokości większej niż 400 metrów.
2. Jeżeli w trakcie danej operacji połowowej złowiono takie ilości indykatorów wrażliwego ekosystemu morskiego zdefiniowanych w załączniku III, które przekraczają poziomy progowe zdefiniowane w załączniku IV, uznaje się, że doszło do napotkania wrażliwego ekosystemu morskiego. Statek rybacki natychmiast zaprzestaje połowów w danym obszarze. Statek rybacki wznawia operację dopiero po dotarciu do alternatywnego obszaru znajdującego się w odległości co najmniej pięciu mil morskich od obszaru, w którym doszło do napotkania wrażliwego ekosystemu morskiego.
3. Statek rybacki natychmiast zgłasza każdy przypadek napotkania wrażliwych ekosystemów morskich właściwym organom krajowym, które niezwłocznie powiadamiają o tym fakcie Komisję.
4. Państwa członkowskie wykorzystują najlepsze dostępne informacje naukowe i techniczne, w tym informacje biogeograficzne i informacje, o których mowa w ust. 3, w celu określenia miejsca występowania lub prawdopodobnego występowania wrażliwych ekosystemów morskich. Ponadto Komisja zwraca się do właściwego naukowego organu doradczego o przeprowadzenie rocznej oceny obszarów występowania lub prawdopodobnego występowania wrażliwych ekosystemów morskich.

Ocena ta jest sporządzana zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi FAO z 2008 r. dotyczącymi zarządzania połowami głębinowymi na morzu pełnym, z zastosowaniem podejścia ostrożnościowego do zarządzania rybołówstwem, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, i jest podawana do wiadomości publicznej.
5. W przypadku zidentyfikowania – na podstawie procedury, o której mowa w ust. 4 – obszarów występowania lub prawdopodobnego występowania wrażliwych ekosystemów morskich, państwa członkowskie i właściwy naukowy organ doradczy powiadamiają o tym Komisję w odpowiednim terminie.
6. Do dnia 13 stycznia 2018 r., przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych informacji naukowych i technicznych oraz w oparciu o oceny i identyfikacje przeprowadzone przez państwa członkowskie i naukowy organ doradczy, Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu ustanowienia wykazu obszarów występowania lub prawdopodobnego występowania wrażliwych ekosystemów morskich. Komisja dokonuje corocznego przeglądu wykazu na podstawie opinii przedstawionych przez Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa i w stosownych przypadkach zmienia wykaz w drodze aktów wykonawczych. Komisja może usunąć obszar z wykazu, o ile stwierdzi, na podstawie oceny oddziaływania i po konsultacji z właściwym naukowym organem doradczym, że istnieją wystarczające dowody wykazujące, że w danym obszarze nie występują wrażliwe ekosystemy morskie, lub że przyjęto właściwe środki ochrony i zarządzania zapewniające zapobieżenie istotnemu niekorzystnemu wpływowi na wrażliwe ekosystemy morskie na tym obszarze. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 18.
7. Komisja może na podstawie najlepszych dostępnych informacji naukowych dokonywać przeglądu indykatorów wrażliwego ekosystemu morskiego oraz jest uprawniona do zmiany wykazu zamieszczonego w załączniku III w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 17.
8. Wymagana jest nowa ocena oddziaływania, jeżeli występują znaczące zmiany w technikach prowadzenia połowów przy użyciu narzędzi przydennych lub w przypadku pojawienia się nowych informacji naukowych wskazujących na występowanie wrażliwych ekosystemów morskich na danym obszarze.
9. Połowy za pomocą narzędzi przydennych są zakazane na wszystkich obszarach umieszczonych w wykazie zgodnie z ust. 6.

Artykuł 10

Stosowanie szczegółowych przepisów o kontroli

Połowy i działalność połowowa objęte niniejszym rozporządzeniem podlegają również przepisom zawartym w art. 7, 17, 42, 43 oraz 45, art. 84 ust. 1 lit. a), art. 95 ust. 3, art. 104 ust. 1, art. 105 ust. 3 lit. c), art. 107 ust. 1, art. 108 ust. 1 i art. 115 lit. c) oraz w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 1224/2009, o ile w niniejszym rozporządzeniu nie przewidziano inaczej.

*Artykuł 11***Wyznaczone porty**

1. Państwa członkowskie wyznaczają porty, w których odbywa się wyładunek lub przeładunek gatunków głębokowodnych lub ich mieszanki w ilości przekraczającej 100 kg. Do dnia 13 marca 2017 r. państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz tych wyznaczonych portów.
2. Nie można dokonywać wyładunków żadnej mieszanki gatunków głębokowodnych w ilości przekraczającej 100 kg w miejscach innych niż porty wyznaczone przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 1.

*Artykuł 12***Zgłoszenie z wyprzedzeniem**

Na zasadzie odstępstwa od art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 kapitanowie wszystkich unijnych statków rybackich zamierzający wyładować co najmniej 100 kg gatunków głębokowodnych – niezależnie od długości statku rybackiego – zgłaszają ten zamiar właściwemu organowi swojego państwa bandery co najmniej cztery godziny przed szacowanym terminem przybycia do portu. Kapitan lub inna osoba odpowiadająca za działanie statku o długości równej lub mniejszej niż 12 metrów powiadamia właściwe organy na co najmniej jedną godzinę przed szacowanym terminem przybycia do portu.

*Artykuł 13***Wpisy w dzienniku połowowym na wodach głębokich**

1. W przypadku gdy zastosowanie ma obowiązek prowadzenia dziennika połowowego, kapitanowie unijnych statków rybackich posiadających upoważnienie do połowów, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lub 3, uczestnicząc w metier połowów głębinowych lub podczas połowów na głębokości większej niż 400 metrów:
 - a) w papierowym dzienniku połowowym wprowadzają nowy wiersz po każdym zaciągu; lub
 - b) jeżeli podlegają elektronicznemu systemowi rejestracji i raportowania – rejestrują dane osobno po każdym zaciągu.
2. Kapitanowie unijnych statków rybackich rejestrują również w dzienniku połowowym statku ilości gatunków głębokowodnych wymienionych w załączniku I, które zostały złowione, zatrzymane na pokładzie, przeładowane lub wyładowane zgodnie z art. 5 ust. 5, oraz ilości indykatorów wrażliwego ekosystemu morskiego wymienionych w załączniku III powyżej poziomów progowych określonych w załączniku IV, w tym skład gatunkowy i masę, i zgłaszają te ilości właściwym organom.

*Artykuł 14***Cofnięcie upoważnienia do połowów**

Bez uszczerbku dla art. 7 ust. 4 i art. 92 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 oraz zgodnie z art. 90 ust. 1 tego rozporządzenia upoważnienia do połowów, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 3 niniejszego rozporządzenia, cofa się na co najmniej dwa miesiące w następujących przypadkach:

- a) nieprzestrzeganie warunków określonych w upoważnieniu do połowów w odniesieniu do ograniczeń stosowania narzędzi, dozwolonych obszarów operacji lub limitów połowowych odnoszących się do gatunków, które można poławiać w sposób ukierunkowany; lub
- b) nieprzyjęcie na statek obserwatora naukowego lub niedopuszczenie do pobrania prób z połowów do celów naukowych zgodnie z art. 16 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 15

Zasady dotyczące gromadzenia danych i sprawozdawczości

1. Bez uszczerbku dla bardziej szczegółowych przepisów niniejszego rozporządzenia stosuje się rozporządzenie (WE) nr 199/2008.
2. Gromadząc dane dotyczące metier połowów głębinowych zgodnie z zasadami ogólnymi dotyczącymi gromadzenia danych i poziomami dokładności określonymi w stosownym wieloletnim unijnym programie gromadzenia danych biologicznych, technicznych, ekologicznych i społeczno-gospodarczych i zarządzania tymi danymi, państwa członkowskie spełniają szczegółowe wymogi w zakresie gromadzenia danych i sprawozdawczości określone w załączniku II w odniesieniu do metier połowów głębinowych.
3. Państwa członkowskie ujmują we wszystkich upoważnieniach do połowów wydawanych zgodnie z art. 5 warunki niezbędne do tego, by zapewnić udział odnośnego statku – we współpracy z odpowiednią instytucją naukową – we wszelkich programach gromadzenia danych, których zakres obejmowałby działalność połowową, której dotyczą wydawane upoważnienia.
4. Kapitan statku lub inna osoba odpowiadająca za działanie statku jest zobowiązana przyjąć na pokład obserwatora naukowego, którego państwo członkowskie oddelegowało na ten statek, chyba że nie jest to możliwe ze względów bezpieczeństwa. Kapitan umożliwia obserwatorowi naukowemu wykonywanie jego zadań.
5. Na żądanie Komisji państwo członkowskie składa roczne sprawozdania zawierające zagregowane dane dotyczące liczby pływających pod jego banderą statków prowadzących połowy głębinowe, obszarów ich połowów, rodzajów narzędzi, rozmiarów, liczby wydanych upoważnień do połowów w podziale na typ upoważnienia, ich portów pochodzenia, całkowitych uprawnień do połowów głębinowych dostępnych dla jego statków oraz zagregowanego odsetka wykorzystania tych uprawnień do połowów. Sprawozdania te podawane są do wiadomości publicznej.

Artykuł 16

Obecność obserwatorów

1. Państwa członkowskie ustanawiają program obecności obserwatorów, aby zapewnić gromadzenie na czas odpowiednich i rzetelnych danych o połowach i przyłowach gatunków głębokowodnych oraz przypadkach napotkania wrażliwych ekosystemów morskich, a także innych odpowiednich informacji do celów skutecznego wykonywania niniejszego rozporządzenia. W przypadku statków używających włoków dennych lub sieci skrzelowych dennych, które posiadają upoważnienie do ukierunkowanych połowów gatunków głębokowodnych – z wyjątkiem statków, które nie są w stanie przyjąć obserwatora ze względów bezpieczeństwa – zakres obecności obserwatorów wynosi co najmniej 20 %. W przypadku wszelkich innych statków posiadających upoważnienie do połowów gatunków głębokowodnych – z wyjątkiem statków, które nie są w stanie przyjąć obserwatora ze względów bezpieczeństwa – zakres obecności obserwatorów wynosi co najmniej 10 %.
2. Jeżeli państwo członkowskie zwróciło się do danego podmiotu gospodarczego o przyjęcie obserwatora na pokład jego statku, nieobecność obserwatora z przyczyn niezależnych od podmiotu gospodarczego nie uniemożliwia temu statkowi opuszczenia portu.
3. Do dnia 1 stycznia 2018 r. Komisja zwraca się o przygotowanie opinii naukowej – w oparciu o dane zgromadzone na mocy niniejszego rozporządzenia – na temat tego, czy obecność obserwatorów w zakresie określonym w ust. 1 niniejszego artykułu jest wystarczająca do osiągnięcia celów określonych w art. 1, w szczególności z myślą o zapobieganiu istotnemu niekorzystnemu wpływowi na wrażliwe ekosystemy morskie w ramach połowów głębinowych, oraz czy należy ten zakres skorygować na podstawie zaktualizowanej metody pobierania prób. Komisja niezwłocznie powiadamia o wynikach zasięgniętego doradztwa naukowego Parlament Europejski i Radę.
4. Jeżeli na podstawie opinii naukowej, o której mowa w ust. 3, Komisja uzna, że wyrażony w procentach zakres obecności obserwatorów określony w ust. 1 powinien zostać skorygowany, Komisja może w trybie pilnym przedłożyć wniosek dotyczący zmiany tych wartości procentowych.
5. Na zasadzie odstępstwa od art. 2, niniejszy artykuł stosuje się odpowiednio do połowów gatunków głębokowodnych przez statki używające włoków dennych lub sieci skrzelowych dennych w obszarze podlegającym regulacji NEAFC.

*Artykuł 17***Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 9 ust. 6, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 12 stycznia 2017 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 9 ust. 6, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 9 ust. 6 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

*Artykuł 18***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga komitet ds. rybołówstwa i akwakultury. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 19***Ocena**

1. Do dnia 13 stycznia 2021 r. Komisja – na podstawie sprawozdań państw członkowskich i opinii naukowych, o które zwraca się w tym celu – ocenia oddziaływanie środków określonych w niniejszym rozporządzeniu i ustala, w jakim stopniu zrealizowano cele, o których mowa w art. 1 lit. a) i b).
2. Ocena obejmuje tendencje w zakresie następujących kwestii:
 - a) stosowanie wszystkich rodzajów narzędzi połowowych w przypadku połowów ukierunkowanych na gatunki głębokowodne, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na gatunki najbardziej wrażliwe i wrażliwe ekosystemy morskie;

- b) statki, które zaczęły stosować narzędzia połowowe o ograniczonym oddziaływaniu na dno morskie, oraz postępy w zakresie zapobiegania niezamierzonym połowom, ich minimalizowania i, w miarę możliwości, ich eliminowania;
- c) zakres działania statków uczestniczących w każdym metier połowów głębinowych;
- d) kompletność i wiarygodność danych, które państwa członkowskie przesyłają do organów naukowych w celu oceny stada lub do Komisji w odpowiedzi na żądanie przesłania danych szczegółowych;
- e) stada głębokowodne, w przypadku których poprawiono opinie naukowe;
- f) skuteczność środków wspomagających w eliminowaniu odrzutów i ograniczaniu połowów gatunków najbardziej wrażliwych;
- g) jakość ocen oddziaływania przeprowadzonych zgodnie z art. 8;
- h) liczba statków i portów w Unii, na które wykonanie niniejszego rozporządzenia ma bezpośredni wpływ;
- i) skuteczność środków przyjętych w celu zapewnienia długoterminowej stabilności stad ryb głębokowodnych oraz zapobiegania przyłowom ryb z gatunków niedocelowych, zwłaszcza przyłowom ryb z gatunków najbardziej wrażliwych;
- j) zakres skutecznej ochrony wrażliwych ekosystemów morskich uzyskany dzięki ograniczeniu dozwolonej działalności połowowej do istniejących obszarów połowów głębinowych, zasadzie oddalenia się lub innym środkom;
- k) stosowanie ograniczenia głębokości do 800 metrów.

3. W oparciu o ocenę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja może w odpowiednim przypadku przygotować wnioski w sprawie zmian niniejszego rozporządzenia. W szczególności jeśli w ocenie tej stwierdzono, że prowadzenie połowów przy użyciu narzędzi przydennych nie pozwala zrealizować celów określonych w art. 1, Komisja może przedłożyć wniosek w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia, celem zapewnienia, by upoważnienia do połowów ukierunkowanych dla statków używających włoków dennych lub sieci skrzelowych dennych wygasły lub były unieważniane i by wprowadzono wszelkie niezbędne środki dotyczące narzędzi przydennych, w tym takłowców, zapewniające ochronę gatunków najbardziej wrażliwych i wrażliwych ekosystemów morskich.

Artykuł 20

Uchylenia i przepisy przejściowe

1. Rozporządzenie (WE) nr 2347/2002 traci moc.
2. Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.
3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu, do unijnych statków rybackich prowadzących działalność połowową w obszarze podlegającym regulacji NEAFC nadal stosuje się art. 3, 7 i 9 rozporządzenia (WE) nr 2347/2002.
4. Specjalne zezwolenia połowowe wydane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2347/2002 zachowują ważność maksymalnie przez okres jednego roku od dnia 12 stycznia 2017 r.

Artykuł 21

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 14 grudnia 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

I. KORČOK

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Gatunki głębokowodne

Nazwa systematyczna	Nazwa zwyczajowa	Najbardziej wrażliwy (x)
<i>Centrophorus</i> spp.	Koleń szerokoustny	
<i>Centrosyllium fabricii</i>	Koleń czarny	x
<i>Centrosymnus coelolepis</i>	Koleń iberyjski	x
<i>Centrosymnus crepidater</i>	Koleń długonosy	x
<i>Dalatias licha</i>	Liksa	x
<i>Etmopterus princeps</i>	Kolczak wielki	x
<i>Apristuris</i> spp.	Rekiniek	
<i>Chlamydoselachus anguineus</i>	Rekin chlamida	
<i>Deania calcea</i>	Koleń kolcobrody	
<i>Galeus melastomus</i>	Piłogon	
<i>Galeus murinus</i>	Piłogon mysy	
<i>Hexanchus griseus</i>	Sześciopar szary	x
<i>Etmopterus spinax</i>	Kolczak czarny	
<i>Oxynotus paradoxus</i>	Kolcoskór	
<i>Scymnodon ringens</i>	Koleń nożozębny	
<i>Somniosus microcephalus</i>	Rekin polarny	
<i>Alepocephalidae</i>	Przedkolcopłetwe	
<i>Alepocephalus bairdii</i>	Talizman	
<i>Alepocephalus rostratus</i>	Alepocefal	
<i>Aphanopus carbo</i>	Pałasz czarny	
<i>Argentina silus</i>	Argentyna wielka	
<i>Beryx</i> spp.	Beryksy	
<i>Chaceon (Geryon) affinis</i>	Krab głębokowodny <i>affinis</i>	
<i>Chimaera monstrosa</i>	Przeraza	

Nazwa systematyczna	Nazwa zwyczajowa	Najbardziej wrażliwy (x)
<i>Hydrolagus mirabilis</i>	Chimera wielkooka	
<i>Rhinochimaera atlantica</i>	Drakon atlantycki	
<i>Coryphaenoides rupestris</i>	Buławik czarny	
<i>Epigonus telescopus</i>	Gonustel	x
<i>Helicolenus dactilopterus</i>	Sebdak	
<i>Hoplostethus atlanticus</i>	Gardłosz atlantycki	x
<i>Macrourus berglax</i>	Buławik siwy	
<i>Molva dypterygia</i>	Molwa niebieska	
<i>Mora moro</i>	Mora atlantycka	
<i>Antimora rostrata</i>	Antymora	
<i>Pagellus bogaraveo</i>	Morlesz bogar	
<i>Polyprion americanus</i>	Wrakoń	
<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>	Halibut niebieski	
<i>Cataetyx laticeps</i>		
<i>Hoplosthetus mediterraneus</i>	Gardłosz	
<i>Macrouridae</i> inne niż <i>Coryphaenoides rupestris</i> i <i>Macrourus berglax</i>	Buławikowate inne niż buławik czarny i buławik siwy	
<i>Nesiarchus nasutus</i>	Gempyl czarny, barrakuda czarna	
<i>Notocanthus chemnitzii</i>	Łuskacz	
<i>Raja fyllae</i>	Raja listnik	
<i>Raja hyperborea</i>	Raja arktyczna	
<i>Raja nidarosiensis</i>	Raja czarnobrzucha	
<i>Trachyscorpia cristulata</i>	Skorpena kolcogłowa	
<i>Lepidopus caudatus</i>	Pałasz ogoniasty	
<i>Lycodes esmarkii</i>	Głowik Esmarka	
<i>Sebastes viviparus</i>	Karmazynek	

ZAŁĄCZNIK II

Szczegółowe wymogi w zakresie gromadzenia danych i sprawozdawczości, o których mowa w art. 15 ust. 2

1. Państwa członkowskie zapewniają, by dane gromadzone dla obszaru, który obejmuje zarówno wody Unii, jak i wody międzynarodowe, były następnie dzielone tak, aby jedna ich grupa obejmowała wyłącznie wody Unii, a druga – wody międzynarodowe.
2. Jeżeli działalność w metier połowów głębinowych pokrywa się z działalnością w innym metier na tym samym obszarze, dane dotyczące tej pierwszej działalności gromadzone są w oddzieleniu od danych dotyczących tej drugiej działalności.
3. We wszystkich metier połowów głębinowych pobiera się próby z odrzutów. Strategia pobierania prób w przypadku wyładunków i odrzutów obejmuje wszystkie gatunki wymienione w załączniku I oraz gatunki należące do ekosystemu dna morskiego, takie jak koralie głębokowodne, gąbki lub inne organizmy należące do tego samego ekosystemu.
4. Obserwator skierowany na pokład statku ma za zadanie określić i udokumentować masę wszystkich koralowców twardych, koralowców miękkich, gąbek lub innych organizmów należących do tego samego ekosystemu, złowionych przy użyciu narzędzi połowowych statku.
5. Jeżeli mający zastosowanie wieloletni plan gromadzenia danych wymaga gromadzenia danych dotyczących nakładu połowowego przedstawianego jako liczba godzin poławiania włokami i czas zanurzenia narzędzi biernych, państwa członkowskie gromadzą i są gotowe przedstawić – wraz z takimi danymi dotyczącymi nakładu połowowego – następujące dane dodatkowe:
 - a) umiejscowienie geograficzne działalności połowowej w podziale na poszczególne zaciągi, na podstawie danych VMS przekazywanych przez statek do centrum monitorowania rybołówstwa;
 - b) głębokości połowu, na których używa się tych narzędzi, w przypadku gdy dla statku sprawozdawczość prowadzi się z wykorzystaniem elektronicznego dziennika połowowego. Kapitan statku zgłasza głębokość połowu zgodnie ze standardowym formatem sprawozdawczości.

ZAŁĄCZNIK III

Gatunki będące indykatorami wrażliwego ekosystemu morskiego

W poniższym wykazie wyszczególniono rodzaje siedlisk wrażliwego ekosystemu morskiego wraz z taksonami, które mogą z dużym prawdopodobieństwem występować w tych siedliskach i które to taksony uznaje się za indykatory wrażliwego ekosystemu morskiego.

Rodzaj siedliska charakterystyczny dla wrażliwego ekosystemu morskiego	Reprezentatywne taksony
1. Zimnowodna rafa koralowa	
a) Rafa <i>Lophelia pertusa</i>	<i>Lophelia pertusa</i>
b) Rafa <i>Solenosmilia variabilis</i>	<i>Solenosmilia variabilis</i>
2. Ogród koralowy	
a) Ogród na dnie twardym	
(i) Ogrody koralowe na dnie twardym złożone z gorgonii i koralowców czarnych	<i>Anthothelidae</i> <i>Chrysogorgiidae</i> <i>Isididae, Keratoisidinae</i> <i>Plexauridae</i> <i>Acanthogorgiidae</i> <i>Coralliidae</i> <i>Paragorgiidae</i> <i>Primnoidae</i> <i>Schizopathidae</i>
(ii) Koralowce z rzędu Scleractinia występujące w koloniach na skalistej wyhodni	<i>Lophelia pertusa</i> <i>Solenosmilia variabilis</i>
(iii) Agregacje koralowców z rzędu Scleractinia nietworzące rafy	<i>Enallopsammia rostrata</i> <i>Madrepora oculata</i>
b) Ogrody koralowe na dnie miękkim	
(i) Ogrody koralowe na dnie miękkim złożone z gorgonii i koralowców czarnych	<i>Chrysogorgiidae</i>
(ii) Pola koralowców kielichowych	<i>Caryophylliidae</i>
(iii) Pola koralowców kalafiorowych	<i>Flabellidae</i> <i>Nephtheidae</i>
3. Agregacje gąbek głębokowodnych	
a) Agregacje innych gąbek	<i>Geodiidae</i> <i>Ancorinidae</i> <i>Pachastrellidae</i>
b) Ogrody gąbek na dnie twardym	<i>Axinellidae</i> <i>Mycalidae</i> <i>Polymastiidae</i> <i>Tetillidae</i>
c) Skupiska gąbek szklanych	<i>Rossellidae</i> <i>Pheronematidae</i>

Rodzaj siedliska charakterystyczny dla wrażliwego ekosystemu morskiego	Reprezentatywne taksony
4. Pola piórówek	<i>Anthoptilidae</i> <i>Pennatulidae</i> <i>Funiculinidae</i> <i>Halipteridae</i> <i>Kophobelemnidae</i> <i>Protoptilidae</i> <i>Umbellulidae</i> <i>Vigulariidae</i>
5. Kępy ukwiałów rurkowych	<i>Cerianthidae</i>
6. Fauna zagrzebująca się w mule i piasku	<i>Bourgetcrinidae</i> <i>Antedontidae</i> <i>Hyocrinidae</i> <i>Xenophyophora</i> <i>Syringamminidae</i>
7. Kępy mszywiolów	

ZAŁĄCZNIK IV

Napotkanie potencjalnego wrażliwego ekosystemu morskiego definiuje się w następujący sposób:

- a) w przypadku zaciągu włoka, a także narzędzi połowowych innych niż takle: obecność indykatorów wrażliwego ekosystemu morskiego w postaci żywego koralu w ilości większej niż 30 kg lub żywej gąbki w ilości większej niż 400 kg; oraz
- b) w przypadku wystawienia takli: obecność indykatorów wrażliwego ekosystemu morskiego na 10 hakach na segment składający się z 1 000 haków lub na odcinek takli o długości 1 200 m, przy czym uwzględnia się krótszy z nich.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/2337**z dnia 14 grudnia 2016 r.****uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1192/69 w sprawie wspólnych zasad normalizujących rachunkowość przedsiębiorstw kolejowych****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 91 i 109,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1192/69 ⁽⁴⁾ pozwala państwom członkowskim zrekompensować 40 wymienionym w nim przedsiębiorstwom kolejowym realizowane przez nie obowiązki, których nie muszą realizować przedsiębiorstwa oferujące inne rodzaje transportu. Prawidłowe stosowanie zasad normalizujących rachunkowość powoduje zwolnienie państw członkowskich z obowiązku zgłaszania pomocy państwa.
- (2) Przyjęto szereg aktów prawnych Unii otwierających na konkurencję rynki kolejowych przewozów towarowych i międzynarodowych przewozów pasażerskich oraz ustanawiających, w przypadku dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE ⁽⁵⁾, pewne podstawowe zasady, zgodnie z którymi, między innymi: przedsiębiorstwa kolejowe mają być zarządzane zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do przedsiębiorstw działających na zasadach komercyjnych; podmioty odpowiedzialne za alokację zdolności przepustowej i pobieranie opłat za korzystanie z infrastruktury kolejowej mają być niezależne od podmiotów, które świadczą usługi kolejowe, oraz mają one prowadzić oddzielną księgowość; wszelkie przedsiębiorstwa kolejowe koncesjonowane zgodnie z kryteriami Unii mają mieć dostęp do infrastruktury kolejowej na uczciwych i niedyskryminacyjnych warunkach; oraz zarządcy infrastruktury mogą korzystać z finansowania ze środków państwowych.
- (3) Rozporządzenie (EWG) nr 1192/69 jest niespójne oraz niezgodne z obecnie obowiązującymi środkami ustawodawczymi. W szczególności w kontekście zliberalizowanego rynku, na którym przedsiębiorstwa kolejowe konkurują bezpośrednio z wymienionymi w tym rozporządzeniu przedsiębiorstwami kolejowymi, nie jest już właściwe różne traktowanie tych dwóch grup przedsiębiorstw.
- (4) W celu usunięcia niespójności w porządku prawnym Unii oraz z myślą o przyczynieniu się do uproszczenia poprzez usunięcie aktu prawnego, który stał się nieaktualny, należy uchylić rozporządzenie (EWG) nr 1192/69.

⁽¹⁾ Dz.U. C 327 z 12.11.2013, s. 122.

⁽²⁾ Dz.U. C 356 z 5.12.2013, s. 92.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 26 lutego 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 17 października 2016 r. (Dz.U. C 430 z 22.11.2016, s. 1). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽⁴⁾ Rozporządzenia Rady (EWG) nr 1192/69 z dnia 26 czerwca 1969 r. w sprawie wspólnych zasad normalizujących rachunkowość przedsiębiorstw kolejowych (Dz.U. L 156 z 28.6.1969, s. 8).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego (Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 32).

- (5) Państwa członkowskie mogą wypłacać rekompensatę z tytułu kosztów związanych z przejazdami kolejowymi na podstawie art. 8 dyrektywy 2012/34/UE. Mogą one jednak potrzebować czasu na zmianę prawa krajowego i przepisów administracyjnych w celu uwzględnienia uchylenia rozporządzenia (EWG) nr 1192/69. W związku z tym uchylenie to nie powinno mieć skutku natychmiastowego w odniesieniu do przypadków objętych załącznikiem IV do rozporządzenia (EWG) nr 1192/69,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Rozporządzenie (EWG) nr 1192/69 zostaje uchylone, z wyjątkiem przepisów tego rozporządzenia, które mają zastosowanie do normalizacji rachunkowości dla przypadków klasy IV objętych załącznikiem IV do tego rozporządzenia. Przepisy te nadal mają zastosowanie do dnia 31 grudnia 2017 r.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 14 grudnia 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady
I. KORČOK
Przewodniczący

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/2338**z dnia 14 grudnia 2016 r.****zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 w odniesieniu do otwarcia rynku krajowych usług kolejowego transportu pasażerskiego****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 91,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Transport kolejowy ma możliwości wzrostu i zwiększenia swojego udziału w przewozach, a także odegrania dużej roli w zrównoważonym systemie transportu i mobilności, tworząc nowe możliwości inwestycyjne i miejsca pracy. Jednakże wzrost w zakresie usług kolejowego transportu pasażerskiego nie nadąża za rozwojem innych rodzajów transportu.
- (2) Unijny rynek międzynarodowych usług kolejowego transportu pasażerskiego jest otwarty na konkurencję od 2010 r. Ponadto niektóre państwa członkowskie otworzyły swoje rynki krajowych przewozów pasażerskich na konkurencję, wprowadzając prawa otwartego dostępu lub przetargi na zamówienia prowadzące do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych. Otwarcie rynku krajowych kolejowych przewozów pasażerskich powinno mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie jednolitego europejskiego obszaru kolejowego, prowadząc do lepszych usług dla użytkowników.
- (3) W białej księdze dotyczącej transportu z dnia 28 marca 2011 r. Komisja ogłosiła swój zamiar utworzenia rynku wewnętrznego usług kolejowych poprzez zniesienie barier technicznych, administracyjnych i prawnych utrudniających wejście na rynek kolejowy.
- (4) Utworzenie jednolitego europejskiego obszaru kolejowego powinno wesprzeć rozwój transportu kolejowego jako wiarygodnej alternatywy dla innych rodzajów transportu, między innymi pod względem ceny i jakości.
- (5) Szczególnym celem niniejszego rozporządzenia jest podniesienie poziomu jakości, przejrzystości, sprawności i efektywności usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego.
- (6) Usługi na poziomie transgranicznym zapewniane w ramach umów o świadczenie usług publicznych, w tym usługi transportu publicznego zaspokajające lokalne i regionalne potrzeby transportowe, powinny wymagać zgody właściwych organów państw członkowskich, na których terytorium usługi są świadczone.

⁽¹⁾ Dz.U. C 327 z 12.11.2013, s. 122.

⁽²⁾ Dz.U. C 356 z 5.12.2013, s. 92.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 26 lutego 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 17 października 2016 r. (Dz.U. C 430 z 22.11.2016, s. 4). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

- (7) Właściwe organy powinny określić specyfikacje zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych w pasażerskim transporcie publicznym. Takie specyfikacje powinny być spójne z celami polityki określonymi w dokumentach dotyczących polityki transportu publicznego w państwach członkowskich.
- (8) Specyfikacje zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych w zakresie pasażerskiego transportu publicznego powinny, w miarę możliwości, generować pozytywne efekty sieciowe, między innymi w zakresie lepszej jakości usług, spójności społecznej i terytorialnej lub ogólnej wydajności systemu transportu publicznego.
- (9) Zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych powinny być zgodne z polityką transportu publicznego. Nie uprawnia to jednak właściwych organów do otrzymywania konkretnych kwot finansowania.
- (10) Podczas przygotowywania dokumentów dotyczących polityki transportu publicznego należy prowadzić konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi stronami zgodnie z prawem krajowym. Tymi zainteresowanymi stronami mogłyby być podmioty świadczące usługi w zakresie transportu, zarządców infrastruktury, organizacje pracowników oraz przedstawiciele użytkowników usług transportu publicznego.
- (11) W przypadku zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych, które nie są udzielane na podstawie konkurencyjnej procedury przetargowej, spełnienie zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych przez podmioty świadczące usługi publiczne powinno być odpowiednio rekompensowane, aby zapewnić długoterminową stabilność finansową usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego zgodnie z wymogami określonymi w polityce transportu publicznego. W szczególności taka rekompensata powinna promować utrzymanie lub rozwój skutecznego zarządzania przez podmiot świadczący usługi publiczne, a także świadczenie usług transportu pasażerskiego o wystarczająco wysokim standardzie.
- (12) W ramach ustanawiania jednolitego europejskiego obszaru kolejowego państwa członkowskie powinny zapewnić odpowiedni poziom ochrony socjalnej pracownikom podmiotów świadczących usługi publiczne.
- (13) Z myślą o odpowiednim włączeniu wymogów socjalnych i związanych z zatrudnieniem do procedur udzielania zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego, podmioty świadczące usługi publiczne powinny, wykonując umowy o świadczenie usług publicznych, spełniać obowiązki w dziedzinie prawa socjalnego i prawa pracy mające zastosowanie w państwie członkowskim, w którym udziela się zamówienia prowadzącego do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych, i które wynikają z przepisów ustawowych, wykonawczych i decyzji, zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym, a także z obowiązujących układów zbiorowych, pod warunkiem że takie przepisy krajowe, a także ich stosowanie, są zgodne z prawem unijnym.
- (14) W przypadku gdy państwa członkowskie wymagają, aby pracownicy zatrudnieni przez poprzedni podmiot zostali przejęci przez nowo wybrany podmiot świadczący usługi publiczne, takim pracownikom należy przyznać prawa, które przysługiwałyby im, gdyby miało miejsce przejście w rozumieniu dyrektywy Rady 2001/23/WE⁽¹⁾. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę przyjmowania takich przepisów.
- (15) Właściwe organy powinny udostępniać wszystkim zainteresowanym stronom odpowiednie informacje do przygotowania ofert w ramach konkurencyjnych procedur przetargowych, zapewniając jednocześnie uzasadnioną ochronę poufnych informacji handlowych.
- (16) Obowiązek właściwych organów przekazania wszystkim zainteresowanym stronom odpowiednich informacji do przygotowania oferty w ramach konkurencyjnej procedury przetargowej nie powinien obejmować tworzenia dodatkowych informacji, w przypadku gdy takie informacje nie istnieją.
- (17) Aby uwzględnić różnorodność terytorialnej i politycznej organizacji państw członkowskich, zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy o świadczenie usług publicznych może udzielić właściwy organ, który składa się z grupy organów publicznych. W takich przypadkach powinny istnieć jasne zasady określające odpowiednie role każdego z organów publicznych w procesie udzielania zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy o świadczenie usług publicznych.
- (18) Ze względu na zróżnicowanie struktur administracyjnych w państwach członkowskich, w przypadku umów o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego, zawartych w następstwie bezpośrednio udzielonych zamówień przez grupę właściwych organów lokalnych, określenie, które organy lokalne są właściwe w odniesieniu do „aglomeracji miejskich” oraz „obszarów wiejskich”, pozostaje w gestii państw członkowskich.

(¹) Dyrektywa Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstwa państw członkowskich odnoszącego się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przeniesienia własności przedsiębiorstw, firm lub części przedsiębiorstw lub firm (Dz.U. L 82 z 22.3.2001, s. 16).

- (19) Zamówienia prowadzące do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego powinny być udzielane na podstawie konkurencyjnej procedury przetargowej, z wyjątkiem przypadków określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (20) Procedury konkurencyjnego udzielania zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych powinny być otwarte dla wszystkich podmiotów, sprawiedliwe oraz zgodne z zasadami przejrzystości i niedyskryminacji.
- (21) W nadzwyczajnych okolicznościach, w przypadku gdy zamówienia prowadzące do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego są udzielane w następstwie konkurencyjnej procedury przetargowej, nowe zamówienia mogą być tymczasowo udzielane bezpośrednio w celu zapewnienia, aby usługi te były świadczone w sposób najbardziej efektywny kosztowo. Takie umowy nie powinny być odnawiane w celu objęcia tych samych lub podobnych zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych.
- (22) W przypadku gdy po publikacji zamiaru zorganizowania konkurencyjnej procedury przetargowej zainteresowanie wyrazi tylko jeden podmiot, właściwe organy mogą podjąć negocjacje z tym podmiotem w celu udzielenia zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy bez kolejnej publikacji otwartej procedury przetargowej.
- (23) Progi *de minimis* dotyczące bezpośrednio udzielonych zamówień prowadzących do zawarcia umowy o świadczenie usług publicznych należy dostosować, tak aby odzwierciedlić wyższe wolumeny i koszty jednostkowe w usługach publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego w porównaniu z innymi rodzajami transportu objętymi rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1370/2007⁽¹⁾. Wyższe progi powinny mieć również zastosowanie do usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego, w których kolej stanowi ponad 50 % wartości danych usług.
- (24) Ustanowienie jednolitego europejskiego obszaru kolejowego wymaga wspólnych zasad dotyczących udzielania zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w tym sektorze, przy jednoczesnym uwzględnieniu szczególnych okoliczności w każdym z państw członkowskich.
- (25) W przypadku gdy spełnione są określone warunki związane z charakterem i strukturą rynku kolejowego lub sieci kolejowej, właściwe organy powinny być uprawnione do bezpośredniego udzielenia zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego, w przypadku gdy taka umowa w efekcie spowodowałaby poprawę jakości usług lub efektywności kosztowej.
- (26) Właściwe organy mogą podjąć środki w celu zwiększenia konkurencji między przedsiębiorstwami kolejowymi poprzez ograniczenie liczby zamówień udzielanych jednemu przedsiębiorstwu kolejowemu.
- (27) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich systemy prawne przewidywały możliwość oceny przez niezależny organ decyzji właściwego organu o bezpośrednim udzieleniu zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego na podstawie podejścia opartego na wymogach w zakresie wykonywania umowy. Mogłoby to mieć miejsce w ramach kontroli sądowej.
- (28) Przygotowując konkurencyjne procedury przetargowe, właściwe organy powinny oceniać, czy konieczne są środki do zapewnienia skutecznego i niedyskryminacyjnego dostępu do odpowiedniego taboru kolejowego. Właściwe organy powinny publicznie udostępniać sprawozdanie z oceny.
- (29) Niektóre kluczowe elementy planowanych konkurencyjnych procedur przetargowych dotyczących umów o świadczenie usług publicznych muszą być w pełni przejrzyste, aby umożliwić lepiej zorganizowaną reakcję rynku.
- (30) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1370/2007,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 1370/2007 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Z zastrzeżeniem zgody właściwych organów państw członkowskich, na których terytorium usługi są świadczone, zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych mogą dotyczyć usług transportu publicznego na poziomie transgranicznym, w tym usług zaspokajających lokalne i regionalne potrzeby transportowe.”;

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) 1107/70 (Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 1).

2) w art. 2 dodaje się literę w brzmieniu:

„aa) »usługi publiczne w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego« oznaczają publiczny kolejowy transport pasażerski, z wyłączeniem transportu pasażerskiego prowadzonego innymi rodzajami transportu szynowego, takimi jak metro lub tramwaje;”;

3) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 2a

Specyfikacje zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych

1. Właściwy organ określa specyfikacje zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego oraz zakres ich stosowania zgodnie z art. 2 lit. e). Obejmuje to możliwość łączenia usług pokrywających koszty z usługami niepokrywającymi kosztów.

Określając te specyfikacje i zakres ich stosowania, właściwy organ należy przestrzega zasady proporcjonalności, zgodnie z prawem Unii.

Specyfikacje muszą być spójne z celami polityki określonymi w dokumentach dotyczących polityki transportu publicznego w państwach członkowskich.

Treść i format dokumentów dotyczących polityki transportu publicznego oraz procedury konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami określa się zgodnie z prawem krajowym.

2. Specyfikacje zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych i odnośne rekompensaty związane z wynikiem finansowym netto realizacji zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych muszą prowadzić do:

- a) osiągnięcia celów polityki transportu publicznego w sposób efektywny kosztowo; oraz
- b) stabilności finansowej świadczenia usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego, zgodnie z wymogami określonymi w polityce transportu publicznego w perspektywie długoterminowej.”;

4) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) jasno określają zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych określone w niniejszym rozporządzeniu i wyszczególnione zgodnie z jego art. 2a, które ma wypełniać podmiot świadczący usługi publiczne, a także obszary geograficzne, których te zobowiązania dotyczą;

b) określają uprzednio, w sposób obiektywny i przejrzysty:

(i) parametry, według których obliczane są ewentualne rekompensaty; oraz

(ii) charakter i zakres wszelkich przyznanych praw wyłącznych, w sposób zapobiegający nadmiernemu poziomowi rekompensaty.

W przypadku zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych nieudzielanych zgodnie z art. 5 ust. 1, 3 lub 3b parametry te określa się w taki sposób, aby rekompensata nie mogła przekroczyć kwoty niezbędnej do pokrycia wyniku finansowego netto w odniesieniu do kosztów poniesionych i przychodów osiągniętych podczas realizacji zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych, przy uwzględnieniu związanych z tym przychodów uzyskanych przez podmiot świadczący usługi publiczne oraz rozsądnego zysku;”;

b) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„4a. Wykonując umowy o świadczenie usług publicznych, podmioty świadczące usługi publiczne muszą przestrzegać obowiązków mających zastosowanie w dziedzinie prawa socjalnego i prawa pracy ustanowionych na mocy prawa Unii, prawa krajowego lub układów zbiorowych.

4b. Dyrektywa 2001/23/WE ma zastosowanie do zmiany podmiotu świadczącego usługi publiczne, w przypadku gdy taka zmiana stanowi przejście przedsiębiorstwa w rozumieniu tej dyrektywy.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku gdy właściwe organy zgodnie z prawem krajowym zobowiązują podmioty świadczące usługi publiczne do przestrzegania określonych norm jakości i standardów socjalnych lub ustanawiają kryteria socjalne i jakościowe, te normy, standardy i kryteria ujmują się w dokumentacji przetargowej oraz w umowach o świadczenie usług publicznych. Taka dokumentacja przetargowa i umowy o świadczenie usług publicznych muszą zawierać także, w stosownych przypadkach, informacje o prawach i obowiązkach dotyczących przejścia personelu zatrudnionego przez poprzedni podmiot, nie naruszając jednocześnie dyrektywy 2001/23/WE.”;

d) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„8. Umowy o świadczenie usług publicznych zobowiązują podmiot świadczący te usługi do przekazywania właściwemu organowi odpowiednich informacji do udzielenia zamówienia prowadzącego do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych, zapewniając jednocześnie uzasadnioną ochronę poufnych informacji handlowych. Właściwe organy udostępniają wszystkim zainteresowanym stronom informacje istotne do przygotowania oferty w ramach konkurencyjnej procedury przetargowej, zapewniając jednocześnie uzasadnioną ochronę poufnych informacji handlowych. Obejmuje to informacje dotyczące popytu ze strony podróżnych, cen biletów, kosztów i przychodów związanych z publicznym transportem pasażerskim objętym konkurencyjną procedurą przetargową oraz szczegółowe informacje na temat specyfikacji infrastruktury istotne dla użytkownika wymaganych pojazdów lub taboru, aby umożliwić zainteresowanym stronom przygotowanie odpowiednich planów działalności gospodarczej. Zarządcy infrastruktury kolejowej wspierają właściwe organy w dostarczaniu wszystkich istotnych specyfikacji infrastruktury. Niezgodność z przepisami określonymi powyżej podlega kontroli prawnej przewidzianej w art. 5 ust. 7.”;

5) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 wyrażenie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„2. O ile nie zabrania tego prawo krajowe, każdy właściwy organ lokalny – bez względu na to, czy jest to pojedynczy organ czy grupa organów świadczących usługi publiczne w zakresie zintegrowanego transportu pasażerskiego – może zdecydować, że będzie samodzielnie świadczyć usługi publiczne w zakresie transportu pasażerskiego lub że bezpośrednio udzieli zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych odrębnej prawnie jednostce, nad którą ten właściwy organ lokalny lub – w przypadku grupy organów – co najmniej jeden właściwy organ lokalny sprawuje kontrolę podobną do tej, jaką organ ten sprawuje nad swoimi własnymi działaniami.

W przypadku usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego grupa organów, o której mowa w akapicie pierwszym, może składać się wyłącznie z właściwych organów lokalnych, których właściwość miejscowa nie obejmuje całego kraju. Usługa publiczna w zakresie transportu pasażerskiego lub umowa o świadczenie usług publicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą obejmować wyłącznie potrzeby transportowe aglomeracji miejskich lub obszarów wiejskich.

W przypadku podjęcia takiej decyzji przez właściwy organ lokalny zastosowanie mają następujące przepisy:”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Każdy właściwy organ, który zleca świadczenie usług stronie trzeciej innej niż podmiot wewnętrzny, udziela zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych na podstawie konkurencyjnej procedury przetargowej, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 3a, 4, 4a, 4b, 5 i 6. Procedura konkurencyjnego przetargu musi być otwarta dla wszystkich podmiotów, sprawiedliwa i zgodna z zasadami przejrzystości i niedyskryminacji. Po złożeniu ofert i preselekcji procedura ta może obejmować negocjacje zgodnie z tymi zasadami w celu ustalenia najlepszego sposobu spełnienia szczegółowych lub kompleksowych wymogów.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. O ile nie zabrania tego prawo krajowe, w odniesieniu do zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego zawartych na podstawie konkurencyjnej procedury przetargowej, właściwy organ może zdecydować o tymczasowym bezpośrednim udzielaniu nowych zamówień prowadzących do zawarcia umów, w przypadku gdy ten właściwy organ uzna, że takie bezpośrednie udzielanie jest uzasadnione z uwagi na nadzwyczajne okoliczności. Takie nadzwyczajne okoliczności obejmują sytuacje, gdy:

— istnieje pewna liczba konkurencyjnych procedur przetargowych już prowadzonych przez właściwy organ lub inne właściwe organy, które mogłyby mieć wpływ na liczbę i jakość spodziewanych ofert, jeżeli umowa podlega konkurencyjnej procedurze przetargowej, lub

— w celu optymalizacji świadczenia usług publicznych wymagane są zmiany zakresu jednej lub większej liczby umów o świadczenie usług publicznych.

Właściwy organ wydaje decyzję wraz z uzasadnieniem i bez zbędnej zwłoki informuje o niej Komisję.

Okres obowiązywania umów zawieranych na mocy niniejszego ustępu musi być proporcjonalny do danych nadzwyczajnych okoliczności i w żadnym przypadku nie może przekraczać 5 lat.

Właściwy organ publikuje takie umowy. Publikując je, uwzględnia on uzasadnioną ochronę poufnych informacji handlowych oraz interesów handlowych.

Kolejna umowa, która dotyczy tych samych zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych, nie może być zawarta na podstawie niniejszego przepisu.

3b. Stosując ust. 3, właściwe organy mogą zdecydować o stosowaniu następującej procedury:

Właściwe organy mogą w drodze publikacji ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* podać do wiadomości publicznej zamiar udzielenia zamówienia prowadzącego do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego.

Ogłoszenie to musi zawierać szczegółowy opis usług, które są przedmiotem zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy, które ma zostać udzielone, a także rodzaj i okres obowiązywania umowy.

Podmioty mogą wyrazić swoje zainteresowanie w okresie ustalonym przez właściwy organ; okres ten nie może być krótszy niż 60 dni od publikacji ogłoszenia.

Jeżeli po upływie tego okresu:

- a) tylko jeden podmiot wyraził zainteresowanie udziałem w procedurze udzielenia zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy o świadczenie usług publicznych;
- b) podmiot ten należycie udowodnił, że faktycznie będzie w stanie świadczyć usługę transportową zgodną z zobowiązaniami określonymi w umowie o świadczenie usług publicznych;
- c) brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia parametrów zamówienia; oraz
- d) nie ma żadnej rozsądnej alternatywy;

właściwe organy mogą podjąć negocjacje z tym podmiotem w celu udzielenia zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy bez kolejnej publikacji otwartej procedury przetargowej.”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. O ile nie zabrania tego prawo krajowe, właściwy organ może zdecydować o bezpośrednim udzieleniu zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych:

- a) w przypadku gdy ich średnia wartość roczna szacowana jest na mniej niż 1 000 000 EUR lub, w przypadku umowy o świadczenie usług publicznych obejmującej usługi publiczne w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego, mniej niż 7 500 000 EUR; lub
- b) w przypadku gdy dotyczą świadczenia usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego rocznie w wymiarze mniejszym niż 300 000 kilometrów lub, w przypadku umowy o świadczenie usług publicznych obejmującej usługi publiczne w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego, mniejszym niż 500 000 kilometrów.

W przypadku gdy udzielone bezpośrednio zamówienie prowadzące do zawarcia umowy o świadczenie usług publicznych dotyczy małego lub średniego przedsiębiorstwa eksploatującego nie więcej niż 23 pojazdy drogowe, progi te mogą zostać podwyższone do średniej wartości rocznej szacowanej na mniej niż 2 000 000 EUR albo do rocznego wymiaru usług publicznych świadczonych w zakresie transportu pasażerskiego mniejszego niż 600 000 kilometrów.”;

e) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„4a. O ile nie zabrania tego prawo krajowe, właściwy organ może zdecydować o bezpośrednim udzieleniu zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego:

- a) w przypadku gdy uzna, że bezpośrednie udzielenie zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy jest uzasadnione odpowiednią strukturalną i geograficzną charakterystyką danego rynku i sieci, a w szczególności wielkością, charakterystyką popytu, złożonością sieci, odseparowaniem pod względem technicznym i geograficznym oraz usługami objętymi umową; oraz
- b) w przypadku gdy skutkiem takiej umowy byłaby poprawa jakości usług lub efektywności kosztowej, w porównaniu z poprzednio udzielonym zamówieniem prowadzącym do zawarcia umowy o świadczenie usługi publicznej.

Na tej podstawie właściwy organ publikuje decyzję wraz z uzasadnieniem oraz informuje o niej Komisję w terminie miesiąca od jej publikacji. Właściwy organ może przystąpić do udzielenia zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy.

Uznaje się, że warunki określone w lit. a) są spełniane przez państwa członkowskie, w których w dniu 24 grudnia 2017 r. maksymalny roczny wolumen rynku wynosi mniej niż 23 milionów pociągokilometrów i które na poziomie krajowym mają tylko jeden właściwy organ i mają zawartą jedną umowę o świadczenie usług publicznych obejmującą całą sieć. W przypadku gdy właściwy organ jednego z tych państw członkowskich zdecydował o bezpośrednim udzieleniu zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy o świadczenie usług publicznych, dane państwo członkowskie informuje o tym Komisję. Zjednoczone Królestwo może zdecydować o stosowaniu niniejszego akapitu do Irlandii Północnej.

W przypadku gdy właściwy organ zdecydował o bezpośrednim udzieleniu zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy o świadczenie usług publicznych, określa mierzalne, przejrzyste i weryfikowalne wymogi w zakresie wykonywania umowy. Wymogi te określa się w umowie.

Wymogi w zakresie wykonywania umowy obejmują w szczególności: punktualność usług, częstotliwość ruchu pociągów, jakość taboru i zdolność do przewozu pasażerów.

Umowa musi zawierać szczegółowe wskaźniki w zakresie wykonywania umowy umożliwiające właściwemu organowi przeprowadzanie okresowych ocen. Umowa musi również zawierać skuteczne i odstraszające środki, które mają być nakładane, w przypadku gdy przedsiębiorstwo kolejowe nie spełni wymogów w zakresie wykonywania umowy.

Właściwy organ okresowo ocenia, czy przedsiębiorstwo kolejowe osiągnęło swoje cele odnośnie do wymogów w zakresie wykonywania umowy zawartych w umowie oraz podaje swoje ustalenia do wiadomości publicznej. Takie okresowe oceny muszą mieć miejsce nie rzadziej niż co pięć lat. Właściwy organ podejmuje w stosownym czasie odpowiednie środki, obejmujące nakładanie skutecznych i odstraszających kar umownych, w przypadku gdy wymagana poprawa jakości usług lub efektywność kosztowa nie zostały osiągnięte. Właściwy organ może w każdym momencie w całości lub częściowo zawiesić lub wypowiedzieć umowę zawartą na podstawie niniejszego przepisu, w przypadku gdy podmiot nie spełnia wymogów w zakresie wykonywania umowy.

4b. O ile nie zakazuje tego prawo krajowe, właściwy organ może zdecydować o bezpośrednim udzieleniu zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego, w przypadku gdy dotyczą one świadczenia wyłącznie kolejowych usług pasażerskich przez podmiot zarządzający jednocześnie całością lub dużą częścią infrastruktury kolejowej, na której usługi są świadczone, w przypadku gdy ta infrastruktura kolejowa jest wyłączona ze stosowania art. 7, 7a, 7b, 7c, 7d, 8 i 13 oraz rozdziału IV dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE (*) zgodnie z art. 2 ust. 3 lit. a) lub b) tej dyrektywy.

Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 3 okres obowiązywania umowy zawartej w wyniku takiego bezpośredniego udzielenia zamówień zgodnie z niniejszym ustępem oraz ust. 4a niniejszego artykułu nie może przekraczać 10 lat, z wyjątkiem sytuacji, w których zastosowanie ma art. 4 ust. 4.

Umowy zawierane zgodnie z niniejszym ustępem oraz ust. 4a publikuje się przy jednoczesnym uwzględnieniu uzasadnionej ochrony poufnych informacji handlowych oraz interesów handlowych.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego (Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 32).”;

f) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku zakłócenia w świadczeniu usług lub bezpośredniego ryzyka powstania takiej sytuacji właściwy organ może zastosować środki nadzwyczajne.

Środki nadzwyczajne przyjmują formę bezpośredniego udzielenia zamówienia lub formalnej zgody na przedłużenie umowy o świadczenie usług publicznych, lub wymogu spełnienia określonych zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych. Podmiot świadczący usługi publiczne ma prawo odwołania się od decyzji nakładającej obowiązek spełnienia określonych zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych. Okres, na jaki udziela się zamówienia lub przedłuża się umowę o świadczenie usług publicznych w ramach środka nadzwyczajnego lub nakłada się wymóg wykonania takiej umowy, nie może przekraczać dwóch lat.”;

g) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„6a. W celu zwiększenia konkurencji między przedsiębiorstwami kolejowymi właściwe organy mogą zdecydować, że zamówienia prowadzące do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego obejmujące części tej samej sieci lub pakietu tras mają być udzielane różnym przedsiębiorstwom kolejowym. W tym celu przed rozpoczęciem konkurencyjnej procedury przetargowej właściwe organy mogą zdecydować o ograniczeniu liczby zamówień prowadzących do zawarcia umów, które są udzielane temu samemu przedsiębiorstwu kolejowemu.”;

h) w ust. 7 po akapicie pierwszym dodaje się akapit w brzmieniu:

„W przypadkach objętych ust. 4a i 4b takie środki obejmują możliwość zwrócenia się do niezależnego organu wyznaczonego przez dane państwo członkowskie o ocenę decyzji wraz z uzasadnieniem podjętej przez właściwy organ. Wynik takiej oceny jest udostępniany publicznie zgodnie z prawem krajowym.”;

6) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 5a

Tabor kolejowy

1. Z myślą o wszczęciu konkurencyjnej procedury przetargowej właściwe organy oceniają, czy konieczne są środki do zapewnienia skutecznego i niedyskryminacyjnego dostępu do odpowiedniego taboru. W ocenie tej uwzględnia się obecność na rynku właściwym przedsiębiorstw prowadzących leasing taboru kolejowego lub innych podmiotów rynkowych prowadzących leasing taboru. Sprawozdanie z oceny jest udostępniane publicznie.

2. Właściwe organy mogą zdecydować, zgodnie z prawem krajowym i zgodnie z zasadami pomocy państwa, o podjęciu odpowiednich środków w celu zapewnienia skutecznego i niedyskryminacyjnego dostępu do odpowiedniego taboru. Takie środki mogą obejmować:

- a) nabycie przez właściwy organ taboru wykorzystywanego do wykonywania umowy o świadczenie usług publicznych w celu udostępnienia go wybranemu podmiotowi świadczącemu usługi publiczne po cenie rynkowej lub w ramach umowy o świadczenie usług publicznych na podstawie art. 4 ust. 1 lit. b), art. 6 oraz, w stosownych przypadkach, załącznika;
- b) udzielenie przez właściwy organ gwarancji na finansowanie taboru wykorzystywanego do wykonania umowy o świadczenie usług publicznych po cenie rynkowej lub w ramach umowy o świadczenie usług publicznych na podstawie art. 4 ust. 1 lit. b), art. 6 oraz, w stosownych przypadkach, załącznika, w tym gwarancji obejmującej ryzyko związane z wartością końcową;
- c) zobowiązanie się właściwego organu w umowie o świadczenie usług publicznych do przejęcia taboru na wcześniej ustalonych warunkach finansowych na koniec umowy po cenie rynkowej; lub
- d) współpracę z innymi właściwymi organami w celu stworzenia większego zasobu taborowego.

3. W przypadku udostępnienia taboru nowemu podmiotowi świadczącemu usługi transportu publicznego właściwy organ zawiera w dokumentach przetargowych wszelkie dostępne informacje na temat kosztów utrzymania taboru i jego stanu fizycznego.”;

7) art. 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Każda rekompensata wynikająca z zasady ogólnej lub z umowy o świadczenie usług publicznych musi być zgodna z art. 4, bez względu na sposób udzielenia zamówienia. Każda rekompensata, bez względu na jej charakter, wynikająca z umowy o świadczenie usług publicznych zawartej w następstwie zamówienia nieudzielonego zgodnie z art. 5 ust. 1, 3 lub 3b, lub wynikająca z zasady ogólnej musi także być zgodna z przepisami określonymi w załączniku.”;

8) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Każdy właściwy organ podaje raz w roku do publicznej wiadomości sprawozdanie zbiorcze dotyczące zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych, za które jest odpowiedzialny. Sprawozdanie to zawiera datę rozpoczęcia i okres obowiązywania umów o świadczenie usług publicznych, podmioty wybrane do świadczenia usług publicznych oraz rekompensaty i wyłączne prawa, które te podmioty świadczące usługi publiczne otrzymują w zamian. Sprawozdanie to zawiera rozróżnienie między transportem autobusowym a transportem kolejowym, umożliwia monitorowanie i ocenę funkcjonowania, jakości i finansowania sieci transportu publicznego oraz, w stosownych przypadkach, zawiera informacje o rodzaju i zakresie wszelkich udzielonych wyłącznych praw. Sprawozdanie uwzględnia także cele polityki określone w dokumentach dotyczących polityki transportu publicznego w danym państwie członkowskim. Państwa członkowskie ułatwiają centralny dostęp do tych sprawozdań, na przykład za pośrednictwem wspólnego portalu internetowego.”;

b) w ust. 2 akapit pierwszy dodaje się literę w brzmieniu:

„d) przewidywana data rozpoczęcia oraz okres obowiązywania umowy o świadczenie usług publicznych.”;

9) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Bez uszczerbku dla ust. 3:

(i) art. 5 ma zastosowanie do udzielania zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych w zakresie drogowego transportu pasażerskiego oraz transportu pasażerskiego prowadzonego innymi niż kolej rodzajami transportu szynowego, takimi jak metro lub tramwaje, od dnia 3 grudnia 2019 r.;

(ii) art. 5 ma zastosowanie do usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego od dnia 3 grudnia 2019 r.;

(iii) art. 5 ust. 6 i art. 7 ust. 3 przestają mieć zastosowanie od dnia 25 grudnia 2023 r.

Okres obowiązywania umów zawieranych zgodnie z art. 5 ust. 6 między dniem 3 grudnia 2019 r. a dniem 24 grudnia 2023 r. nie może przekraczać 10 lat.

Do dnia 2 grudnia 2019 r. państwa członkowskie podejmą środki mające na celu stopniowe osiągnięcie zgodności z art. 5 w celu uniknięcia poważnych problemów strukturalnych, zwłaszcza związanych ze zdolnością przepustową w transporcie.

W okresie sześciu miesięcy po dniu 25 grudnia 2020 r. państwa członkowskie prześlą Komisji sprawozdanie z postępów, ze szczególnym uwzględnieniem wdrażania udzielania zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych zgodnych z art. 5. Na podstawie sprawozdań z postępów przekazanych przez państwa członkowskie Komisja przeprowadza przegląd oraz, w stosownych przypadkach, przedstawia wnioski ustawodawcze.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Umowy o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego, zawarte w następstwie udzielonych bezpośrednio zamówień na podstawie procedury innej niż procedura przetargowa zapewniająca uczciwą konkurencję od dnia 24 grudnia 2017 r. do dnia 2 grudnia 2019 r., mogą obowiązywać do dnia ich wygaśnięcia. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 3 okres obowiązywania takich umów nie może przekraczać 10 lat, z wyjątkiem sytuacji, w których zastosowanie ma art. 4 ust. 4.”;

c) ust. 3 akapit pierwszy lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) od dnia 26 lipca 2000 r. i przed dniem 24 grudnia 2017 r. na podstawie procedury innej niż procedura przetargowa zapewniająca uczciwą konkurencję.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 24 grudnia 2017 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 14 grudnia 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

I. KORČOK

Przewodniczący

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/2339**z dnia 14 grudnia 2016 r.****zmieniające rozporządzenie (UE) nr 952/2013 ustanawiające unijny kodeks celny w odniesieniu do towarów, które czasowo opuściły obszar celny Unii drogą morską lub powietrzną**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W celu ułatwienia przepływów handlowych, art. 136 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ⁽²⁾ wyłącza stosowanie niektórych przepisów tego rozporządzenia w odniesieniu do towarów, które czasowo opuściły obszar celny Unii podczas przemieszczania pomiędzy dwoma unijnymi portami morskimi lub lotniczymi bez zatrzymywania się poza obszarem celnym Unii. Przepisy te regulują obowiązek złożenia przywózowej deklaracji skróconej, obowiązek powiadomienia o przybyciu statku morskiego lub statku powietrznego, obowiązek przewozu towarów do określonych miejsc i przedstawienia ich organom celnym w punkcie, gdzie są wyładowywane lub przeładowywane, oraz czasowe składowanie.
- (2) W konsekwencji tego wyłączenia nie istnieje podstawa prawna dla wymagania, aby towary, które są wyładowywane lub przeładowywane, były przedstawiane w punkcie, gdzie są one powrotnie wprowadzane na obszar celny Unii po czasowym opuszczeniu tego obszaru. Brak takiego przedstawiania może utrudnić organom celnym zapewnienie dozoru nad danymi towarami i wiąże się z ryzykiem nieprawidłowego nałożenia należności celnych przywózowych i innych opłat oraz niewłaściwego stosowania środków нефiskalnych, takich jak kontrole weterynaryjne i fitosanitarne.
- (3) Należy zatem zmienić art. 136 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, aby uwzględnić odmienną sytuację towarów nieunijnych i towarów unijnych.
- (4) Aby zapewnić skuteczny dozór celny nad towarami nieunijnymi, przepisy regulujące obowiązki przewozu towarów do określonych miejsc, przedstawienia ich organom celnym po wyładunku lub przeładunku i oczekiwania na pozwolenie przed rozładowaniem lub przeładowaniem towarów, a także przepisy regulujące czasowe składowanie powinny być w dalszym ciągu stosowane do towarów nieunijnych. Art. 136 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 powinien zatem zostać zmieniony w celu zapewnienia, aby w odniesieniu do towarów nieunijnych wyłączone było stosowanie tylko przepisów regulujących obowiązek złożenia przywózowej deklaracji skróconej i obowiązek powiadomienia o przybyciu statku morskiego lub statku powietrznego.
- (5) W celu zapewnienia skutecznego dozoru nad towarami unijnymi, w art. 136 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 należy odróżnić sytuację towarów unijnych, których status wymaga wykazania zgodnie z art. 153 ust. 2 tego rozporządzenia, od sytuacji towarów unijnych, które zachowały swój status na mocy art. 155 ust. 2 tego rozporządzenia.
- (6) W przypadku towarów unijnych, których status wymaga wykazania zgodnie z art. 153 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, należy wyłączyć stosowanie tylko przepisów regulujących obowiązek złożenia przywózowej deklaracji skróconej i obowiązek powiadomienia o przybyciu statku morskiego lub statku powietrznego, umożliwiając w ten sposób należyty dozór celny.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 1 grudnia 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 8 grudnia 2016 r.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

- (7) Zasady określone w art. 139 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, regulujące obowiązek przedstawienia towarów organom celnym po ich wyładunku lub przeładunku, a także określony w art. 140 tego rozporządzenia obowiązek oczekiwania na pozwolenie przed rozładowaniem lub przeładowaniem towarów nie powinny być stosowane również w odniesieniu do towarów unijnych, które zachowały swój status na mocy art. 155 ust. 2 tego rozporządzenia, z uwagi na fakt, że nawet jeśli towary te opuściły czasowo obszar celny Unii, ich status nie uległ zmianie i nie jest konieczne jego wykazanie.
- (8) W art. 136 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 należy skreślić odesłanie do art. 135 ust. 1 i art. 137 tego rozporządzenia w celu zobowiązania osoby wprowadzającej towary na obszar celny Unii do ich przewozu do miejsca wyznaczonego przez organy celne, tak aby umożliwić tym organom, jeśli to konieczne, sprawdzenie, czy towary te są towarami unijnymi czy też nieunijnymi.
- (9) W art. 136 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 należy skreślić odesłanie do art. 141 tego rozporządzenia, aby sprecyzować, że art. 141 ust. 1 tego rozporządzenia, w którym wyłącza się stosowanie niektórych przepisów w odniesieniu do towarów przemieszczanych w procedurze tranzytu, stosuje się również w przypadku, gdy towary są powrotnie wprowadzane na obszar celny Unii po czasowym opuszczeniu tego obszaru bezpośrednio drogą morską lub powietrzną.
- (10) W art. 136 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 należy również skreślić odesłanie do art. 144–149 tego rozporządzenia dotyczących czasowego składowania. Zasady określone w tych artykułach nie mają zastosowania do towarów unijnych, natomiast powinny one mieć zastosowanie do towarów nieunijnych. W związku z tym art. 136 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 powinien zostać odpowiednio zmieniony.
- (11) Niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie jak najszybciej, aby bez dalszej zwłoki zapewnić skuteczny dozór nad towarami,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Art. 136 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 136

Towary, które czasowo opuściły obszar celny Unii drogą morską lub powietrzną

1. Art. 127–130 i art. 133 nie stosuje się w przypadkach, gdy towary nieunijne są wprowadzane na obszar celny Unii po czasowym opuszczeniu tego obszaru drogą morską lub powietrzną i przewiezieniu drogą bezpośrednią bez zatrzymywania się poza obszarem celnym Unii.
2. Art. 127–130 i art. 133 nie stosuje się w przypadkach, gdy towary unijne, których unijny status celny wymaga wykazania zgodnie z art. 153 ust. 2, są wprowadzane na obszar celny Unii po czasowym opuszczeniu tego obszaru drogą morską lub powietrzną i przewiezieniu drogą bezpośrednią bez zatrzymywania się poza obszarem celnym Unii.
3. Art. 127–130 i art. 133, 139 i 140 nie stosuje się w przypadkach gdy towary unijne, przemieszczane bez zmiany ich statusu celnego zgodnie z art. 155 ust. 2, są wprowadzane na obszar celny Unii po czasowym opuszczeniu tego obszaru drogą morską lub powietrzną i przewiezieniu drogą bezpośrednią bez zatrzymywania się poza obszarem celnym Unii.”

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 14 grudnia 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

I. KORČOK

Przewodniczący

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/2340**z dnia 14 grudnia 2016 r.****zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1286/2014 w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych w odniesieniu do daty rozpoczęcia jego stosowania****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

po konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym,

po konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 ⁽²⁾ wprowadziło szereg środków mających na celu zwiększenie ochrony inwestorów i odbudowę zaufania konsumentów do sektora usług finansowych poprzez zwiększenie przejrzystości na detalicznym rynku inwestycyjnym. Zobowiązuje ono twórców detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych do sporządzania dokumentu zawierającego kluczowe informacje.
- (2) Rozporządzenie (UE) nr 1286/2014 upoważnia Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Bankowego) ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 ⁽³⁾, Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 ⁽⁴⁾ i Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 ⁽⁵⁾ do sporządzenia regulacyjnych standardów technicznych określających elementy dokumentu zawierającego kluczowe informacje.
- (3) Dnia 30 czerwca 2016 r. Komisja przyjęła rozporządzenie delegowane uzupełniające rozporządzenie (UE) nr 1286/2014 ⁽⁶⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem delegowanym”), które określa szczegóły w odniesieniu do prezentacji i treści dokumentu zawierającego kluczowe informacje i jego standardowego formatu, metody prezentacji ryzyka i zysku oraz obliczania kosztów, warunki i minimalną częstotliwość dokonywania przeglądu informacji zawartych w dokumentach zawierających kluczowe informacje oraz warunki spełniania wymogów dotyczących przekazywania inwestorom indywidualnym dokumentów zawierających kluczowe informacje.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 1 grudnia 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 8 grudnia 2016 r.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) (Dz.U. L 352 z 9.12.2014, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji z dnia 30 czerwca 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) przez ustanowienie regulacyjnych standardów technicznych w zakresie prezentacji, treści, przeglądu i zmiany dokumentów zawierających kluczowe informacje oraz warunków spełnienia wymogu przekazania takich dokumentów (C(2016)3999).

- (4) Dnia 14 września 2016 r. Parlament Europejski wyraził sprzeciw wobec rozporządzenia delegowanego przyjętego przez Komisję dnia 30 czerwca 2016 r. i zwrócił się, wraz ze zdecydowaną większością państw członkowskich, o odroczenie daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) nr 1286/2014.
- (5) Odroczenie o 12 miesięcy da zainteresowanym dodatkowo czas na dostosowanie się do nowych wymogów. W związku z tymi wyjątkowymi okolicznościami celowa i uzasadniona jest odpowiednia zmiana rozporządzenia (UE) nr 1286/2014.
- (6) Ze względu na bardzo krótki okres, jaki pozostał do rozpoczęcia stosowania przepisów rozporządzenia (UE) nr 1286/2014, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie niezwłocznie.
- (7) W związku z tym, uzasadnione jest również zastosowanie wyjątku dla pilnych przypadków przewidzianego w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej, do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 1286/2014 art. 34 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2018 r.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 14 grudnia 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady

I. KORČOK
Przewodniczący

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/2341

z dnia 14 grudnia 2016 r.

w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (IORP)

(wersja przekształcona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53, art. 62 i art. 114 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/41/WE ⁽³⁾ została kilkakrotnie i znacząco zmieniona ⁽⁴⁾. Ze względu na konieczność dalszych zmian, w celu zapewnienia jasności, dyrektywa ta powinna zostać przekształcona.
- (2) Na rynku wewnętrznym instytucje pracowniczych programów emerytalnych (zwane dalej „IORP”) powinny mieć możliwość działania w innych państwach członkowskich, zapewniając przy tym wysoki poziom ochrony i bezpieczeństwa uczestnikom i beneficjentom pracowniczych programów emerytalnych.
- (3) Niniejsza dyrektywa ma na celu minimalną harmonizację, dlatego nie powinna uniemożliwiać państwom członkowskim utrzymania lub wprowadzenia dodatkowych przepisów mających chronić uczestników i beneficjentów pracowniczych programów emerytalnych, pod warunkiem że przepisy te będą spójne z zobowiązaniami państw członkowskich wynikającymi z prawa Unii. Niniejsza dyrektywa nie dotyczy kwestii związanych z krajowym prawem socjalnym, prawem pracy, prawem podatkowym i prawem zobowiązań, ani adekwatności programów emerytalnych w państwach członkowskich.
- (4) Aby jeszcze bardziej ułatwić mobilność pracowników między państwami członkowskimi, niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie dobrego zarządzania, informowania uczestników programów oraz przejrzystości i bezpieczeństwa pracowniczych programów emerytalnych.
- (5) Między państwami członkowskimi występują znaczne różnice w organizacji i uregulowaniu IORP. Pracowniczymi programami emerytalnymi zarządzają zarówno IORP, jak i zakłady ubezpieczeń na życie. Dlatego też przyjęcie uniwersalnego podejścia do IORP nie jest uzasadnione. Komisja i Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd

⁽¹⁾ Dz.U. C 451 z 16.12.2014, s. 109.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 8 grudnia 2016 r.

⁽³⁾ Dyrektywa 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (Dz.U. L 235 z 23.9.2003, s. 10).

⁽⁴⁾ Zob. załącznik I część A.

Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) (EIOPA), ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010⁽¹⁾, powinny w swoich działaniach brać pod uwagę różne tradycje państw członkowskich i powinny działać bez uszczerbku dla krajowego prawa socjalnego i prawa pracy przy określaniu organizacji IORP.

- (6) Dyrektywa 2003/41/WE stanowiła pierwszy krok legislacyjny w kierunku rynku wewnętrznego pracowniczych programów emerytalnych zorganizowanego na skalę unijną. Rzeczywisty wewnętrzny rynek pracowniczych programów emerytalnych ma wciąż ogromne znaczenie dla wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w Unii i dla rozwiązania problemów związanych ze starzeniem się społeczeństwa. Dyrektywa ta pochodzi z 2003 r. i do tej pory nie dokonano w niej istotnych zmian, które wprowadziłyby nowoczesny, oparty na analizie ryzyka system zarządzania IORP. Odpowiednie uregulowanie i nadzór na poziomie unijnym i krajowym pozostają istotne dla rozwoju pewnych i bezpiecznych pracowniczych programów emerytalnych we wszystkich państwach członkowskich.
- (7) Co do zasady IORP powinny, w stosownych przypadkach, uwzględniać cel, jakim jest zapewnienie równowagi międzypokoleniowej w pracowniczych programach emerytalnych, czemu powinno służyć sprawiedliwe rozłożenie ryzyka i korzyści między pokoleniami w pracowniczych programach emerytalnych.
- (8) Konieczne jest podjęcie odpowiednich działań, by dalej doskonalić uzupełniające systemy prywatnych oszczędności emerytalnych, takie jak pracownicze programy emerytalne. Jest to ważne ze względu na to, że systemy zabezpieczenia społecznego są pod coraz większą presją, co oznacza, że pracownicze programy emerytalne będą w coraz większym stopniu uzupełnieniem innych systemów emerytalnych. IORP odgrywają ważną rolę w długoterminowym finansowaniu gospodarki unijnej oraz w zapewnianiu bezpiecznych świadczeń emerytalnych. Stanowią one istotny element gospodarki Unii, gdyż posiadają aktywa o wartości 2,5 bln EUR w imieniu około 75 mln uczestników i beneficjentów. Należy udoskonalić pracownicze programy emerytalne, jednakże bez podważania ogromnego znaczenia emerytalnych systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie bezpiecznej, trwałej i skutecznej osłony socjalnej, która powinna zapewnić godziwy poziom życia na starość i z tego względu powinna być głównym celem wzmocnienia europejskich modeli społecznych.
- (9) W świetle demograficznych przemian w Unii i sytuacji budżetów krajowych pracownicze programy emerytalne stanowią cenny dodatek do systemów zabezpieczenia społecznego. Odporny system emerytalny obejmuje szereg różnych produktów, różnorodne instytucje, a także skuteczne i efektywne praktyki nadzorcze.
- (10) Państwa członkowskie powinny chronić pracowników przed ubóstwem na starość i wspierać dodatkowe programy emerytalne powiązane z zatrudnieniem jako uzupełnienie ochrony oferowanej przez emerytury państwowe.
- (11) Niniejsza dyrektywa jest zgodna z prawami podstawowymi i z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności z prawem do ochrony danych osobowych, wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, prawem własności, prawem do rokowań i działań zbiorowych i prawem do wysokiego poziomu ochrony konsumenta, w szczególności poprzez zapewnienie wysokiego poziomu przejrzystości zabezpieczenia emerytalnego, świadomego planowania finansów osobistych i emerytury, a także ułatwienia działalności transgranicznej IORP i transgranicznego przenoszenia programów emerytalnych. Niniejszą dyrektywę należy wdrażać zgodnie z tymi prawami i zasadami.
- (12) W szczególności ułatwienie działalności transgranicznej IORP i transgranicznego przenoszenia programów emerytalnych poprzez doprecyzowanie odpowiednich procedur i usunięcie zbędnych przeszkód mogłoby mieć pozytywny wpływ na zainteresowane przedsiębiorstwa i ich pracowników, niezależnie od tego, w którym państwie członkowskim pracują, dzięki centralizacji zarządzania usługami w zakresie zabezpieczenia emerytalnego.
- (13) Transgraniczna działalność IORP powinna pozostawać bez uszczerbku dla przepisów krajowego prawa socjalnego i prawa pracy odnoszących się do pracowniczych programów emerytalnych przyjmującego państwa członkowskiego i mających zastosowanie do relacji między przedsiębiorstwem oferującym program emerytalny (zwanym dalej „instytucją finansującą”) a uczestnikami i beneficjentami. Działalność transgraniczna i transgraniczne przenoszenie programów emerytalnych to dwie odrębne kwestie, które powinny być regulowane oddzielnymi przepisami. W przypadku gdy transgraniczne przeniesienie programu emerytalnego prowadzi do działalności transgranicznej, powinny mieć zastosowanie przepisy dotyczące działalności transgranicznej.
- (14) W przypadku gdy instytucja finansująca i IORP znajdują się w tym samym państwie członkowskim, sam fakt, że uczestnicy lub beneficjenci programu emerytalnego mają miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim nie stanowi sam w sobie działalności transgranicznej.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48).

- (15) Państwa członkowskie powinny uwzględnić potrzebę ochrony praw emerytalnych pracowników wysyłanych tymczasowo do pracy w innym państwie członkowskim.
- (16) Pomimo wejścia w życie dyrektywy 2003/41/WE działalność transgraniczna pozostaje ograniczona ze względu na różnice w przepisach prawa socjalnego i prawa pracy na szczeblu krajowym. Ponadto nadal istnieją istotne bariery ostrożnościowe, które podnoszą koszty działalności dla IORP obsługujących programy emerytalne za granicą. Poza tym należy podwyższyć obecny minimalny poziom ochrony uczestników i beneficjentów. Jest to o tyle istotne, że ryzyko długowieczności i ryzyko rynkowe są w coraz większym stopniu ponoszone przez uczestników i beneficjentów zamiast przez IORP lub instytucję finansującą. Należy także zwiększyć obecny minimalny zakres informacji udzielanych uczestnikom i beneficjentom.
- (17) Zasady ostrożnościowe ustanowione w niniejszej dyrektywie mają na celu zagwarantowanie zarówno wysokiego poziomu bezpieczeństwa wszystkim przyszłym emerytom poprzez wprowadzenie rygorystycznych norm nadzoru, jak również przygotowanie zrębów należytego, ostrożnego i skutecznego zarządzania pracowniczymi programami emerytalnymi.
- (18) IORP powinny być całkowicie odrębne od jakiegokolwiek instytucji finansującej i działać na bazie kapitałowej w celu zapewnienia świadczeń emerytalnych. IORP, które działają wyłącznie w tym celu, powinny posiadać swobodę świadczenia usług oraz swobodę inwestowania podlegające jedynie skoordynowanym wymogom ostrożnościowym, niezależnie od tego, czy takie IORP są uznawane za osoby prawne.
- (19) Zgodnie z zasadą pomocniczości, państwa członkowskie powinny ponosić pełną odpowiedzialność za organizację swoich systemów emerytalnych, jak również za decyzję w sprawie roli każdego z trzech filarów systemu emerytalnego w poszczególnych państwach członkowskich. W kontekście drugiego filaru powinny one ponosić również pełną odpowiedzialność za rolę i funkcje różnych instytucji zapewniających pracownicze świadczenia emerytalne, takich jak branżowe fundusze emerytalne, fundusze emerytalne przedsiębiorstw i zakłady ubezpieczeń na życie. Celem niniejszej dyrektywy nie jest kwestionowanie tej prerogatywy państw członkowskich, lecz raczej zachęcenie ich do tworzenia odpowiednich, bezpiecznych i trwałych pracowniczych programów emerytalnych oraz do ułatwiania działalności transgranicznej.
- (20) Ze względu na potrzebę dalszego doskonalenia pracowniczych programów emerytalnych Komisja powinna zapewnić znaczną wartość dodaną na poziomie Unii, podejmując dalsze kroki z myślą o wspieraniu współpracy państw członkowskich z partnerami społecznymi w doskonaleniu programów emerytalnych drugiego filara oraz tworząc grupę ekspertów wysokiego szczebla w celu zwiększenia oszczędności emerytalnych w drugim filarze w państwach członkowskich, w tym wspierania wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi, w szczególności w odniesieniu do działalności transgranicznej.
- (21) Przepisy krajowe dotyczące udziału osób prowadzących działalność na własny rachunek w IORP różnią się między sobą. W niektórych państwach członkowskich IORP mogą działać na podstawie układów zawieranych z grupami zawodowymi, których członkowie działają jako osoby prowadzące działalność na własny rachunek lub bezpośrednio z osobami prowadzącymi działalność na własny rachunek i pracownikami najemnymi. W niektórych państwach członkowskich osoba prowadząca działalność na własny rachunek może również zostać uczestnikiem IORP, w przypadku gdy osoba prowadząca działalność na własny rachunek występuje w roli pracodawcy lub świadczy przedsiębiorstwu usługi w ramach wolnych zawodów. W niektórych państwach członkowskich osoby prowadzące działalność na własny rachunek nie mogą przystąpić do IORP, o ile nie spełniają określonych wymagań, włącznie z tymi, które nakładają prawo socjalne i prawo pracy.
- (22) Instytucje obsługujące systemy zabezpieczenia społecznego, które są już skoordynowane na poziomie Unii, powinny być wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Jednakże należy uwzględnić specyfikę IORP, które w poszczególnych państwach członkowskich obsługują zarówno systemy zabezpieczenia społecznego, jak i pracownicze programy emerytalne.
- (23) Instytucje działające na zasadzie finansowania kapitałowego w ramach obowiązkowych systemów zabezpieczenia społecznego nie są objęte niniejszą dyrektywą.
- (24) Instytucje finansowe, które już korzystają z unijnych ram legislacyjnych, powinny co do zasady być wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Ponieważ jednak instytucje takie mogą również w pewnych przypadkach oferować usługi w zakresie emerytur pracowniczych, ważne jest zapewnienie, aby niniejsza dyrektywa nie prowadziła do zakłóceń konkurencji. Zakłóceń takich można uniknąć, stosując wymogi ostrożnościowe niniejszej dyrektywy do działalności zakładów ubezpieczeń na życie w zakresie emerytur pracowniczych zgodnie z art. 2 ust. 3 lit. a) ppkt (i)–(iii) i art. 2 ust. 3 lit. b) ppkt (ii)–(iv) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE⁽¹⁾. Komisja powinna również starannie monitorować sytuację na rynku emerytur pracowniczych i oceniać możliwości rozszerzenia fakultatywnego stosowania niniejszej dyrektywy do innych instytucji finansowych podlegających odpowiednim przepisom.

(¹) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1).

- (25) Zważywszy, że IORP zmierzają do zapewnienia bezpieczeństwa finansowego na emeryturze, wypłacane przez nie świadczenia emerytalne powinny co do zasady przyjmować formę wypłat dożywotnich, wypłat dokonywanych okresowo lub jednorazowo, lub ich kombinacji.
- (26) Istotne jest zapewnienie, aby osoby starsze i niepełnosprawne nie były narażone na ryzyko ubóstwa i mogły cieszyć się godziwym poziomem życia. Ważnym aspektem zwalczania ubóstwa i braku zabezpieczenia osób starszych jest właściwe uwzględnienie poszczególnych rodzajów ryzyka biometrycznego w ustaleniach dotyczących emerytur pracowniczych. Ustanawiając program emerytalny, pracodawcy i pracownicy lub ich odpowiedni przedstawiciele powinni rozważyć możliwość zawarcia w programie emerytalnym postanowień w odniesieniu do pokrycia ryzyka długowieczności i ryzyka niezdolności do wykonywania zawodu, jak również postanowień w odniesieniu do zabezpieczenia dla osób pozostałych przy życiu po śmierci żywiciela.
- (27) Stwarzając państwom członkowskim możliwość wyłączenia z zakresu krajowego prawodawstwa wykonawczego IORP obsługujących programy emerytalne, które obejmują łącznie mniej niż stu uczestników, można ułatwić nadzór w tych państwach członkowskich bez podważania właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego w tej dziedzinie. Jednakże nie powinno to naruszać prawa tych IORP do powołania osób zarządzających inwestycjami prowadzących działalność i należycie upoważnionych w innym państwie członkowskim do zarządzania ich portfelem inwestycji oraz osób nadzorujących lub depozytariuszy prowadzących działalność i należycie upoważnionych w innym państwie członkowskim do przechowywania ich aktywów. Państwa członkowskie powinny w każdym razie stosować pewne przepisy dotyczące zasad inwestowania i systemu zarządzania IORP, które obsługują programy emerytalne obejmujące łącznie ponad 15 uczestników.
- (28) Instytucje takie jak „*Unterstützungskassen*” w Niemczech, których uczestnicy nie posiadają uprawnień do świadczenia w określonej kwocie i których interesy są chronione w ramach obowiązkowego ustawowego ubezpieczenia od niewypłacalności, powinny być wyłączone z zakresu niniejszej dyrektywy.
- (29) W celu ochrony uczestników i beneficjentów IORP powinny ograniczać swoją działalność do działań określonych w niniejszej dyrektywie i takich, które z niej wynikają.
- (30) W przypadku upadłości instytucji finansującej uczestnicy stają w obliczu ryzyka utraty zarówno swojego miejsca pracy, jak i swoich nabytych praw emerytalnych. Stwarza to konieczność zapewnienia wyraźnego rozdziału instytucji finansującej od IORP oraz ustanowienia minimalnych norm ostrożnościowych w celu ochrony uczestników. Przy ustanawianiu takich norm należy uwzględnić dostęp IORP do programów ochrony emerytur lub podobnych mechanizmów zapewniających ochronę nabytych uprawnień indywidualnych uczestników i beneficjentów przed ryzykiem niewykonania zobowiązania przez instytucję finansującą.
- (31) Występują znaczące różnice między państwami członkowskimi w zakresie działalności IORP i nadzoru nad nimi. W niektórych państwach członkowskich nadzór może być sprawowany nie tylko nad samą IORP, lecz również nad podmiotami lub przedsiębiorstwami, które są upoważnione do zarządzania takimi IORP. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość uwzględniania takiej specyfiki, pod warunkiem że wszystkie wymogi ustanowione w niniejszej dyrektywie zostaną skutecznie spełnione. Państwa członkowskie powinny móc również umożliwić instytucjom ubezpieczeniowym i innym podmiotom finansowym zarządzanie IORP.
- (32) IORP są instytucjami emerytalnymi służącymi celowi socjalnemu, które świadczą usługi finansowe. Odpowiadają one za zapewnienie pracowniczych świadczeń emerytalnych i z tego względu powinny spełniać niektóre minimalne normy ostrożnościowe w odniesieniu do ich działalności i warunków działania, przestrzegając zarazem krajowych przepisów i tradycji. Takie instytucje nie powinny być jednak traktowane wyłącznie jak instytucje świadczące usługi finansowe. Ich funkcja socjalna, a także trójstronne relacje między pracownikiem, pracodawcą i IORP powinny być odpowiednio uznane i wspierane jako nadrzędne zasady niniejszej dyrektywy.
- (33) W przypadku gdy, zgodnie z prawem krajowym, IORP zarządzają funduszami emerytalnymi nieposiadającymi osobowości prawnej i złożonymi z programów emerytalnych poszczególnych uczestników, których aktywa są oddzielone od aktywów IORP, państwa członkowskie powinny mieć możliwość traktowania każdego funduszu emerytalnego jako oddzielnego programu emerytalnego w rozumieniu niniejszej dyrektywy.
- (34) Ogromna liczba IORP w niektórych państwach członkowskich oznacza, iż niezbędne jest pragmatyczne rozwiązanie w zakresie uzyskania uprzedniego zezwolenia dla tych IORP. Jednakże w przypadku gdy IORP pragnie zarządzać programem w innym państwie członkowskim, powinno być wymagane uprzednie uzyskanie zezwolenia wydawanego przez właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego.
- (35) Bez uszczerbku dla krajowych przepisów prawa socjalnego i prawa pracy w zakresie organizacji systemów emerytalnych, włącznie z obowiązkowym uczestnictwem i wynikami działań zbiorowych, IORP powinny mieć

możliwość świadczenia usług w innych państwach członkowskich po otrzymaniu zezwolenia właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego IORP. Powinno się zezwalać IORP na przyjmowanie finansowania ze strony przedsiębiorstw znajdujących się w którymkolwiek państwie członkowskim i na obsługę programów emerytalnych z uczestnikami w więcej niż jednym państwie członkowskim. Potencjalnie prowadziłyby to do znacznych korzyści skali dla takich IORP, poprawy konkurencyjności unijnej gospodarki i ułatwienia mobilności siły roboczej.

- (36) Wykonywanie prawa IORP mającej siedzibę w jednym państwie członkowskim do zarządzania pracowniczym programem emerytalnym zawartym w innym państwie członkowskim powinno w pełni przestrzegać przepisów prawa socjalnego i prawa pracy obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim w zakresie, w jakim odnoszą się one do pracowniczych programów emerytalnych, na przykład definicję i wypłaty świadczeń emerytalnych oraz warunki możliwości przenoszenia praw emerytalnych. Należy doprecyzować zakres zasad ostrożnościowych, aby zapewnić pewność prawa w odniesieniu do działalności transgranicznej IORP.
- (37) IORP powinny mieć możliwość przenoszenia programów emerytalnych do innych IORP w innych państwach Unii, aby ułatwić organizację pracowniczych programów emerytalnych w skali Unii. Przeniesienie powinno odbywać się pod warunkiem otrzymania zezwolenia od właściwego organu w rodzimym państwie członkowskim IORP przyjmującej po uzyskaniu przez ten właściwy organ zgody właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego IORP przenoszącej program emerytalny. Przeniesienie i jego warunki powinny podlegać uprzedniemu zatwierdzeniu przez większość uczestników i większość beneficjentów, których ono dotyczy, lub, w stosownych przypadkach, przez większość ich przedstawicieli, takich jak powiernicy w przypadku programu opartego na funduszu powierniczym.
- (38) W przypadku przeniesienia części programu emerytalnego powinna być zapewniona rentowność zarówno przeniesionej, jak i pozostałej części programu emerytalnego, a prawa wszystkich uczestników i beneficjentów powinny być odpowiednio chronione po przeniesieniu dzięki wymaganiami od IORP przenoszących i przyjmujących posiadania wystarczających i odpowiednich aktywów na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zarówno dla części przeniesionej, jak i dla pozostałej części programu.
- (39) Aby ułatwić koordynację praktyk nadzorczych, EIOPA może zwrócić się o informacje do właściwych organów zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. Ponadto, w przypadku całkowitego lub częściowego przeniesienia transgranicznego programu emerytalnego i braku porozumienia między właściwymi organami, EIOPA powinien mieć możliwość przeprowadzenia mediacji.
- (40) Ostrożne obliczenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest istotnym warunkiem dla zapewnienia, aby zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych mogły być zrealizowane zarówno w krótkim, jak i w długim okresie. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe należy obliczać na podstawie uznanych metod aktuarialnych i poświadczonych przez aktuarusza lub przez innego specjalistę w tej dziedzinie. Maksymalne oprocentowanie powinno być przyjęte ostrożnie zgodnie z wszelkimi odpowiednimi przepisami krajowymi. Minimalna wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych powinna być zarówno wystarczająca w odniesieniu do świadczeń już wypłacanych beneficjentom, którym nadal będą wypłacane świadczenia, jak również odzwierciedlać zobowiązania, jakie wynikają z nabytych praw emerytalnych uczestników. Funkcję aktuarialną powinny pełnić osoby mające wiedzę w dziedzinie matematyki aktuarialnej i finansowej, współmierną do wielkości, charakteru, skali i złożoności ryzyka właściwego działalności IORP, i mogące wykazać odpowiednie doświadczenie w odniesieniu do obowiązujących kwalifikacji zawodowych lub innych norm.
- (41) Rodzaje ryzyka pokrywanego przez IORP różnią się znacznie między poszczególnymi państwami członkowskimi. Z tego względu rodzime państwo członkowskie powinno mieć możliwość ustanowienia dodatkowych zasad obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, bardziej szczegółowych niż ustanowione w niniejszej dyrektywie.
- (42) Należy wymagać wystarczających i odpowiednich aktywów na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, aby chronić interesy uczestników i beneficjentów programu emerytalnego, w przypadku gdy instytucja finansująca staje się niewypłacalna.
- (43) Aby wspierać równe warunki działania krajowych i transgranicznych IORP, państwa członkowskie powinny brać pod uwagę wymogi dotyczące finansowania zarówno w stosunku do krajowych, jak i transgranicznych IORP.
- (44) W wielu przypadkach możliwe jest, aby to instytucja finansująca, a nie sama IORP, pokrywała każdy biometryczny rodzaj ryzyka lub gwarantowała niektóre świadczenia lub wyniki inwestycyjne. Jednakże w niektórych przypadkach, to sama IORP zapewnia takie pokrycie ryzyka lub gwarancje, zaś zobowiązania instytucji finansującej sprowadzają się, ogólnie rzecz biorąc, do opłacania niezbędnych składek. W takich okolicznościach dana IORP powinna posiadać fundusze własne w zależności od wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i kapitału wysokiego ryzyka.

- (45) IORP są inwestorami długookresowymi. Umorzenie aktywów IORP nie może co do zasady być dokonane w innym celu niż zapewnienie świadczeń emerytalnych. Ponadto, w celu odpowiedniej ochrony praw uczestników i beneficjentów, IORP powinny mieć swobodę wyboru alokacji aktywów, która ściśle odpowiada rodzajowi i okresowi trwania ich zobowiązań. Dlatego też konieczny jest skuteczny nadzór, jak również podejście do zasad inwestowania, pozwalające IORP na dostateczną elastyczność w decydowaniu w sprawie najbardziej bezpiecznej i skutecznej polityki inwestycyjnej oraz zobowiązujące je do działania w sposób ostrożny. Z tego względu zgodność z zasadą „ostrożnego inwestora” wymaga polityki inwestycyjnej dostosowanej do struktury uczestnictwa poszczególnych IORP.
- (46) Poprzez ustalenie zasady „ostrożnego inwestora” jako podstawowej zasady w odniesieniu do inwestycji kapitałowych i poprzez stworzenie możliwości transgranicznego działania IORP, zachęca się do przekierowania oszczędności do sektora pracowniczych programów emerytalnych, przyczyniając się w ten sposób do postępu gospodarczego i społecznego.
- (47) Metody i praktyki nadzoru w państwach członkowskich różnią się między sobą. Z tego względu państwom członkowskim należy dać pewną swobodę w zakresie konkretnych reguł inwestowania, jakie chcą nałożyć na IORP znajdujące się na ich terytorium. Jednakże reguły te nie powinny ograniczać swobodnego przepływu kapitału, chyba że są uzasadnione względami ostrożnościowymi.
- (48) Niniejsza dyrektywa powinna zapewniać IORP odpowiedni poziom swobody inwestycyjnej. Jako inwestorzy długookresowi o niskim ryzyku płynności IORP są w stanie inwestować, w ramach ostrożnych limitów, w niepłynne aktywa, takie jak akcje, oraz w inne instrumenty o długoterminowym profilu ekonomicznym, które nie znajdują się w obrocie na rynkach regulowanych, na wielostronnych platformach obrotu (zwanym dalej „MTF”) ani na zorganizowanych platformach obrotu (zwanym dalej „OTF”). Mogą one również korzystać z międzynarodowej dywersyfikacji. Z tego względu inwestowanie w akcje w walutach innych od tych, w których wyrażone są pasywa, oraz w inne instrumenty o długoterminowym profilu ekonomicznym, które nie znajdują się w obrocie na rynkach regulowanych, na MTF ani na OTF, nie powinno być ograniczone względami innymi niż ostrożnościowe, zgodnie z zasadą „ostrożnego inwestora”, aby chronić interesy uczestników i beneficjentów.
- (49) Pojęcie instrumentów o długoterminowym profilu ekonomicznym należy rozumieć szeroko. Są to niezbywalne papiery wartościowe, nie posiadają zatem płynności, jaką zapewniają rynki wtórne. Często wymagają one zaangażowania na czas określony, co ogranicza ich zbywalność; należy do nich zaliczać udziały kapitałowe i papiery dłużne w przedsiębiorstwach nienotowanych oraz pożyczki udzielone takim przedsiębiorstwom. Do przedsiębiorstw nienotowanych należą projekty infrastrukturalne, spółki nienotowane nastawione na wzrost, nieruchomości i inne aktywa, które mogą nadawać się do celów inwestycji długoterminowych. Niskoemisyjne i odporne na zmiany klimatu projekty infrastrukturalne często są aktywami nienotowanymi, a finansowanie takich projektów zależy od kredytów długoterminowych.
- (50) Należy zezwolić IORP na inwestowanie w innych państwach członkowskich zgodnie z przepisami ich rodzimych państw członkowskich, co obniży koszty działalności transgranicznej. Przyjmujące państwa członkowskie nie powinny mieć zatem prawa do nakładania dodatkowych wymogów dotyczących inwestowania na IORP znajdujące się w innych państwach członkowskich.
- (51) Osoby fizyczne muszą mieć jasny obraz nabytych uprawnień emerytalnych wynikających z ustawowych i pracowniczych programów emerytalnych, w szczególności jeżeli uprawnienia takie zostały nabyte w więcej niż jednym państwie członkowskim. Obraz taki można uzyskać dzięki stworzeniu usługi śledzenia uprawnień emerytalnych nabytych w całej Unii, na wzór usług wprowadzonych już w niektórych państwach członkowskich po opublikowaniu białej księgi Komisji z dnia 16 lutego 2012 r. pt. „Plan na rzecz adekwatnych, bezpiecznych i stabilnych emerytur”, w której wezwano do rozwoju takich usług.
- (52) Niektóre rodzaje ryzyka można właściwie uwzględnić jedynie poprzez wymogi dotyczące zarządzania, natomiast nie można ich ograniczyć przy użyciu wymogów ilościowych wyrażonych w postaci rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i wymogów dotyczących finansowania. Dla odpowiedniego zarządzania ryzykiem oraz ochrony uczestników i beneficjentów zasadnicze znaczenie ma zatem zapewnienie skutecznego systemu zarządzania. Systemy te powinny być proporcjonalne do wielkości, charakteru, skali i złożoności działalności IORP.
- (53) Polityka wynagrodzeń, która zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka może podważać należyte i skuteczne zarządzanie ryzykiem w IORP. Zasady polityki wynagrodzeń i wymogi dotyczące podawania jej do wiadomości publicznej, które mają zastosowanie do innych instytucji finansowych w Unii, powinny stosować się także do IORP, mając jednak na uwadze szczególną strukturę zarządzania IORP w porównaniu z innymi instytucjami finansowymi oraz potrzebę uwzględnienia wielkości, charakteru, skali i złożoności działalności IORP.

- (54) Kluczowa funkcja jest zdolnością wykonywania poszczególnych zadań z zakresu zarządzania. IORP powinny mieć wystarczające zdolności, aby posiadać funkcję zarządzania ryzykiem, funkcję audytu wewnętrznego oraz, w stosownych przypadkach, funkcję aktuarialną. Określenie konkretnej kluczowej funkcji nie powinno stanowić dla IORP przeszkody w swobodnym decydowaniu o sposobie zorganizowania w praktyce tej kluczowej funkcji, chyba że przepisy niniejszej dyrektywy stanowią inaczej. Nie powinno to prowadzić do wprowadzania nadmiernie uciążliwych wymogów, należy bowiem uwzględnić wielkość, charakter, skalę i złożoność działalności IORP.
- (55) Osoby faktycznie zarządzające IORP powinny zbiorczo mieć odpowiednie kompetencje i cieszyć się dobrą reputacją, a osoby pełniące kluczowe funkcje powinny mieć odpowiednią wiedzę i doświadczenie oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Niemniej jednak tylko pełniący kluczowe funkcje powinni być objęci wymogiem powiadamiania właściwego organu.
- (56) Jedna osoba lub jednostka organizacyjna powinna mieć możliwość wykonywania więcej niż jednej kluczowej funkcji, z wyjątkiem funkcji audytu wewnętrznego. Osoba lub jednostka organizacyjna pełniąca daną kluczową funkcję nie powinna być jednak osobą lub jednostką pełniącą podobną kluczową funkcję w instytucji finansującej. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość zezwolenia IORP, aby kluczowe funkcje pełniła ta sama osoba lub jednostka organizacyjna co w instytucji finansującej, pod warunkiem że IORP wyjaśni, w jaki sposób zapobiega wszelkim konfliktom interesów z instytucją finansującą lub jak je rozwiązuje.
- (57) Ważne jest, by IORP poprawiły zarządzanie ryzykiem, uwzględniając cel w postaci sprawiedliwego rozłożenia ryzyka i korzyści między pokoleniami w systemie pracowniczych programów emerytalnych, tak by można było właściwie zrozumieć ich potencjalne słabe punkty w odniesieniu do stabilności programu emerytalnego i omawiać je z odpowiednimi właściwymi organami. W ramach swojego systemu zarządzania ryzykiem IORP powinny przedstawiać ocenę ryzyka dotyczącego ich działalności związanej z emeryturami. Ocenę tę należy również udostępniać właściwym organom i powinna ona obejmować w stosownych przypadkach między innymi ryzyko związane ze zmianą klimatu, wykorzystaniem zasobów, środowiskiem, ryzyko społeczne oraz ryzyko związane ze spadkiem wartości aktywów z powodu zmiany regulacyjnej („porzucone aktywa”).
- (58) W polityce inwestycyjnej i w systemach zarządzania ryzykiem IORP ważne są czynniki środowiskowe, społeczne i czynniki związane z zarządzaniem, o których mowa w popieranych przez ONZ zasadach odpowiedzialnego inwestowania. Państwa członkowskie powinny wymagać od IORP wyraźnego wskazania, w jakim stopniu te czynniki zostały uwzględnione w decyzjach inwestycyjnych i w jaki sposób zostały włączone do systemu zarządzania ryzykiem. Znaczenie i istotność czynników środowiskowych, społecznych i czynników związanych z zarządzaniem w inwestycjach danego programu oraz sposób uwzględniania tych czynników powinny znaleźć się wśród informacji dostarczanych przez IORP na mocy niniejszej dyrektywy. Nie wyklucza to spełnienia przez IORP tego wymogu poprzez oświadczenie w wyżej wymienionych informacjach, że czynniki środowiskowe, społeczne i czynniki związane z zarządzaniem nie są uwzględniane w jego polityce inwestycyjnej lub że koszty systemu monitorowania znaczenia i istotności tych czynników oraz sposobów ich uwzględniania są nieproporcjonalne do wielkości, charakteru, skali i złożoności jego działalności.
- (59) Każde państwo członkowskie powinno wymagać, aby każda IORP znajdująca się na jego terytorium sporządzała roczne sprawozdania finansowe i roczne sprawozdania z działalności, uwzględniające każdy program emerytalny obsługiwany przez IORP i, w stosownych przypadkach, roczne sprawozdanie finansowe i roczne sprawozdanie z działalności w odniesieniu do każdego programu emerytalnego. Roczne sprawozdania finansowe i roczne sprawozdania z działalności, przedstawiające prawdziwy i rzetelny obraz aktywów i pasywów IORP oraz jej sytuację finansową, z uwzględnieniem każdego programu emerytalnego obsługiwanego przez IORP i należycie zatwierdzonego przez uprawnioną osobę, są istotnym źródłem informacji dla uczestników i beneficjentów programu oraz właściwych organów. W szczególności, umożliwiają one właściwym organom monitorowanie dobrej kondycji finansowej IORP i oceny, na ile ta IORP jest w stanie wywiązać się ze wszystkich zobowiązań umownych. Roczne sprawozdania finansowe i roczne sprawozdania z działalności powinny być podawane do wiadomości publicznej, w miarę możliwości na stronie internetowej, lub przy zastosowaniu innych środków, jak na przykład przez udostępnianie kopii na żądanie.
- (60) Polityka inwestycyjna IORP jest decydującym czynnikiem zarówno dla bezpieczeństwa, jak i długoterminowej stabilności gospodarczej pracowniczych programów emerytalnych. IORP powinny zatem opracować oświadczenie o zasadach inwestowania i dokonywać jego przeglądu przynajmniej raz na trzy lata. Oświadczenie takie powinno być udostępniane właściwym organom oraz, na żądanie, uczestnikom i beneficjentom każdego programu emerytalnego.
- (61) Należy zezwolić IORP, by powierzały wszelkie działania, w tym kluczowe funkcje, w całości lub w części, usługodawcom działającym na ich rzecz. IORP, które zlecają w drodze outsourcingu kluczowe funkcje lub wszelką inną działalność, powinny ponosić pełną odpowiedzialność za wywiązanie się ze wszystkich swoich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. IORP zlecające działalność w drodze outsourcingu powinny

zawrzeć z usługodawcą pisemną umowę. Do celów niniejszej dyrektywy nie obejmuje to umów o świadczenie usług o charakterze operacyjnym dotyczących, na przykład, pracowników ochrony czy obsługi technicznej.

- (62) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość nałożenia wymogu wyznaczenia depozytariusza w związku z przechowywaniem aktywów IORP.
- (63) Uwzględniając rodzaj ustanowionego programu emerytalnego i związane z tym obciążenia administracyjne, IORP powinny udzielać potencjalnym uczestnikom, uczestnikom i beneficjentom jasnych i adekwatnych informacji, aby pomóc im w podejmowaniu decyzji dotyczących ich emerytur oraz aby zapewnić wysoki poziom przejrzystości na różnych etapach programu: przed zapisaniem się do programu, w okresie uczestnictwa (w tym przed przejściem na emeryturę) oraz po przejściu na emeryturę. W szczególności należy udzielać informacji dotyczących nabytych uprawnień emerytalnych, planowanego poziomu świadczeń emerytalnych, ryzyka i gwarancji oraz kosztów. Jeżeli planowany poziom świadczeń emerytalnych opiera się na scenariuszach ekonomicznych, informacja ta powinna również zawierać niekorzystny scenariusz, który powinien być skrajny, lecz prawdopodobny. Jeżeli uczestnicy ponoszą ryzyko inwestycyjne, zasadnicze znaczenie mają także dodatkowe informacje o profilu inwestycyjnym, dostępnych opcjach i o wynikach osiągniętych w przeszłości. Informacje powinny być odpowiednie do potrzeb użytkownika i powinny uwzględniać Konwencję Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, w szczególności w zakresie dostępności i dostępu do informacji, zgodnie z art. 3 i 21 tej konwencji. Państwa członkowskie mogą zdecydować się na uściślenie, przez kogo informacje przeznaczone dla potencjalnych uczestników, uczestników i beneficjentów mogą być udzielane, w tym za pośrednictwem usług śledzenia uprawnień emerytalnych.
- (64) Zważywszy na specyfikę programów zapewniających określony poziom świadczeń, na świadczenia te, poza wyjątkowymi okolicznościami, nie mają wpływu wyniki osiągnięte w przeszłości ani struktura kosztów. Informacje na ten temat powinny zatem być udzielane jedynie w przypadku programów, w których uczestnicy ponoszą ryzyko inwestycyjne lub mogą podejmować decyzje inwestycyjne.
- (65) Przed przystąpieniem do programu potencjalni uczestnicy powinni otrzymać wszystkie informacje niezbędne do podjęcia świadomego wyboru. Jeżeli potencjalni uczestnicy nie mają wyboru i są automatycznie zapisywani do programu emerytalnego, IORP powinna udzielić im podstawowych informacji, istotnych z punktu widzenia ich uczestnictwa, natychmiast po zapisaniu.
- (66) IORP powinny sporządzać dla uczestników informację o świadczeniu emerytalnym zawierającą najważniejsze informacje dotyczące danej osoby, a także ogólne informacje o programie emerytalnym. Informacja o świadczeniu emerytalnym powinna być jasna i wyczerpująca oraz powinna zawierać istotne i odpowiednie informacje, aby ułatwić zrozumienie, jak uprawnienia emerytalne kształtują się w czasie w różnych programach emerytalnych i sprzyjać mobilności pracowników.
- (67) IORP powinny z dostatecznym wyprzedzeniem przed przejściem na emeryturę informować uczestników o opcjach wypłaty ich świadczeń. Jeżeli świadczenie emerytalne nie jest wypłacane w postaci świadczenia dożywotniego, uczestnicy zbliżający się do przejścia na emeryturę powinni otrzymać informację o dostępnych produktach w zakresie wypłaty świadczeń, aby ułatwić planowanie finansowe emerytury.
- (68) Na etapie wypłaty świadczeń emerytalnych beneficjenci powinni nadal otrzymywać informacje o swoich świadczeniach i odpowiednich opcjach wypłaty. Ma to szczególnie znaczenie w przypadku, gdy beneficjenci ponoszą znaczne ryzyko inwestycyjne na etapie wypłaty. Beneficjenci powinni być także informowani o każdym obniżeniu poziomu należnych świadczeń przed jego zastosowaniem, a po podjęciu decyzji o takim obniżeniu. Jako najlepszą praktykę zaleca się, by przed podjęciem każdej takiej decyzji IORP konsultowały się z beneficjentami.
- (69) Właściwy organ powinien wykonywać swoje uprawnienia, mając na uwadze nadrzędny cel, jakim jest ochrona praw uczestników i beneficjentów oraz stabilność i należyte funkcjonowanie IORP.
- (70) W poszczególnych państwach członkowskich nadzór ostrożnościowy ma różny zakres. Może to powodować problemy, jeżeli IORP musi przestrzegać przepisów ostrożnościowych swojego rodzimego państwa członkowskiego, a jednocześnie spełniać wymogi prawa socjalnego i prawa pracy przyjmującego państwa członkowskiego. Precyzyjne wskazanie, które obszary należy zaliczać do nadzoru ostrożnościowego do celów niniejszej dyrektywy, zmniejsza niepewność prawa i związane z nią koszty transakcyjne.
- (71) Wewnętrzny rynek IORP wymaga wzajemnego uznawania norm ostrożnościowych. Właściwe organy rodzimego państwa członkowskiego IORP powinny nadzorować przestrzeganie tych norm przez IORP. Państwa członkowskie powinny przyznać właściwym organom uprawnienia niezbędne do stosowania środków prewencyjnych lub naprawczych w przypadku gdy IORP narusza wymogi niniejszej dyrektywy.

- (72) Celem zapewnienia efektywnego nadzoru nad działaniami zlecanymi w drodze outsourcingu, w tym w drodze dalszego outsourcingu, konieczne jest, by właściwe organy miały, niezależnie od tego, czy usługodawca jest jednostką regulowaną czy też nie, dostęp do wszystkich istotnych danych posiadanych przez usługodawców, a także prawo do przeprowadzania kontroli na miejscu. Celem uwzględnienia zmian zachodzących na rynku oraz zapewnienia, aby warunki zlecenia działań w drodze outsourcingu były stale przestrzegane, właściwe organy powinny posiadać uprawnienia niezbędne do zwracania się do IORP i usługodawców o informacje na temat działań zlecanych w drodze outsourcingu.
- (73) Należy wprowadzić przepisy dotyczące wymiany informacji między właściwymi organami a innymi organami lub podmiotami, które mają za zadanie zwiększanie stabilności systemu finansowego lub zamykanie programów emerytalnych. Konieczne jest zatem określenie warunków, przy spełnieniu których tego rodzaju wymiana informacji powinna być możliwa. Ponadto jeżeli informacje mogą być ujawniane wyłącznie za wyraźną zgodą właściwych organów, organy te powinny też mieć w stosownych przypadkach możliwość uzależnienia swojej zgody od spełnienia ściśle określonych warunków.
- (74) Przetwarzanie danych osobowych zgodnie z niniejszą dyrektywą, takie jak wymiana lub przekazywanie danych osobowych przez właściwe organy, powinno być dokonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹⁾, a każda wymiana lub każde przekazanie informacji przez Europejskie Urzędy Nadzoru zgodnie z niniejszą dyrektywą powinny odbywać się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 45/2001⁽²⁾.
- (75) Aby zapewnić sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego pracowniczych programów emerytalnych organizowanych na skalę unijną, Komisja powinna, po konsultacji z EIOPA, dokonać przeglądu stosowania niniejszej dyrektywy i złożyć sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 13 stycznia 2023 r.
- (76) Aby zapewnić uczciwe warunki konkurencji między instytucjami, należy przedłużyć do dnia 31 grudnia 2022 r. okres przejściowy, w którym zakłady ubezpieczeń objęte zakresem stosowania dyrektywy 2009/138/WE będą mogły prowadzić działalność związaną z pracowniczymi programami emerytalnymi zgodnie z przepisami, o których mowa w art. 4 niniejszej dyrektywy. Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2009/138/WE.
- (77) Dalszy rozwój na poziomie Unii modeli wypłacalności, takich jak model jednolitego bilansu (HBS), jest nierealistyczny z praktycznego punktu widzenia i nieopłacalny pod względem kosztów i korzyści, szczególnie z uwagi na różnorodność IORP w państwach członkowskich. W związku z tym nie należy opracowywać na poziomie Unii żadnych ilościowych wymogów kapitałowych, takich jak Wypłacalność II lub przygotowane na jej podstawie modele HBS, w odniesieniu do IORP, ponieważ mogą one zniechęcić pracodawców do tworzenia pracowniczych programów emerytalnych.
- (78) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie stworzenie unijnych ram prawnych obejmujących IORP, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działania możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym samym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (79) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających, państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (80) Obowiązek transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego należy ograniczyć do tych przepisów, które stanowią zmianę merytoryczną w porównaniu z wcześniejszymi dyrektywami. Obowiązek transpozycji przepisów, które nie uległy zmianie, wynika z wcześniejszych dyrektyw.
- (81) Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego i rozpoczęcia stosowania dyrektyw określonych w załączniku I część B,

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

(2) Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza dyrektywa ustanawia zasady podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pracowniczych programów emerytalnych (zwane dalej „IORP”).

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do IORP. W przypadku gdy IORP nie posiadają, zgodnie z prawem krajowym, osobowości prawnej, państwa członkowskie stosują niniejszą dyrektywę do tych IORP albo, z zastrzeżeniem ust. 2, do tych upoważnionych podmiotów, które są odpowiedzialne za ich działalność i działają w ich imieniu.
2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:
 - a) instytucji obsługujących systemy zabezpieczenia społecznego, objętych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 ⁽¹⁾ i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 ⁽²⁾;
 - b) instytucji objętych dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE ⁽³⁾, 2009/138/WE, 2011/61/UE ⁽⁴⁾, 2013/36/UE ⁽⁵⁾ i 2014/65/UE ⁽⁶⁾;
 - c) instytucji działających na zasadzie finansowania repartycyjnego;
 - d) instytucji, w których pracownicy instytucji finansujących nie posiadają uprawnień do świadczeń i w których instytucja finansująca może umarzać aktywa w dowolnym czasie i niekoniecznie wywiązywać się ze swoich zobowiązań z tytułu płatności świadczeń emerytalnych;
 - e) przedsiębiorstw stosujących systemy rezerw księgowych w celu wypłaty świadczeń emerytalnych swoim pracownikom.

Artykuł 3

Zastosowanie do IORP obsługujących systemy zabezpieczenia społecznego

IORP, które obsługują również obowiązkowe programy emerytalne związane z zatrudnieniem, traktowane jako programy w ramach systemów zabezpieczenia społecznego, objęte rozporządzeniami (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009, są objęte niniejszą dyrektywą w odniesieniu do ich nieobligatoryjnej działalności w zakresie pracowniczych programów emerytalnych. W takim przypadku wyodrębnia się pasywa i odpowiadające im aktywa i nie jest możliwe przeniesienie ich do obowiązkowych programów emerytalnych, które są traktowane jako programy w ramach systemów zabezpieczenia społecznego, ani odwrotnie.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

Artykuł 4

Dobrowolne zastosowanie do instytucji objętych dyrektywą 2009/138/WE

Rodzime państwo członkowskie może wybrać stosowanie przepisów art. 9–14, art. 19–22, art. 23 ust. 1 i 2, art. 24–58 niniejszej dyrektywy do działalności w zakresie pracowniczych programów emerytalnych prowadzonej przez zakłady ubezpieczeń na życie zgodnie z art. 2 ust. 3 lit. a) ppkt (i)–(iii) i art. 2 ust. 3 lit. b) ppkt (ii)–(iv) dyrektywy 2009/138/WE. W takim przypadku wszystkie aktywa i pasywa odpowiadające działalności w zakresie pracowniczych programów emerytalnych są wyodrębniane, zarządzane i porządkowane odrębnie od innej działalności zakładów ubezpieczeń na życie, bez możliwości przeniesienia.

W przypadku, o którym mowa w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, i tylko w takim zakresie, w jakim dotyczy to działalności w zakresie pracowniczych programów emerytalnych, zakłady ubezpieczeń na życie nie są objęte art. 76–86, art. 132, art. 134 ust. 2, art. 173, art. 185 ust. 5, art. 185 ust. 7 i 8 i art. 209 dyrektywy 2009/138/WE.

Rodzime państwo członkowskie zapewnia, aby w ramach działań nadzorczych właściwy organ lub organ odpowiedzialny za nadzór nad zakładami ubezpieczeń na życie objętymi dyrektywą 2009/138/WE weryfikowały wyraźne oddzielenie odpowiedniej działalności w zakresie pracowniczych programów emerytalnych.

Artykuł 5

IORP o małym zasięgu i systemy przewidziane ustawą

Z wyjątkiem art. 32–35 państwa członkowskie mogą nie stosować niniejszej dyrektywy w całości lub w części do każdej IORP zarejestrowanej lub wykonującej działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, która obsługuje programy emerytalne obejmujące łącznie mniej niż 100 uczestników. Z zastrzeżeniem art. 2 ust. 2 takim IORP przyznaje się jednak prawo stosowania niniejszej dyrektywy na zasadzie dobrowolności. Art. 11 można stosować jedynie pod warunkiem że stosuje się wszystkie inne przepisy niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie stosują art. 19 ust. 1 i art. 21 ust. 1 i 2 do każdej IORP zarejestrowanej lub wykonującej działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, która obsługuje programy emerytalne obejmujące łącznie ponad 15 uczestników.

Państwa członkowskie mogą stosować którykolwiek z art. 1–8, 19 i 32–35 do instytucji prowadzących pracownicze programy emerytalne, które są stworzone na podstawie ustawy, zgodnie z prawem krajowym, i są gwarantowane przez władze publiczne.

Artykuł 6

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy:

- 1) „instytucja pracowniczych programów emerytalnych” lub „IORP” oznacza instytucję niezależnie od jej formy prawnej, działającą na bazie kapitałowej, ustanowioną odrębnie od jakiegokolwiek instytucji finansującej lub organizacji branżowej w celu zapewnienia świadczeń emerytalnych w kontekście działalności zawodowej na podstawie porozumienia lub umowy uzgodnionej:
 - a) indywidualnie lub zbiorowo między pracodawcą (pracodawcami) a pracownikiem (pracownikami) lub ich odpowiednimi przedstawicielami; lub
 - b) z osobami prowadzącymi indywidualnie lub zbiorowo działalność na własny rachunek zgodnie z prawem rodzimego i przyjmującego państwa członkowskiego,i która prowadzi działalność bezpośrednio z nich wynikającą;
- 2) „program emerytalny” oznacza umowę, porozumienie, umowę powierniczą lub reguły określające, jakie świadczenia emerytalne są przyznawane i na jakich warunkach;
- 3) „instytucja finansująca” oznacza każde przedsiębiorstwo lub inny podmiot, niezależnie od tego, czy obejmuje jedną lub więcej osób prawnych lub fizycznych, która działa w charakterze pracodawcy lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek lub jakiegokolwiek ich połączenia i która oferuje program emerytalny lub wpłaca składki do IORP;

- 4) „świadczenia emerytalne” oznaczają świadczenia wypłacane w zależności od przejścia lub przewidywanego przejścia na emeryturę lub, gdy są one uzupełnieniem tych świadczeń i świadczone dodatkowo, w formie wypłat z tytułu śmierci, niepełnosprawności lub zaprzestania zatrudnienia lub w formie zapomóg lub usług w razie choroby, ubóstwa lub śmierci. W celu zapewnienia bezpieczeństwa finansowego na emeryturze świadczenia te mogą przyjmować formę wypłat dożywotnich, wypłat dokonywanych okresowo lub jednorazowo lub wszelkich ich kombinacji;
- 5) „uczestnik” oznacza osobę niebędącą beneficjentem ani potencjalnym uczestnikiem, której przeszła lub obecna działalność zawodowa uprawnia lub uprawni ją do świadczeń emerytalnych zgodnie z postanowieniami programu emerytalnego;
- 6) „beneficjent” oznacza osobę otrzymującą świadczenia emerytalne;
- 7) „potencjalny uczestnik” oznacza osobę uprawnioną do przystąpienia do programu emerytalnego;
- 8) „właściwy organ” oznacza krajowy organ wyznaczony do wykonywania zadań przewidzianych w niniejszej dyrektywie;
- 9) „biometryczne rodzaje ryzyka” oznaczają rodzaje ryzyka związane ze śmiercią, niepełnosprawnością i długowiecznością;
- 10) „rodzime państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, w którym IORP została zarejestrowana lub otrzymała zezwolenie na wykonywanie działalności oraz w którym znajduje się jej zarząd zgodnie z art. 9;
- 11) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, którego przepisy prawa socjalnego i prawa pracy odnoszące się do pracowniczych programów emerytalnych stosuje się do relacji między instytucjami finansującymi i uczestnikami lub beneficjentami;
- 12) „IORP przenosząca” oznacza IORP przenoszącą w całości lub częściowo zobowiązania programu emerytalnego, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz inne zobowiązania i prawa, jak również związane z nimi aktywa lub ich ekwiwalenty pieniężne do IORP zarejestrowanej lub wykonującej działalność na podstawie zezwolenia w innym państwie członkowskim;
- 13) „IORP przyjmująca” oznacza IORP przyjmującą w całości lub częściowo zobowiązania programu emerytalnego, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz inne zobowiązania i prawa, jak również związane z nimi aktywa lub ich ekwiwalenty pieniężne z IORP zarejestrowanej lub wykonującej działalność na podstawie zezwolenia w innym państwie członkowskim;
- 14) „rynek regulowany” oznacza rynek regulowany zdefiniowany w art. 4 ust. 1 pkt 21 dyrektywy 2014/65/UE;
- 15) „wielostronna platforma obrotu” lub „MTF” oznacza wielostronną platformę obrotu lub MTF zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 22 dyrektywy 2014/65/UE;
- 16) „zorganizowana platforma obrotu” lub „OTF” oznacza zorganizowaną platformę obrotu lub OTF zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 23 dyrektywy 2014/65/UE;
- 17) „trwały nośnik informacji” oznacza instrument pozwalający uczestnikowi lub beneficjentowi na przechowywanie informacji kierowanych osobiście do tego uczestnika lub beneficjenta w sposób, który umożliwia przyszłe korzystanie z tych informacji, przez okres odpowiedni do ich celów, i który pozwala na niezmienione odtworzenie przechowywanej informacji;
- 18) „kluczowa funkcja” w systemie zarządzania oznacza zdolność do wykonywania praktycznych zadań obejmujących funkcję zarządzania ryzykiem, funkcję audytu wewnętrznego i funkcję aktuarialną;
- 19) „działalność transgraniczna” oznacza obsługiwanie programu emerytalnego, w którym relacje między instytucją finansującą a uczestnikami i beneficjentami podlegają przepisom prawa socjalnego i prawa pracy odnoszącym się do pracowniczych programów emerytalnych obowiązującym w państwie członkowskim innym niż rodzime państwo członkowskie.

Artykuł 7

Działalność IORP

Państwa członkowskie wymagają, aby IORP zarejestrowane lub wykonujące działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach ograniczyły swoją działalność do czynności związanych ze świadczeniami emerytalnymi oraz działalności z nich wynikającej.

W przypadku gdy zgodnie z art. 4 zakład ubezpieczeń na życie prowadzi działalność w zakresie pracowniczych programów emerytalnych poprzez wyodrębnienie swoich aktywów i pasywów, wyodrębnione aktywa i pasywa zastrzega się do czynności związanych ze świadczeniami emerytalnymi oraz działalności z nich wynikającej.

Co do zasady, IORP w stosownych przypadkach uwzględniają w swojej działalności cel polegający na sprawiedliwym rozłożeniu ryzyka i korzyści między pokoleniami.

Artykuł 8

Prawne rozdzielanie instytucji finansujących i IORP

Państwa członkowskie zapewniają prawne rozdzielanie instytucji finansującej i IORP zarejestrowanych lub wykonujących działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach w celu ochrony aktywów IORP w interesie uczestników i beneficjentów w razie upadłości instytucji finansującej.

Artykuł 9

Rejestracja lub zezwolenie

1. Państwa członkowskie, w odniesieniu do każdej IORP, której zarząd znajduje się na ich terytoriach, zapewniają, aby IORP była zarejestrowana w krajowym rejestrze przez właściwy organ lub działała na podstawie otrzymanego od niego zezwolenia.

Zarząd znajduje się w miejscu, w którym podejmowane są główne decyzje strategiczne IORP.

2. W przypadku działalności transgranicznej prowadzonej zgodnie z art. 11, w rejestrze podaje się również państwa członkowskie, w których działa dana IORP.

3. Informacje z rejestru są przekazywane EIOPA, który publikuje je na swojej stronie internetowej.

Artykuł 10

Wymogi operacyjne

1. W odniesieniu do każdej IORP zarejestrowanej lub wykonującej działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach państwa członkowskie zapewniają:

- a) aby IORP wprowadziła właściwie ustanowione reguły dotyczące obsługi danego programu emerytalnego;
- b) w przypadku gdy instytucja finansująca gwarantuje wypłatę świadczeń emerytalnych, aby była ona zobowiązana do regularnego finansowania.

2. Zgodnie z zasadą pomocniczości i biorąc pod uwagę skalę świadczeń emerytalnych oferowanych w ramach systemów zabezpieczenia społecznego państwa członkowskie mogą przewidzieć, że dodatkowe świadczenia, takie jak opcja objęcia ryzyka długowieczności i niepełnosprawności, zabezpieczenia dla osób pozostałych przy życiu po śmierci żywiciela i gwarancja zwrotu składek, są oferowane uczestnikom za porozumieniem pracodawców i pracowników lub ich odpowiednich przedstawicieli.

Artykuł 11

Działalność i procedury transgraniczne

1. Bez uszczerbku dla krajowych przepisów prawa socjalnego i prawa pracy w sprawie organizacji systemów emerytalnych, włącznie z obowiązkowym uczestnictwem i wynikami działań zbiorowych, państwa członkowskie zezwalają IORP zarejestrowanym lub wykonującym działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach na prowadzenie działalności transgranicznej. Państwa członkowskie zezwalają również przedsiębiorstwom znajdującym się na ich terytoriach na finansowanie IORP, które proponują prowadzenie działalności transgranicznej lub prowadzą taką działalność.

2. IORP, która proponuje prowadzenie działalności transgranicznej oraz przyjmowanie finansowania od instytucji finansującej, podlega obowiązkowi uzyskania uprzedniego zezwolenia od właściwego organu jej rodzimego państwa członkowskiego.

3. O swoim zamiarze prowadzenia działalności transgranicznej IORP powiadamia właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego. Państwa członkowskie wymagają od IORP dostarczenia następujących informacji w ramach powiadomienia:

- a) nazwa przyjmującego państwa członkowskiego lub państw członkowskich, które określa w stosownych przypadkach instytucja finansująca;
- b) nazwa instytucji finansującej i miejsce, w którym znajduje się jej zarząd;
- c) główne cechy charakterystyczne programu emerytalnego, jaki ma być obsługiwany dla instytucji finansującej.

4. W przypadku gdy właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego zostanie powiadomiony zgodnie z ust. 3, o ile nie wydał uzasadnionej decyzji, w której stwierdził, że struktura administracyjna lub sytuacja finansowa IORP bądź nieposzlakowana opinia i kwalifikacje zawodowe lub doświadczenie osób kierujących IORP są niezgodne z proponowaną działalnością transgraniczną, w terminie trzech miesięcy od otrzymania wszystkich informacji określonych w ust. 3, właściwy organ przekazuje te informacje właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego i informuje o tym IORP.

Uzasadnioną decyzję, o której mowa w akapicie pierwszym, wydaje się w terminie trzech miesięcy od otrzymania wszystkich informacji, o których mowa w ust. 3.

5. Gdy właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego nie przekaze informacji, o których mowa w ust. 3, właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego, przedstawia on zainteresowanej IORP uzasadnienie takiego postępowania w ciągu trzech miesięcy od otrzymania wszystkich tych informacji. W przypadku nieprzekazania informacji przysługuje prawo do odwołania się do sądu w rodzimym państwie członkowskim.

6. IORP prowadząca działalność transgraniczną podlega wprowadzonym przez przyjmujące państwo członkowskie wymogom dotyczącym przekazywania informacji, o których mowa w tytule IV, potencjalnym uczestnikom, uczestnikom i beneficjentom, których dotyczy ta działalność transgraniczna.

7. Zanim IORP rozpocznie prowadzenie działalności transgranicznej, właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego, w terminie sześciu tygodni od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 3, informuje właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego o wymogach prawa socjalnego i prawa pracy dotyczących pracowniczych programów emerytalnych, w ramach których musi być obsługiwany program emerytalny finansowany przez instytucję finansującą w przyjmującym państwie członkowskim, oraz o wymogach przyjmującego państwa członkowskiego dotyczących przekazywania informacji określonych w tytule IV, które mają zastosowanie do działalności transgranicznej. Właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego przekazuje te informacje IORP.

8. Po otrzymaniu informacji, o których mowa w ust. 7 lub, jeśli nie wpłyną żadne informacje od właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego, po upływie okresu przewidzianego w ust. 7, IORP może rozpocząć prowadzenie działalności transgranicznej zgodnie z wymogami prawa socjalnego i prawa pracy przyjmującego państwa członkowskiego dotyczącymi pracowniczych programów emerytalnych oraz wymogami przyjmującego państwa członkowskiego dotyczącymi przekazywania informacji, o których mowa w ust. 7.

9. Właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego informuje właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego o wszelkich istotnych zmianach wymogów prawa socjalnego i prawa pracy przyjmującego państwa członkowskiego dotyczących pracowniczych programów emerytalnych, które mogą wpływać na cechy charakterystyczne programu emerytalnego w zakresie, w jakim dotyczy to działalności transgranicznej, oraz o wszelkich istotnych zmianach wymogów przyjmującego państwa członkowskiego dotyczących przekazywania informacji, o których mowa w ust. 7. Właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego przekazuje te informacje IORP.

10. IORP podlega stałemu nadzorowi właściwego organu przyjmującego państwa członkowskiego w zakresie zgodności jej działalności z wymogami prawa socjalnego i prawa pracy przyjmującego państwa członkowskiego dotyczącymi pracowniczych programów emerytalnych oraz z wymogami przyjmującego państwa członkowskiego dotyczącymi przekazywania informacji, o których mowa w ust. 7. Gdyby taki nadzór ujawnił nieprawidłowości, właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego informuje niezwłocznie właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego. Właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego podejmuje, w koordynacji z właściwym organem przyjmującego państwa członkowskiego, niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby IORP zaprzestała stwierdzonych naruszeń.

11. Jeżeli, pomimo środków podjętych przez właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego lub wobec braku odpowiednich środków w rodzimym państwie członkowskim, IORP uporczywie narusza obowiązujące przepisy

dotyczące wymogów prawa socjalnego i prawa pracy przyjmującego państwa członkowskiego dotyczących pracowniczych programów emerytalnych lub wymogi przyjmującego państwa członkowskiego dotyczące przekazywania informacji, o których mowa w ust. 7, właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego może, po poinformowaniu właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego, podjąć odpowiednie kroki w celu zapobieżenia dalszym nieprawidłowościom lub nałożenia kar z tego tytułu, łącznie z, w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne, uniemożliwieniem działania IORP w przyjmującym państwie członkowskim na rzecz instytucji finansującej.

Artykuł 12

Przeniesienie transgraniczne

1. Państwa członkowskie zezwalają IORP, które są zarejestrowane lub wykonują działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, na przeniesienie całości lub części zobowiązań programu emerytalnego, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych zobowiązań i praw, jak również związanych z nimi aktywów lub ich ekwiwalentów pieniężnych do IORP przyjmującej.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby koszty przeniesienia nie były ponoszone przez pozostałych uczestników i beneficjentów IORP przenoszącej ani przez obecnych uczestników i beneficjentów IORP przyjmującej.
3. Przeniesienie podlega uprzedniemu zatwierdzeniu przez:
 - a) większość uczestników i większość beneficjentów, których ono dotyczy, lub, w stosownych przypadkach, większość ich przedstawicieli. Większość określa się zgodnie z prawem krajowym. Informacje o warunkach przeniesienia IORP przenosząca udostępnia uczestnikom i beneficjentom, których ono dotyczy, lub, w stosownych przypadkach, ich przedstawicielom, w odpowiednim czasie przed złożeniem wniosku, o którym mowa w ust. 4; oraz
 - b) instytucję finansującą, w stosownych przypadkach.
4. Przeniesienie całości lub części zobowiązań programu emerytalnego, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych zobowiązań i praw, jak również związanych z nimi aktywów lub ich ekwiwalentów pieniężnych między IORP przenoszącą i przyjmującą, podlega zezwoleniu właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej po uprzednio wydanej zgodzie właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego IORP przenoszącej. Wniosek o zezwolenie na przeniesienie składa IORP przyjmująca. Właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej udziela lub odmawia zezwolenia i przekazuje decyzję IORP przyjmującej w terminie trzech miesięcy od daty otrzymania wniosku.
5. Wniosek o zezwolenie na przeniesienie, o którym mowa w ust. 4, zawiera następujące informacje:
 - a) pisemne porozumienie między IORP przenoszącą i przyjmującą, w którym określa się warunki przeniesienia;
 - b) opis głównych cech charakterystycznych programu emerytalnego;
 - c) opis przenoszonych zobowiązań lub rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych zobowiązań i praw, jak również związanych z nimi aktywów lub także ich ekwiwalentów pieniężnych;
 - d) nazwę i miejsce, w którym znajduje się zarząd IORP przenoszącej i przyjmującej oraz państwa członkowskie, w których każda z tych IORP jest zarejestrowana lub wykonuje działalność na podstawie zezwolenia;
 - e) miejsce, w którym znajduje się zarząd instytucji finansującej i nazwa tej instytucji;
 - f) poświadczenie uprzedniego zatwierdzenia zgodnie z ust. 3;
 - g) w stosownych przypadkach, nazwy państw członkowskich, których prawo socjalne i prawo pracy odnoszące się do pracowniczych programów emerytalnych stosuje się do danego programu emerytalnego.
6. Właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej przekazuje wniosek, o którym mowa w ust. 4, właściwemu organowi IORP przenoszącej niezwłocznie po jego otrzymaniu.
7. Właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej ocenia jedynie, czy:
 - a) IORP przyjmująca dostarczyła wszystkie informacje, o których mowa w ust. 5;

- b) struktura administracyjna, sytuacja finansowa IORP przyjmującej i nieposzlakowana opinia i kwalifikacje zawodowe lub doświadczenie osób kierujących IORP przyjmującą są zgodne z proponowanym przeniesieniem;
- c) długoterminowe interesy uczestników i beneficjentów IORP przyjmującej oraz przenoszone części programu są odpowiednio chronione w trakcie przeniesienia i po nim;
- d) rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe IORP przyjmującej są w pełni finansowane w chwili przeniesienia, jeżeli przeniesienie skutkuje działalnością transgraniczną; oraz
- e) przenoszone aktywa są wystarczające i odpowiednie do pokrycia przenoszonych zobowiązań, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych zobowiązań i praw, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej.

8. Właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przenoszącej ocenia jedynie, czy:

- a) w przypadku częściowego przeniesienia zobowiązań programu emerytalnego, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych zobowiązań i praw, jak również związanych z nimi aktywów lub ich ekwiwalentów pieniężnych długoterminowe interesy uczestników i beneficjentów pozostałej części programu są odpowiednio chronione;
- b) indywidualne uprawnienia uczestników i beneficjentów są co najmniej takie same po przeniesieniu;
- c) przenoszone aktywa związane z programem emerytalnym są wystarczające i odpowiednie do pokrycia przenoszonych zobowiązań, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych zobowiązań i praw, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa rodzimego państwa członkowskiego IORP przenoszącej.

9. Właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przenoszącej informuje o wynikach oceny, o której mowa w ust. 8, w terminie ośmiu tygodni od daty otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 6, w celu umożliwienia właściwemu organowi rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej podjęcia decyzji zgodnie z ust. 4.

10. W przypadku odmowy wydania zezwolenia właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej uzasadnia taką odmowę w terminie trzech miesięcy, o którym mowa w ust. 4. W przypadku takiej odmowy lub braku działania właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej przysługuje prawo do odwołania się do sądu w rodzimym państwie członkowskim IORP przyjmującej.

11. Właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej informuje właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przenoszącej o decyzji, o której mowa w ust. 4, w terminie dwóch tygodni od daty podjęcia takiej decyzji.

W przypadku gdy przeniesienie skutkuje działalnością transgraniczną, właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przenoszącej informuje również właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej o wymogach prawa socjalnego i prawa pracy dotyczących pracowniczych programów emerytalnych, zgodnie z którymi należy obsługiwać program emerytalny, i o wymogach przyjmującego państwa członkowskiego dotyczących przekazywania informacji określonych w tytule IV, które mają zastosowanie do działalności transgranicznej. Informacje te przekazuje się w ciągu następujących czterech tygodni.

Właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej przekazuje te informacje IORP przyjmującej w terminie jednego tygodnia od ich otrzymania.

12. Po otrzymaniu decyzji o udzieleniu zezwolenia, o której mowa w ust. 4, lub gdy w terminie, o którym mowa w ust. 11 akapit trzeci, właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej nie przekazał żadnych informacji, IORP przyjmująca może rozpocząć obsługę programu emerytalnego.

13. W przypadku wystąpienia różnicy zdań co do procedury lub istoty działania lub braku działania właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego IORP przenoszącej lub przyjmującej, w tym decyzji o udzieleniu zezwolenia lub odmowie udzielenia zezwolenia na przeniesienie transgraniczne, EIOPA może przeprowadzić niewiązącą mediację zgodnie z art. 31 akapit drugi lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 na wniosek właściwych organów lub z własnej inicjatywy.

14. W przypadku gdy IORP przyjmująca prowadzi działalność transgraniczną, stosuje się art. 11 ust. 9, 10 i 11.

TYTUŁ II

WYMOGI ILOŚCIOWE

Artykuł 13

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

1. Rodzime państwo członkowskie zapewnia, aby IORP obsługujące pracownicze programy emerytalne zawsze ustalały, w odniesieniu do pełnego zakresu ich programów emerytalnych, dostateczną wartość pasywów odpowiadającą zobowiązaniom finansowym, które wynikają z ich portfela istniejących umów emerytalnych.
2. Rodzime państwo członkowskie zapewnia, aby IORP obsługujące pracownicze programy emerytalne, które zapewniają pokrycie biometrycznych rodzajów ryzyka lub gwarantują wyniki inwestycyjne albo dany poziom świadczeń, utworzyły wystarczające rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w odniesieniu do pełnego zakresu takich programów.
3. Każdego roku następuje obliczenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Jednak rodzime państwo członkowskie może zezwolić na ich obliczanie raz na trzy lata, pod warunkiem że IORP przekazuje uczestnikom lub właściwym organom poświadczenie lub sprawozdanie na temat korekt w latach przypadających między obliczeniami. Poświadczenie lub sprawozdanie przedstawia skorygowany rozwój rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i zmiany w ryzykach objętych ubezpieczeniem.
4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są obliczane i poświadczane przez aktuarusza lub przez innego specjalistę w tej dziedzinie, w tym biegłego rewidenta, jeżeli pozwala na to prawo krajowe, na podstawie metod aktuarialnych uznanych przez właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego, zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) minimalna wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest obliczana na podstawie dostatecznie ostrożnej wyceny aktuarialnej, z uwzględnieniem wszystkich zobowiązań z tytułu świadczeń i składek zgodnie z uzgodnieniami dotyczącymi emerytur danej IORP. Muszą one być wystarczające zarówno dla emerytur i świadczeń już wypłacanych beneficjentom, którym nadal będą wypłacane świadczenia, oraz odzwierciedlać zobowiązania, jakie wynikają z nabytych uprawnień emerytalnych uczestników. Założenia ekonomiczne i aktuarialne przyjęte dla wyceny pasywów są również przyjmowane w sposób ostrożny, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, właściwego marginesu niekorzystnego odchylenia;
 - b) stosowane maksymalne stopy procentowe należy przyjmować w sposób ostrożny i określać zgodnie z odpowiednimi przepisami rodzimego państwa członkowskiego. Te ostrożne stopy procentowe są ustalane z uwzględnieniem:
 - (i) przychodu z odpowiednich aktywów posiadanych przez IORP i prognozowanych przyszłych dochodów z inwestycji;
 - (ii) przychodów rynkowych z obligacji wysokiej jakości, obligacji państwowych, obligacji Europejskiego Mechanizmu Stabilności, obligacji Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) lub obligacji Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej; lub
 - (iii) połączenia źródeł, o których mowa w ppkt (i) i (ii);
 - c) tablice biometryczne wykorzystywane w celu obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są oparte na ostrożnych zasadach, z uwzględnieniem głównych cech charakterystycznych grupy uczestników i programów emerytalnych, w szczególności przewidywanych zmian odpowiednich ryzyk;
 - d) metoda i podstawa obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych pozostają, ogólnie biorąc, stałe z roku na rok obrotowy. Jednakże brak ciągłości może być uzasadniony zmianami prawnymi, demograficznymi lub okolicznościami gospodarczymi, leżącymi u podstaw założeń.
5. Rodzime państwo członkowskie może dokonać obliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych z zastrzeżeniem dodatkowych i bardziej szczegółowych wymogów w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony interesów uczestników i beneficjentów.

Artykuł 14

Finansowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

1. Rodzime państwo członkowskie wymaga, aby każda IORP zawsze posiadała wystarczające i odpowiednie aktywa dla pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w odniesieniu do pełnego zakresu obsługiwanych programów emerytalnych.

2. Rodzime państwo członkowskie może zezwolić IORP, na czas określony, na posiadanie niewystarczających aktywów dla pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. W takim przypadku właściwe organy wymagają, aby IORP przyjęła konkretny i możliwy do realizacji plan naprawczy wraz z harmonogramem w celu zapewnienia, aby wymogi określone w ust. 1 były ponownie spełnione. Plan podlega następującym warunkom:

- a) IORP sporządza konkretny i możliwy do wykonania plan ponownego zebrania w pożądanym czasie wymaganej wartości aktywów dla pełnego pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Plan udostępnia się uczestnikom lub, w stosownych przypadkach, ich przedstawicielom lub podlega on zatwierdzeniu przez właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego;
- b) sporządzając plan, należy uwzględnić szczególną sytuację IORP, w szczególności strukturę aktywów/pasywów, profil ryzyka, plan płynności, strukturę wieku uczestników uprawnionych do otrzymywania świadczeń emerytalnych, plany uruchomienia nowych programów i plany przejścia od sytuacji braku lub częściowego finansowania do pełnego finansowania;
- c) w przypadku likwidacji programu emerytalnego w okresie określonym w pierwszym zdaniu niniejszego ustępu, IORP informuje właściwe organy rodzimego państwa członkowskiego. IORP ustanawia procedurę w celu przeniesienia aktywów i odpowiadających im pasywów tego programu do innej IORP, zakładu ubezpieczeń lub innego odpowiedniego podmiotu. Procedura jest ujawniana właściwemu organowi rodzimego państwa członkowskiego, a jej ogólny zarys udostępnia się uczestnikom lub, w stosownych przypadkach, ich przedstawicielom zgodnie z zasadą poufności.

3. W przypadku działalności transgranicznej rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są zawsze całkowicie finansowane w odniesieniu do pełnego zakresu obsługiwanych programów emerytalnych. Jeżeli warunek ten nie jest spełniony, właściwy organ rodzimego państwa członkowskiego niezwłocznie interweniuje i wymaga od IORP natychmiastowego opracowania odpowiednich środków i bezzwłocznego ich zastosowania w taki sposób, by uczestnicy i beneficjenci byli odpowiednio chronieni.

Artykuł 15

Ustawowe fundusze własne

1. Rodzime państwo członkowskie zapewnia, aby IORP obsługujące programy emerytalne, w przypadku gdy sama IORP, a nie instytucja finansująca, ponosi zobowiązania z tytułu pokrycia biometrycznych rodzajów ryzyka lub gwarantuje określony wynik działalności inwestycyjnej lub dany poziom świadczeń, posiadały stale dodatkowe aktywa przewyższające rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, które służą jako zabezpieczenie. Wartość taka odzwierciedla rodzaj ryzyka i portfel aktywów w odniesieniu do pełnego zakresu obsługiwanych programów. Aktywa te są wolne od wszelkich przewidywalnych zobowiązań i służą jako zabezpieczenie kapitałowe do zrekompensowania rozbieżności między oczekiwanymi a rzeczywistymi kosztami i zyskami.

2. Do celów obliczenia minimalnej wartości dodatkowych aktywów stosuje się przepisy ustanowione w art. 16, 17 i 18.

3. Jednakże ust. 1 nie stanowi przeszkody dla państw członkowskich, aby wymagać od znajdujących się na ich terytoriach IORP utrzymywania ustawowych funduszy własnych lub ustanowienia bardziej szczegółowych zasad, pod warunkiem że są one uzasadnione względami ostrożnościowymi.

Artykuł 16

Dostępny margines wypłacalności

1. Państwa członkowskie wymagają od wszystkich IORP, o których mowa w art. 15 ust. 1, zarejestrowanych lub wykonujących działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, odpowiedniego dostępnego marginesu wypłacalności w odniesieniu do całej ich działalności w każdym czasie, na poziomie co najmniej równym wymogom określonym w niniejszej dyrektywy w celu zapewnienia długoterminowej stabilności pracowniczych programów emerytalnych.

2. Na dostępny margines wypłacalności składają się aktywa IORP wolne od wszelkich przewidywalnych zobowiązań, pomniejszone o wartości niematerialne i prawne, w tym:

- a) opłacony kapitał zakładowy lub, w przypadku IORP w formie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, faktyczny kapitał założycielski plus wszelkie rachunki członków towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych spełniające wszystkie poniższe kryteria:
 - (i) umowa i statut muszą określać, że płatności na rzecz członków towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych mogą być dokonywane z tych rachunków tylko wtedy, gdy nie spowoduje to obniżenia dostępnego marginesu wypłacalności poniżej wymaganego poziomu lub, po rozwiązaniu towarzystwa, jeżeli uregulowane zostały wszystkie inne długi towarzystwa;

- (ii) umowa i statut muszą określać, w odniesieniu do wszelkich płatności, o których mowa w ppkt (i), dokonywanych z powodów innych niż indywidualne wygaśnięcie członkostwa w towarzystwie ubezpieczeń wzajemnych, że właściwy organ musi być powiadamiany z co najmniej miesięcznym wyprzedzeniem i może w tym terminie zakazać płatności; oraz
 - (iii) odpowiednie przepisy umowy i statutu mogą być zmieniane tylko po oświadczeniu przez właściwy organ, że nie wnosi on sprzeciwu wobec zmian, bez uszczerbku dla kryteriów, o których mowa w ppkt (i) i (ii);
- b) rezerwy (ustawowe i dobrowolne), które nie odnoszą się do zobowiązań ubezpieczeniowych;
- c) zysk lub strata przeniesiona po potrąceniu należnych dywidend; oraz
- d) o ile zezwala na to prawo krajowe, wykazywane w bilansie rezerwy utworzone z zysku, jeżeli można je wykorzystać do pokrycia ewentualnych strat i jeżeli nie zostały one udostępnione do podziału między uczestników i beneficjentów.

Dostępny margines wypłacalności pomniejsza się o wartość udziałów własnych posiadanych bezpośrednio przez IORP.

3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że na dostępny margines wypłacalności może składać się również:

- a) skumulowany uprzywilejowany kapitał zakładowy i kapitał pożyczek podporządkowanych do wysokości 50 % dostępnego marginesu wypłacalności lub wymaganego marginesu wypłacalności, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa, z czego nie mniej niż 25 % składa się z pożyczek podporządkowanych z ustalonym terminem wymagalności lub ze skumulowanego uprzywilejowanego kapitału zakładowego, pod warunkiem że istnieją wiążące umowy, na mocy których w przypadku upadłości lub likwidacji IORP kapitał pożyczek podporządkowanych lub uprzywilejowany kapitał zakładowy ma niższą pozycję niż roszczenia wszystkich innych wierzycieli oraz nie będzie zwracany, dopóki nie zostaną uregulowane wszelkie inne zaległe istniejące w tym czasie długi;
- b) papiery wartościowe bez określonego terminu wymagalności oraz inne instrumenty, w tym skumulowane akcje uprzywilejowane inne niż te, o których mowa w lit. a), przy czym łączna kwota tych papierów wartościowych i kapitału pożyczek podporządkowanych, o którym mowa w lit. a), nie przekracza 50 % dostępnego marginesu wypłacalności lub wymaganego marginesu wypłacalności, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa, pod warunkiem że spełniają one następujące warunki:
- (i) nie mogą być spłacane z inicjatywy okaziciela lub bez uprzedniej zgody właściwego organu;
 - (ii) umowa emisji musi umożliwić IORP odroczenie wypłaty odsetek od pożyczki;
 - (iii) roszczenia pożyczkodawcy wobec IORP muszą być spłacane dopiero po zaspokojeniu roszczeń wszystkich niepodporządkowanych wierzycieli;
 - (iv) dokumenty regulujące emisję papierów wartościowych muszą przewidywać zdolność długu i niespłaconych odsetek do absorpcji strat i umożliwiają IORP kontynuację działalności; oraz
 - (v) uwzględniane muszą być jedynie kwoty w pełni opłacone.

Do celów lit. a) kapitał pożyczek podporządkowanych musi spełniać również następujące warunki:

- (i) uwzględniane są jedynie fundusze w pełni opłacone;
- (ii) w przypadku pożyczek z ustalonym terminem wymagalności pierwotny termin wymagalności wynosi co najmniej pięć lat; nie później niż rok przed terminem spłaty IORP przedstawia właściwym organom do zatwierdzenia plan przedstawiający sposób utrzymania dostępnego marginesu wypłacalności na wymaganym poziomie lub podniesienia go do tego poziomu w terminie wymagalności, chyba że przez okres co najmniej pięciu lat przed terminem spłaty stopniowo ograniczany jest zakres, w jakim pożyczka może być zaliczona jako składnik dostępnego marginesu wypłacalności; właściwe organy mogą zezwolić na przedterminową spłatę takich pożyczek, pod warunkiem że IORP udzielająca pożyczki wystąpi z takim wnioskiem, a jej dostępny margines wypłacalności nie spadnie poniżej wymaganego poziomu;
- (iii) pożyczki, których termin wymagalności nie jest ustalony, podlegają spłacie tylko z zachowaniem pięcioletniego terminu wypowiedzenia, chyba że nie są już one uważane za składnik dostępnego marginesu wypłacalności lub wcześniejsza spłata wymaga specjalnej uprzedniej zgody właściwych organów; w tym ostatnim przypadku IORP powiadamia właściwe organy nie później niż sześć miesięcy przed datą proponowanej spłaty, określając dostępny margines wypłacalności i wymagany margines wypłacalności zarówno przed dokonaniem spłaty, jak i po nim; właściwe organy zezwalają na spłatę pożyczki tylko w przypadku, gdy wysokość dostępnego marginesu wypłacalności IORP nie spadnie poniżej wymaganego poziomu;

- (iv) umowa pożyczki nie zawiera żadnych klauzul przewidujących, że w szczególnych okolicznościach, innych niż likwidacja IORP, zadłużenie będzie wymagalne przed uzgodnionymi terminami spłaty; oraz
 - (v) umowa pożyczki może zostać zmieniona jedynie po otrzymaniu od właściwych organów oświadczenia, że nie wnoszą one sprzeciwu wobec planowanych zmian;
4. Po złożeniu przez IORP, do właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego, wniosku wraz z potwierdzającymi dowodami oraz za zgodą tego właściwego organu, na dostępny margines wypłacalności może również składać się:
- a) w przypadku gdy nie stosuje się metody Zillmera lub gdy jest ona stosowana, lecz uzyskana kwota jest niższa od narzutu z tytułu kosztów akwizycji wliczonych do składki – różnica między rezerwą matematyczną nieobliczaną lub tylko częściowo obliczaną metodą Zillmera a rezerwą matematyczną obliczaną metodą Zillmera, w stosunku odpowiadającym narzutowi z tytułu kosztów akwizycji wliczonych do składki;
 - b) wszelkie ukryte rezerwy netto wynikające z wyceny aktywów, o ile takie ukryte rezerwy netto nie mają charakteru nadzwyczajnego;
 - c) połowa nieopłaconego kapitału zakładowego lub kapitału założycielskiego, jeżeli opłacona część wynosi 25 % tego kapitału, do wysokości 50 % dostępnego marginesu wypłacalności lub wymaganego marginesu wypłacalności, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.

Wielkość, o której mowa w lit. a), nie może przekroczyć 3,5 % sumy różnic między odpowiednimi sumami kapitału działalności z zakresu ubezpieczeń na życie i pracowniczych programów emerytalnych a rezerwami matematycznymi dla wszystkich polis, dla których możliwe jest stosowanie metody Zillmera. Różnicę tę pomniejsza się o kwotę niezamortyzowanych kosztów uzyskania, zaksięgowaną jako aktywa.

Artykuł 17

Wymagany margines wypłacalności

1. Wymagany margines wypłacalności ustala się zgodnie z ust. 2–6 stosownie do przyjętych zobowiązań.
2. Wymagany margines wypłacalności równy jest sumie następujących dwóch wyników:
 - a) wynik pierwszy:

otrzymuje się, mnożąc część odpowiadającą 4 % rezerw matematycznych brutto związanych z ubezpieczeniami bezpośrednimi i reasekuracją czynną wraz z cesjami reasekuracyjnymi przez odnotowany w poprzednim roku obrotowym stosunek rezerw matematycznych pomniejszonych o cesje reasekuracyjne do sumy rezerw matematycznych brutto, nie mniejszy niż 85 %;
 - b) wynik drugi:

otrzymuje się, dla polis, w których kapitał podwyższonego ryzyka nie jest liczbą ujemną, mnożąc część odpowiadającą 0,3 % takiego kapitału przyjętego przez IORP do ubezpieczenia przez odnotowany w ostatnim roku obrotowym stosunek łącznej wielkości kapitału podwyższonego ryzyka zatrzymanego jako zobowiązanie IORP po uwzględnieniu cesji i retrocesji reasekuracyjnych do łącznej wielkości kapitału podwyższonego ryzyka brutto wraz z reasekuracją, nie mniejszy niż 50 %.

W przypadku terminowego ubezpieczenia na wypadek śmierci, obejmującego okres maksymalnie trzech lat, część ta wynosi 0,1 %. W przypadku takiego ubezpieczenia na okres dłuższy niż trzy lata, lecz nieprzekraczający pięciu lat, część ta wynosi 0,15 %.
3. W przypadku dodatkowych ubezpieczeń, o których mowa w art. 2 ust. 3 lit. a) ppkt (iii) dyrektywy 2009/138/WE, wymagany margines wypłacalności jest równy wymaganemu marginesowi wypłacalności dla IORP, o którym mowa w art. 18.
4. W przypadku operacji polegających na tworzeniu funduszy amortyzacyjnych, o których mowa w art. 2 ust. 3 lit. b) ppkt (ii) dyrektywy 2009/138/WE, wymagany margines wypłacalności jest równy części odpowiadającej 4 % rezerw matematycznych obliczonych zgodnie z ust. 2a.
5. W przypadku operacji, o których mowa w art. 2 ust. 3 lit. b) ppkt (i) dyrektywy 2009/138/WE, wymagany margines wypłacalności jest równy 1 % odpowiadających im aktywów.

6. W przypadku ubezpieczeń powiązanych z funduszami inwestycyjnymi i objętych art. 2 ust. 3 lit. a) ppkt (i) i (ii) dyrektywy 2009/138/WE oraz w przypadku operacji, o których mowa w art. 2 ust. 3 lit. b) ppkt (iii)–(v) dyrektywy 2009/138/WE, wymagany margines wypłacalności równy jest sumie następujących składników:

- a) jeżeli IORP ponosi ryzyko inwestycyjne – części odpowiadającej 4 % rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, obliczonych zgodnie z ust. 2 lit. a);
- b) jeżeli IORP nie ponosi ryzyka inwestycyjnego, lecz środki mające pokryć koszty zarządu zostały ustalone na okres ponad pięciu lat – części odpowiadającej 1 % rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, obliczonych zgodnie z ust. 2 lit. a);
- c) jeżeli IORP nie ponosi ryzyka inwestycyjnego, a środki mające pokryć koszty zarządu zostały ustalone na okres nieprzekraczający pięciu lat – wielkości równej 25 % kosztów administracyjnych netto za ubiegły rok obrotowy w odniesieniu do takich ubezpieczeń i operacji;
- d) jeżeli IORP pokrywa ryzyko z tytułu śmierci – części odpowiadającej 0,3 % kapitału podwyższonego ryzyka obliczonego zgodnie z ust. 2 lit. b).

Artykuł 18

Wymagany margines wypłacalności do celów art. 17 ust. 3

1. Wymagany margines wypłacalności ustala się na podstawie rocznej kwoty składek lub wkładów bądź na podstawie średniej wielkości odszkodowań i świadczeń z ostatnich trzech lat obrotowych.
2. Kwota wymaganego marginesu wypłacalności jest równa wyższemu z dwóch wyników ustanowionych w ust. 3 i 4.
3. Podstawę składki oblicza się z wykorzystaniem przypisanych składek i wkładów brutto, zgodnie z poniższym obliczeniem, lub zarobionych składek i wkładów brutto, zależnie od tego, która z tych wartości jest wyższa.

Składki lub wkłady (wraz z opłatami dodatkowymi w stosunku do składek lub wkładów) należne z ubezpieczeń bezpośrednich w poprzednim roku obrotowym są agregowane.

Do sumy tej dodaje się kwotę składek z tytułu reasekuracji przyjętych w poprzednim roku obrotowym.

Następnie od uzyskanej sumy odejmuje się łączną kwotę składek lub wkładów anulowanych w poprzednim roku obrotowym, jak również łączną kwotę podatków i innych opłat dotyczących zagregowanych składek lub wkładów.

Tak otrzymaną kwotę dzieli się na dwie części, z których pierwsza obejmuje kwotę do 50 000 000 EUR, a druga – nadwyżkę przewyższającą tę kwotę; oblicza się odpowiednio 18 % części pierwszej i 16 % części drugiej, a następnie dodaje do siebie te wartości.

Otrzymaną w ten sposób sumę mnoży się przez odnotowany w odniesieniu do sum z poprzednich trzech lat obrotowych stosunek kwoty odszkodowań i świadczeń pozostałych na udziale IORP po pomniejszeniu o kwoty należne z tytułu reasekuracji, do kwoty odszkodowań i świadczeń brutto; stosunek ten nie może być mniejszy niż 50 %.

4. Podstawę odszkodowań i świadczeń oblicza się w następujący sposób:

Kwoty odszkodowań i świadczeń wypłaconych w odniesieniu do ubezpieczeń bezpośrednich (bez odejmowania odszkodowań i świadczeń na udziale reasekurantów i retrocesjonariuszy) w okresach określonych w ust. 1 są agregowane.

Do tej sumy dodaje się kwotę odszkodowań i świadczeń wypłaconych w odniesieniu do reasekuracji lub retrocesji czynnej w tych samych okresach oraz wartość rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej, utworzonych na koniec poprzedniego roku obrotowego.

Od tej sumy odejmuje się kwoty odzyskane w okresach określonych w ust. 1.

Następnie od pozostałej sumy odejmuje się wartość rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej, utworzonych na początku drugiego roku obrotowego poprzedzającego ostatni rok obrotowy, za który sporządzono sprawozdanie finansowe.

Jedną trzecią uzyskanej w ten sposób kwoty dzieli się na dwie części, z których pierwsza obejmuje kwotę do 35 000 000 EUR, a druga – nadwyżkę ponad tę kwotę; oblicza się odpowiednio 26 % części pierwszej i 23 % części drugiej, a następnie dodaje do siebie te wartości.

Otrzymaną w ten sposób sumę mnoży się przez odnotowany w odniesieniu do sum z poprzednich trzech lat obrotowych stosunek kwoty odszkodowań i świadczeń na udziale IORP po odjęciu kwot należnych z tytułu reasekuracji do kwoty odszkodowań i świadczeń brutto; stosunek ten nie może być mniejszy niż 50 %.

5. W przypadku gdy wymagany margines wypłacalności obliczony zgodnie z ust. 2, 3 i 4 jest mniejszy od wymaganego marginesu wypłacalności dla poprzedniego roku, wówczas wymagany margines wypłacalności jest co najmniej równy wymaganemu marginesowi wypłacalności dla poprzedniego roku pomnożonemu przez stosunek wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na koniec ostatniego roku obrotowego do wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na początek ostatniego roku obrotowego. W obliczeniach tych rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane są bez uwzględniania reasekuracji, lecz powyższy stosunek nie może być wyższy niż 1.

Artykuł 19

Reguły inwestowania

1. Państwa członkowskie wymagają od IORP zarejestrowanych lub wykonujących działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, aby inwestowały zgodnie z zasadą „ostrożnego inwestora”, w szczególności zgodnie z następującymi regułami:

- a) aktywa są inwestowane w najlepszym długoterminowym interesie ogółu uczestników i beneficjentów. W przypadku potencjalnego konfliktu interesów, IORP lub podmiot, który zarządza jej portfelem, zapewnia, aby inwestycja była dokonywana wyłącznie w interesie uczestników i beneficjentów;
- b) w myśl zasady „ostrożnego inwestora” państwa członkowskie umożliwiają IORP uwzględnianie potencjalnych długoterminowych skutków decyzji inwestycyjnych dla czynników środowiskowych, społecznych i czynników związanych z zarządzaniem;
- c) aktywa są inwestowane w taki sposób, aby zapewnić bezpieczeństwo, jakość, płynność i rentowność portfela jako całości;
- d) aktywa są inwestowane głównie na rynkach regulowanych. Inwestowanie w aktywa, które nie są dopuszczone do obrotu na regulowanych rynkach finansowych, musi w każdym wypadku być utrzymywane na ostrożnym poziomie;
- e) inwestowanie w instrumenty pochodne jest możliwe w zakresie, w jakim takie instrumenty przyczyniają się do zmniejszenia ryzyka inwestycji lub ułatwienia efektywnego zarządzania portfelem. Muszą być one wycenione na ostrożnej podstawie, z uwzględnieniem aktywów bazowych, i włączone do wyceny aktywów IORP. IORP unikają również nadmiernej ekspozycji na ryzyko pojedynczego kontrahenta i innych transakcji instrumentami pochodnymi;
- f) aktywa są właściwie dywersyfikowane w taki sposób, aby unikać nadmiernego uzależnienia od poszczególnego składnika aktywów, emitenta lub grupy przedsiębiorstw oraz kumulacji ryzyk w portfelu jako całości.

Inwestycje w aktywa emitowane przez tego samego emitenta lub emitentów należących do tej samej grupy nie mogą narażać IORP na nadmierną koncentrację ryzyka;

- g) inwestowanie w instytucję finansującą nie może przekroczyć 5 % portfela jako całości, a w przypadku gdy instytucja finansująca należy do grupy, inwestowanie w instytucję należące do tej samej grupy co instytucja finansująca nie może przekroczyć 10 % tego portfela.

W przypadku gdy IORP jest finansowana przez kilka instytucji, inwestowanie w te instytucje finansujące musi być dokonywane w sposób ostrożny, z uwzględnieniem potrzeby właściwej dywersyfikacji.

Państwa członkowskie mogą zdecydować o niestosowaniu wymogów, o których mowa w lit. f) i g), do inwestycji w obligacje państwowe.

2. Uwzględniając wielkość, charakter, skalę i stopień złożoności działalności nadzorowanych IORP, państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy monitorowały poprawność procedur IORP dotyczących przeprowadzania oceny kredytowej, oceniały korzystanie z odniesień do ratingów kredytowych, wydanych przez agencje ratingowe w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 ⁽¹⁾, w ramach ich polityki inwestycyjnej i, w stosownych przypadkach, zachęcały do łagodzenia skutków takich odniesień w celu ograniczenia wyłącznego i mechanicznego polegania na takich ratingach kredytowych.

3. Rodzime państwo członkowskie zakazuje IORP zaciągania pożyczek lub działania na rzecz osób trzecich w charakterze poręczyciela. Jednakże państwa członkowskie mogą upoważnić IORP do prowadzenia niektórych operacji zaciągania pożyczek wyłącznie w celach utrzymania płynności i tylko na okres przejściowy.

4. Państwa członkowskie nie wymagają od IORP zarejestrowanych lub wykonujących działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach inwestowania w określone rodzaje aktywów.

5. Bez uszczerbku dla art. 30, państwa członkowskie nie uzależniają decyzji inwestycyjnych IORP zarejestrowanej lub wykonującej działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach lub osoby zarządzającej jej inwestycjami od jakiegokolwiek uprzedniego zatwierdzenia lub wymogów w zakresie systematycznego powiadamiania.

6. Zgodnie z ust. 1–5, państwa członkowskie mogą, w odniesieniu do IORP zarejestrowanych lub wykonujących działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, ustanowić bardziej szczegółowe reguły, w tym reguły ilościowe, pod warunkiem że są one uzasadnione względami ostrożnościowymi dla odzwierciedlenia pełnego zakresu programów emerytalnych obsługiwanych przez te IORP.

Jednakże państwa członkowskie nie stawiają przeszkód IORP w:

- a) inwestowaniu do 70 % aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych lub całego portfela w odniesieniu do programów, w których uczestnicy ponoszą ryzyko inwestowania w akcje, zbywalne papiery wartościowe traktowane jako udziały i obligacje korporacyjne dopuszczone do obrotu na rynkach regulowanych lub w ramach MTF lub OTF i decydowaniu o relatywnej wadze tych papierów wartościowych w ich portfelu inwestycyjnym. Jednakże państwa członkowskie mogą, pod warunkiem że jest to uzasadnione względami ostrożnościowymi, zastosować niższy limit wynoszący nie mniej niż 35 % wobec IORP, które obsługują programy emerytalne z długoterminową gwarancją stóp procentowych, ponoszą ryzyko inwestycyjne i same zapewniają gwarancję;
- b) inwestowaniu do 30 % aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w aktywa denominowane w walutach innych niż pasywa;
- c) inwestowaniu w instrumenty o długoterminowym horyzoncie inwestycyjnym, które nie znajdują się w obrocie na rynkach regulowanych, MTF lub OTF;
- d) inwestowaniu w instrumenty emitowane lub gwarantowane przez EBI w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych, europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej i europejskich funduszy venture capital.

7. Ust. 6 nie wyklucza prawa państw członkowskich, aby wymagać stosowania przez IORP, które są zarejestrowane lub wykonują działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, bardziej rygorystycznych reguł inwestowania również na zasadach indywidualnych, pod warunkiem że są one uzasadnione względami ostrożnościowymi, w szczególności z uwagą na zobowiązania zaciągane przez IORP.

8. Właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego IORP prowadzącej działalność transgraniczną, o której mowa w art. 11, nie ustanawiają innych reguł inwestowania niż reguły określone w ust. 1–6 w odniesieniu do części aktywów, które pokrywają rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na działalność transgraniczną.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie agencji ratingowych (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 1).

TYTUŁ III

WARUNKI DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI

ROZDZIAŁ 1

System zarządzania

Sekcja 1

Przepisy ogólne

Artykuł 20

Odpowiedzialność organu zarządzającego lub nadzorczego

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ zarządzający lub nadzorczy IORP ponosił ostateczną odpowiedzialność na mocy prawa krajowego za przestrzeganie przez daną IORP przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy.
2. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla roli partnerów społecznych w zarządzaniu IORP.

Artykuł 21

Ogólne wymogi w zakresie zarządzania

1. Państwa członkowskie nakładają na wszystkie IORP wymóg wprowadzenia skutecznego systemu zarządzania, który zapewnia należyte i ostrożne zarządzanie prowadzoną działalnością. System ten obejmuje odpowiednią i przejrzystą strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno przypisane i odpowiednio podzielone, oraz skuteczny system zapewniający przekazywanie informacji. System zarządzania obejmuje uwzględnianie przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych czynników środowiskowych, społecznych i czynników związanych z zarządzaniem w odniesieniu do aktywów inwestycyjnych i podlega regularnym przeglądom wewnętrznym.
2. System zarządzania, o którym mowa w ust. 1, musi być proporcjonalny do wielkości, charakteru, skali i złożoności działalności IORP.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby IORP ustanawiały i stosowały sporządzone na piśmie zasady dotyczące zarządzania ryzykiem, audytu wewnętrznego oraz, w stosownych przypadkach, działań aktuarialnych i outsourcingu. Te sporządzone na piśmie zasady podlegają uprzedniemu zatwierdzeniu przez organ zarządzający lub nadzorczy IORP oraz przeglądowi przynajmniej co trzy lata i dostosowuje się je do wszelkich istotnych zmian w systemie lub obszarze, którego dotyczą.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby IORP miały efektywny system kontroli wewnętrznej. System ten obejmuje procedury administracyjne i księgowość, organizację kontroli wewnętrznej oraz odpowiednie ustalenia w zakresie sprawozdawczości na wszystkich szczeblach IORP.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby IORP podejmowały rozsądne działania w celu zapewnienia ciągłości i regularności prowadzenia swojej działalności, co obejmuje opracowanie planów awaryjnych. W tym celu IORP stosują odpowiednie i współmierne systemy, zasoby i procedury.
6. Państwa członkowskie wymagają, aby faktycznym zarządzaniem IORP zajmowały się co najmniej dwie osoby. Na podstawie uzasadnionej oceny przeprowadzonej przez właściwe organy państwa członkowskie mogą zezwolić, by IORP zarządzała faktycznie tylko jedna osoba. Ocena ta uwzględnia rolę partnerów społecznych w ogólnym zarządzaniu IORP, a także wielkość, charakter, skalę i stopień złożoności jej działalności.

Artykuł 22

Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji w zarządzaniu

1. Państwa członkowskie wymagają, aby IORP zapewniały spełnianie przez osoby, które faktycznie zarządzają IORP, osoby, które pełnią kluczowe funkcje oraz, w stosownych przypadkach, osoby lub podmioty, którym zlecono kluczową funkcję w drodze outsourcingu zgodnie z art. 31, następujących wymogów przy wykonywaniu swoich zadań:

a) wymóg kompetencji:

- (i) w przypadku osób, które faktycznie zarządzają IORP, oznacza to, że ich kwalifikacje, wiedza i doświadczenie są zbiorczo odpowiednie, aby umożliwić im zapewnienie należytego i ostrożnego zarządzania IORP;
- (ii) w przypadku osób, które pełnią kluczowe funkcje aktuarialne lub związane z audytem wewnętrznym, oznacza to, że ich kwalifikacje zawodowe, wiedza i doświadczenie są odpowiednie, aby umożliwić im właściwe wykonywanie ich kluczowych funkcji;
- (iii) w przypadku osób, które pełnią inne kluczowe funkcje, oznacza to, że ich kwalifikacje, wiedza i doświadczenie są odpowiednie, aby umożliwić im właściwe wykonywanie ich kluczowych funkcji; oraz

b) wymóg reputacji: osoby te cieszą się nieposzlakowaną opinią i są uczciwe.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy były zdolne ustalić, czy osoby, które faktycznie zarządzają IORP lub pełnią kluczowe funkcje, spełniają wymogi określone w ust. 1.

3. W przypadku gdy rodzime państwo członkowskie wymaga od osób, o których mowa w ust. 1, dowodu nieposzlakowanej opinii, dowodu, że uprzednio nie ogłaszały one upadłości, lub obydwu tych dowodów, to państwo członkowskie w przypadku obywateli innych państw członkowskich przyjmuje za wystarczający dowód wyciąg z rejestru sądowego innego państwa członkowskiego lub, jeżeli w innym państwie członkowskim nie ma rejestru sądowego, równoważny dokument dowodzący spełnienia tych wymogów, wydany przez właściwy organ sądowy lub administracyjny w państwie członkowskim, którego obywatelem jest dana osoba, lub w rodzimym państwie członkowskim.

4. W przypadku gdy żaden właściwy organ sądowy ani administracyjny w państwie członkowskim, którego obywatelem jest dana osoba, lub w rodzimym państwie członkowskim nie wydaje równoważnego dokumentu, o którym mowa w ust. 3, dopuszcza się, by zamiast tego dokumentu ta osoba przedstawiła oświadczenie złożone pod przysięgą.

Jednakże w rodzimych państwach członkowskich, których przepisy nie przewidują oświadczenia składanego pod przysięgą, obywatele danych innych państw członkowskich powinni mieć możliwość okazania oświadczenia formalnego złożonego przez nich przed właściwym organem sądowym lub administracyjnym w rodzimym państwie członkowskim lub w państwie członkowskim, którego są obywatelami, bądź oświadczenia złożonego przed notariuszem w jednym z tych państw członkowskich. Taki organ lub notariusz wydaje zaświadczenie potwierdzające prawdziwość oświadczenia złożonego pod przysięgą lub oświadczenia formalnego.

5. Dowód, iż uprzednio nie ogłoszono upadłości, o którym mowa w ust. 3, można także przedstawić w postaci oświadczenia złożonego przez obywatela danego innego państwa członkowskiego przed właściwym organem sądowym lub organizacją zawodową bądź gospodarczą w tym innym państwie członkowskim.

6. Dokumenty, o których mowa w ust. 3, 4 i 5, składa się w terminie trzech miesięcy od daty ich wydania.

7. Państwa członkowskie wyznaczają władze i organy właściwe do wydawania dokumentów, o których mowa w ust. 3, 4 i 5, i powiadamiają o tym niezwłocznie pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję.

Państwa członkowskie informują również inne państwa członkowskie i Komisję o organach lub podmiotach, którym przedkłada się dokumenty, o których mowa w ust. 3, 4 i 5, na poparcie wniosku o prowadzenie działalności, o której mowa w art. 11, na terytorium tego państwa członkowskiego.

Artykuł 23

Polityka wynagrodzeń

1. Państwa członkowskie wymagają, aby IORP ustanowiły i stosowały należytą politykę wynagrodzeń dotyczącą wszystkich osób, które faktycznie zarządzają IORP, pełnią kluczowe funkcje, oraz innych grup pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka IORP, proporcjonalną do wielkości i organizacji wewnętrznej IORP, a także do wielkości, charakteru, skali i złożoności jej działalności.

2. O ile rozporządzenie (UE) 2016/679 nie stanowi inaczej, IORP regularnie podają do wiadomości publicznej odpowiednie informacje dotyczące polityki wynagrodzeń.
3. Ustanawiając i stosując politykę wynagrodzeń, o której mowa w ust. 1, IORP przestrzegają następujących zasad:
 - a) politykę wynagrodzeń ustanawia się, wdraża i prowadzi zgodnie z działalnością, profilem ryzyka, celami i długoterminowym interesem, stabilnością finansową oraz wynikami IORP jako całości; polityka wynagrodzeń wspiera należyte, ostrożne i skuteczne zarządzanie IORP;
 - b) polityka wynagrodzeń jest zgodna z długoterminowymi interesami uczestników i beneficjentów programów emerytalnych obsługiwanych przez IORP;
 - c) w polityce wynagrodzeń uwzględnia się środki mające na celu zapobieganie konfliktom interesów;
 - d) polityka wynagrodzeń jest zgodna z należytym i skutecznym zarządzaniem ryzykiem i nie zachęca do podejmowania ryzyka, które nie jest zgodne z profilami ryzyka oraz zasadami IORP;
 - e) politykę wynagrodzeń stosuje się do IORP i do usługodawców, o których mowa w art. 31 ust. 1, chyba że ci usługodawcy są objęci zakresem stosowania dyrektywy, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b);
 - f) IORP ustanawia ogólne zasady polityki wynagrodzeń; IORP dokonuje przeglądu i aktualizacji tej polityki przynajmniej co trzy lata oraz jest odpowiedzialna za jej wdrażanie;
 - g) prowadzone jest jasne, przejrzyste i skuteczne zarządzanie w zakresie wynagrodzeń i nadzoru nad nimi.

Sekcja 2

Kluczowe funkcje

Artykuł 24

Przepisy ogólne

1. Państwa członkowskie wymagają, aby IORP wprowadziły następujące kluczowe funkcje: funkcję zarządzania ryzykiem, funkcję audytu wewnętrznego oraz, w stosownych przypadkach, funkcję aktuarialną. IORP umożliwiają pełniącym kluczowe funkcje sprawowanie tych funkcji w obiektywny, uczciwy i niezależny sposób.
2. IORP mogą zezwalać jednej osobie lub jednostce organizacyjnej na pełnienie więcej niż jednej kluczowej funkcji, z wyjątkiem określonej w art. 26 funkcji audytu wewnętrznego, która jest sprawowana niezależnie od innych kluczowych funkcji.
3. Pojedyncza osoba lub jednostka organizacyjna pełniąca daną kluczową funkcję nie może być osobą lub jednostką pełniącą podobną kluczową funkcję w instytucji finansującej. Biorąc pod uwagę wielkość, charakter, skalę i złożoność działalności IORP, państwa członkowskie mogą zezwolić IORP, aby kluczowe funkcje pełniła ta sama osoba lub jednostka organizacyjna co w instytucji finansującej, pod warunkiem że IORP wyjaśni, jak zapobiega wszelkim konfliktom interesów z instytucją finansującą lub jak je rozwiązuje.
4. Pełniący kluczową funkcję zgłasza wszelkie istotne ustalenia i zalecenia w zakresie pełnionych przez niego obowiązków organowi administrującemu, zarządzającemu lub nadzorcemu IORP, który ustala, jakie działania należy podjąć.
5. Bez uszczerbku dla wolności od samooskarżenia pełniący kluczową funkcję powiadamia organ właściwy dla IORP, jeżeli organ administrujący, zarządzający lub nadzorczy IORP nie podejmie we właściwym czasie odpowiednich działań zaradczych w następujących przypadkach:
 - a) gdy osoba lub jednostka organizacyjna pełniąca daną kluczową funkcję stwierdzi, że istnieje znaczne ryzyko, iż IORP nie spełni istotnego wymogu ustawowego, i zgłosi to organowi administrującemu, zarządzającemu lub nadzorcemu IORP oraz gdy mogłoby to mieć znaczący wpływ na interesy uczestników i beneficjentów; lub

- b) gdy osoba lub jednostka organizacyjna pełniąca daną kluczową funkcję zauważy w związku z kluczową funkcją tej osoby lub jednostki organizacyjnej istotne naruszenie przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych mających zastosowanie do IORP i jej działalności oraz zgłosi to organowi administrującemu, zarządzającemu lub nadzorczemu IORP.
6. Państwa członkowskie zapewniają ochronę prawną osób powiadamiających właściwy organ zgodnie z ust. 5.

Artykuł 25

Zarządzanie ryzykiem

1. Państwa członkowskie wymagają, aby IORP – w sposób proporcjonalny do ich wielkości i organizacji wewnętrznej, a także do wielkości, charakteru, skali i złożoności ich działalności – wprowadziły skuteczną funkcję zarządzania ryzykiem. Funkcja ta powinna być zorganizowana w taki sposób, aby ułatwić funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem, na potrzeby którego IORP przyjmują strategie, procesy i procedury sprawozdawcze konieczne do określenia, pomiaru i monitorowania rodzajów ryzyka, na które są lub mogą być narażone IORP i obsługiwane przez nie programy emerytalne, oraz współzależności między nimi, zarządzania tymi rodzajami ryzyka i regularnego składania sprawozdań organowi administrującemu, zarządzającemu lub nadzorczemu IORP, zarówno na poziomie indywidualnym, jak i zagregowanym.

System zarządzania ryzykiem musi być skuteczny i dobrze zintegrowany ze strukturą organizacyjną i z procesami decyzyjnymi IORP.

2. System zarządzania ryzykiem obejmuje – w sposób proporcjonalny do wielkości i organizacji wewnętrznej IORP, a także do wielkości, charakteru, zakresu i złożoności ich działalności – rodzaje ryzyka, które mogą wystąpić w IORP lub przedsiębiorstwach, którym – w stosownych przypadkach – zlecono w drodze outsourcingu zadania lub działalność IORP co najmniej w następujących obszarach:

- a) ocena ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia i tworzenie rezerw;
 - b) zarządzanie aktywami i pasywami;
 - c) inwestycje, w szczególności w instrumenty pochodne, sekurytyzacje i podobne instrumenty finansowe;
 - d) zarządzanie płynnością i ryzykiem koncentracji;
 - e) zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
 - f) ubezpieczenia i inne techniki ograniczania ryzyka;
 - g) ryzyko środowiskowe, społeczne i dotyczące zarządzania związane z portfelem inwestycyjnym i zarządzanie nim.
3. W przypadku gdy zgodnie z warunkami programu emerytalnego uczestnicy i beneficjenci ponoszą pewne rodzaje ryzyka, system zarządzania ryzykiem uwzględni również te rodzaje ryzyka z perspektywy uczestników i beneficjentów.

Artykuł 26

Funkcja audytu wewnętrznego

Państwa członkowskie wymagają, aby IORP – w sposób proporcjonalny do ich wielkości i organizacji wewnętrznej, a także do wielkości charakteru, skali i złożoności ich działalności – zapewniły skuteczną funkcję audytu wewnętrznego. Funkcja audytu wewnętrznego obejmuje ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i innych elementów systemu zarządzania, w tym, w stosownych przypadkach, działalność zleconą w drodze outsourcingu.

Artykuł 27

Funkcja aktuarialna

1. W przypadku, gdy sama IORP zapewnia pokrycie biometrycznych rodzajów ryzyka lub gwarantuje wyniki inwestycyjne albo dany poziom świadczeń, państwa członkowskie wymagają, aby IORP zapewniły skuteczną funkcję aktuarialną w celu:
- a) koordynacji i nadzorowania obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;

- b) oceny adekwatności metodyki i stanowiących jej podstawę modeli stosowanych do obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz przyjętych w tym celu założeń;
 - c) oceny, czy dane wykorzystane do obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;
 - d) porównywania założeń stanowiących podstawę do obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
 - e) informowania organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego IORP o wiarygodności i adekwatności obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
 - f) wyrażania opinii na temat ogólnej polityki oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia w przypadku IORP posiadającej taką politykę;
 - g) wyrażania opinii na temat adekwatności umów ubezpieczeniowych w przypadku IORP posiadającej takie umowy; oraz
 - h) przyczyniania się do skutecznego wdrażania systemu zarządzania ryzykiem.
2. Państwa członkowskie wymagają, aby IORP wyznaczyły co najmniej jedną niezależną osobę w danej IORP lub poza nią, odpowiedzialną za funkcję aktuarną.

Sekcja 3

Dokumenty dotyczące zarządzania

Artykuł 28

Własna ocena ryzyka

1. Państwa członkowskie wymagają, aby IORP – w sposób proporcjonalny do ich wielkości i organizacji wewnętrznej, a także do wielkości, charakteru, skali i złożoności ich działalności – przeprowadzały i dokumentowały własną ocenę ryzyka.

Tę ocenę ryzyka przeprowadza się przynajmniej co trzy lata lub niezwłocznie po każdej istotnej zmianie w profilu ryzyka IORP lub programów emerytalnych obsługiwanych przez tę IORP. W przypadku istotnej zmiany w profilu ryzyka konkretnego programu emerytalnego ocenę ryzyka można ograniczyć do tego programu emerytalnego.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby ocena ryzyka, o której mowa w ust. 1, uwzględniała wielkość i organizację wewnętrzną IORP, jak również wielkość, charakter, skalę i złożoność jej działalności oraz aby obejmowała następujące elementy:

- a) opis sposobu włączenia własnej oceny ryzyka do procesu zarządzania i procesów decyzyjnych IORP;
- b) ocenę skuteczności systemu zarządzania ryzykiem;
- c) opis, jak IORP zapobiega konfliktom interesów z instytucją finansującą, w przypadku gdy IORP zleca w drodze outsourcingu kluczowe funkcje instytucji finansującej zgodnie z art. 24 ust. 3;
- d) ocenę ogólnych potrzeb IORP w zakresie finansowania, w tym, w stosownych przypadkach, opis planu naprawczego;
- e) ocenę ryzyka dla uczestników i beneficjentów związanego z wypłatą ich świadczeń emerytalnych oraz skuteczności wszelkich działań zaradczych, w stosownych przypadkach biorąc pod uwagę:
 - (i) mechanizmy indeksacji;
 - (ii) mechanizmy obniżania świadczeń, w tym zakres, w jakim nabyte świadczenia emerytalne mogą zostać obniżone, na jakich warunkach i przez kogo;
- f) ocenę jakościową mechanizmów ochrony świadczeń emerytalnych, w tym, w stosownych przypadkach, gwarancji, zobowiązań lub wszelkich innych rodzajów wsparcia finansowego ze strony instytucji finansującej, ubezpieczenia lub reasekuracji przez zakład objęty zakresem stosowania dyrektywy 2009/138/WE lub objęcia programem ochrony emerytur na korzyść IORP lub uczestników i beneficjentów;

- g) ocenę jakościową poszczególnych rodzajów ryzyka operacyjnego;
- h) w przypadkach gdy przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych bierze się pod uwagę czynniki środowiskowe, społeczne i czynniki związane z zarządzaniem, ocenę nowych lub powstających rodzajów ryzyka, w tym rodzajów ryzyka związanych ze zmianą klimatu, wykorzystaniem zasobów i środowiskiem, a także ryzyka społecznego i ryzyka związanego ze spadkiem wartości aktywów z powodu zmiany regulacyjnej.
3. Do celów ust. 2 IORP posiadają metody określania i oceny rodzajów ryzyka, na które są lub mogą być narażone w perspektywie krótko- i długoterminowej i które mogą mieć wpływ na zdolność IORP do wypełniania swoich obowiązków. Metody te muszą być proporcjonalne do wielkości, charakteru, skali i złożoności rodzajów ryzyka właściwych dla działalności instytucji. Metody te opisuje się we własnej ocenie ryzyka.
4. Własna ocena ryzyka jest brana pod uwagę przy podejmowaniu przez IORP decyzji strategicznych.

Artykuł 29

Roczne sprawozdania finansowe i roczne sprawozdania z działalności

Państwa członkowskie wymagają, aby każda IORP, która jest zarejestrowana lub wykonuje działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, sporządzała i podawała do wiadomości publicznej roczne sprawozdania finansowe i roczne sprawozdania z działalności, z uwzględnieniem każdego programu emerytalnego obsługiwane przez IORP i, w stosownych przypadkach, roczne sprawozdania finansowe i roczne sprawozdania z działalności dotyczące każdego programu emerytalnego. Roczne sprawozdania finansowe i roczne sprawozdania z działalności muszą przedstawiać prawdziwy i rzetelny obraz aktywów i pasywów IORP oraz jej sytuacji finansowej, a także zawierać informacje na temat znaczących posiadanych udziałów inwestycyjnych. Roczne sprawozdania finansowe i informacje w sprawozdaniach z działalności muszą być spójne, wyczerpujące, rzetelnie przedstawione i należyście zatwierdzone przez uprawnione osoby zgodnie z prawem krajowym.

Artykuł 30

Oświadczenie o zasadach polityki inwestycyjnej

Państwa członkowskie zapewniają, aby każda IORP, która jest zarejestrowana lub wykonuje działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, przygotowała pisemne oświadczenie o zasadach polityki inwestycyjnej i dokonywała jego przeglądu co najmniej raz na trzy lata. Oświadczenie to jest zmieniane niezwłocznie po wprowadzeniu wszelkich istotnych zmian w polityce inwestycyjnej. Państwa członkowskie zapewniają, aby to oświadczenie zawierało co najmniej takie elementy jak metody pomiaru ryzyka inwestycyjnego, realizowane procesy zarządzania ryzykiem i strategiczna alokacja aktywów odnosząca się do charakteru i okresu zobowiązań z tytułu emerytur oraz sposoby uwzględniania w polityce inwestycyjnej czynników środowiskowych, społecznych i czynników związanych z zarządzaniem. Oświadczenie podaje się do wiadomości publicznej.

ROZDZIAŁ 2

Outsourcing i zarządzanie inwestycjami

Artykuł 31

Outsourcing

1. Państwa członkowskie mogą zezwolić lub wymagać od IORP, które są zarejestrowane lub wykonują działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, aby wszelkie działania, w tym kluczowe funkcje tych IORP i zarządzanie tymi IORP, zostały powierzone usługodawcom działającym na rzecz tych IORP.
2. Państwa członkowskie zapewniają ponoszenie przez IORP pełnej odpowiedzialności za wypełnianie ich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy w przypadku zlecenia w drodze outsourcingu kluczowych funkcji lub jakiegokolwiek innej działalności.
3. Outsourcing kluczowych funkcji lub wszelkiej innej działalności nie może odbywać się w sposób prowadzący do:
 - a) pogorszenia jakości systemu zarządzania danej IORP;
 - b) nadmiernego zwiększenia ryzyka operacyjnego;

- c) zmniejszenia możliwości monitorowania przez właściwe organy wypełniania przez IORP jej obowiązków;
 - d) pogorszenia ciągłego i zadowalającego świadczenia usług uczestnikom i beneficjentom.
4. Za pośrednictwem procesu wyboru usługodawcy i dzięki ciągłemu monitorowaniu działalności tego usługodawcy IORP zapewnia właściwe funkcjonowanie działalności zleczonej w drodze outsourcingu.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby IORP zlecające w drodze outsourcingu kluczowe funkcje, zarządzanie tymi IORP lub inną działalność objętą zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, zawierały z danym usługodawcą pisemną umowę. Taka umowa musi być możliwa do wyegzekwowania na drodze prawnej oraz jasno określać prawa i obowiązki IORP i usługodawcy.
6. Państwa członkowskie zapewniają terminowe powiadamianie właściwych organów przez IORP o outsourcingu działalności objętej zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. W przypadkach gdy outsourcing odnosi się do kluczowych funkcji lub zarządzania IORP, powiadamia się o tym właściwe organy przed wejściem w życie umowy w sprawie takiego outsourcingu. Państwa członkowskie zapewniają również, aby IORP powiadamiały właściwe organy o wszelkich późniejszych istotnych zmianach w odniesieniu do wszelkiej działalności zleczonej w drodze outsourcingu.
7. Państwa członkowskie zapewniają właściwym organom uprawnienia do zwracania się w dowolnym czasie do IORP i usługodawców o informacje o zleconych w drodze outsourcingu kluczowych funkcjach lub wszelkiej innej działalności.

Artykuł 32

Zarządzanie inwestycjami

Państwa członkowskie nie mogą ograniczać IORP w zakresie powołania, w celu zarządzania portfelem inwestycyjnym, osób zarządzających inwestycjami prowadzących działalność w innym państwie członkowskim i należycie upoważnionych do tej działalności zgodnie z dyrektywami 2009/65/WE, 2009/138/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE i 2014/65/UE; to samo obowiązuje w przypadku upoważnionych podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 1 niniejszej dyrektywy.

ROZDZIAŁ 3

Depozytariusz

Artykuł 33

Wyznaczenie depozytariusza

1. Rodzime państwo członkowskie może wymagać, aby dla pracowniczego programu emerytalnego, w którym uczestnicy i beneficjenci ponoszą w pełni ryzyko inwestycyjne, IORP wyznaczyła co najmniej jednego depozytariusza do przechowywania aktywów i pełnienia obowiązków nadzorczych zgodnie z art. 34 i 35. Przyjmujące państwo członkowskie może wymagać, aby takie IORP, gdy prowadzą działalność transgraniczną zgodnie z art. 11, wyznaczyły co najmniej jednego depozytariusza do przechowywania aktywów i pełnienia obowiązków nadzorczych zgodnie z art. 34 i 35, o ile wyznaczenie depozytariusza jest wymagane na mocy prawa krajowego tego państwa członkowskiego.
2. Rodzime państwo członkowskie może wymagać, aby dla pracowniczych programów emerytalnych, w których uczestnicy i beneficjenci nie ponoszą w pełni ryzyka inwestycyjnego, IORP wyznaczyła co najmniej jednego depozytariusza do przechowywania aktywów lub do przechowywania aktywów i pełnienia obowiązków nadzorczych zgodnie z art. 34 i 35.
3. Państwa członkowskie nie mogą ograniczać IORP w zakresie wyznaczania depozytariuszy prowadzących działalność w innym państwie członkowskim i należycie upoważnionych zgodnie z dyrektywą 2013/36/UE lub dyrektywą 2014/65/UE, lub przyjętych jako depozytariuszy do celów dyrektywy 2009/65/WE lub dyrektywy 2011/61/UE.
4. Państwa członkowskie podejmują niezbędne działania, aby na mocy ich prawa krajowego umożliwić właściwym organom wprowadzenie, zgodnie z art. 48, zakazu swobodnej sprzedaży aktywów będących w posiadaniu depozytariusza lub osoby nadzorującej działającej na ich terytorium, na żądanie właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego IORP.

5. Depozytariusza wyznacza się w drodze pisemnej umowy. Umowa ta określa przekazywanie informacji niezbędnych depozytariuszowi do wykonywania jego obowiązków, zgodnie z niniejszą dyrektywą i innymi stosownymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi.
6. Wykonując zadania określone w art. 34 i 35, IORP i depozytariusz muszą postępować w sposób uczciwy, sprawiedliwy, profesjonalny i niezależny oraz działać w interesie uczestników i beneficjentów programu.
7. Depozytariusz nie może prowadzić związanej z IORP działalności, która mogłaby wywołać konflikt interesów między IORP, uczestnikami i beneficjentami programu oraz nim samym, chyba że depozytariusz oddzieli pod względem funkcjonalnym i hierarchicznym wykonywanie zadań depozytariusza od wykonywania innych potencjalnie sprzecznych zadań, a ewentualne konflikty interesów będą właściwie zidentyfikowane, zarządzane, monitorowane i ujawniane uczestnikom i beneficjentom programu oraz organowi administrującemu, zarządzającemu lub nadzorczemu IORP.
8. W przypadku gdy nie wyznaczono depozytariusza, IORP przyjmują ustalenia służące zapobieganiu konfliktowi interesów i rozwiązywaniu takich konfliktów przy wykonywaniu zadań, które w innych okolicznościach należałyby do depozytariusza i osoby zarządzającej aktywami.

Artykuł 34

Przechowywanie aktywów i odpowiedzialność depozytariusza

1. W przypadku gdy aktywa IORP związane z programem emerytalnym składające się z instrumentów finansowych, które można przechowywać, są powierzone depozytariuszowi na przechowanie, depozytariusz przechowuje wszystkie instrumenty finansowe, które można zarejestrować na rachunku instrumentów finansowych otwartym w księgach depozytariusza, oraz wszystkie instrumenty finansowe, które mogą mu zostać fizycznie dostarczone.

W tym celu depozytariusz zapewnia, aby instrumenty finansowe, które można zarejestrować na rachunku instrumentów finansowych otwartym w księgach depozytariusza, zostały zarejestrowane w księgach depozytariusza na otwartych w imieniu IORP odrębnych rachunkach, zgodnie z zasadami ustanowionymi w dyrektywie 2014/65/UE, tak aby zawsze można było je jednoznacznie zidentyfikować jako należące do IORP lub do uczestników i beneficjentów programu emerytalnego.

2. W przypadku gdy aktywa IORP związane z programem emerytalnym składają się z innych aktywów niż aktywa, o których mowa w ust. 1, depozytariusz weryfikuje, czy IORP jest właścicielem aktywów, i prowadzi rejestr tych aktywów. Weryfikację przeprowadza się na podstawie informacji lub dokumentów przedstawionych przez IORP oraz na podstawie dowodów zewnętrznych, jeżeli są one dostępne. Depozytariusz na bieżąco aktualizuje rejestr.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby depozytariusz był odpowiedzialny wobec IORP oraz uczestników i beneficjentów za wszelkie straty poniesione przez nich w wyniku nieuzasadnionego uchybienia przez niego obowiązkowi lub ich niewłaściwego wykonania.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby na odpowiedzialność depozytariusza, o której mowa w ust. 3, nie miał wpływu fakt, że powierzył on osobie trzeciej wszystkie lub niektóre z przechowywanych przez siebie aktywów.
5. W przypadku gdy nie wyznaczono depozytariusza do przechowywania aktywów, od IORP wymaga się co najmniej:
 - a) zapewnienia, aby instrumenty finansowe były objęte należyłą uwagą i ochroną;
 - b) prowadzenia rejestru umożliwiającego IORP stałą i niezwłoczną identyfikację wszystkich aktywów;
 - c) stosowania niezbędnych środków w celu unikania konfliktów interesów w związku z przechowywaniem aktywów;
 - d) informowania na żądanie właściwych organów o sposobie przechowywania aktywów.

Artykuł 35

Obowiązki nadzorcze

1. Oprócz zadań, o których mowa w art. 34 ust. 1 i 2, depozytariusz wyznaczony do pełnienia obowiązków nadzorczych:
 - a) wykonuje polecenia IORP, chyba że stoją one w sprzeczności z prawem krajowym lub zasadami IORP;

- b) zapewnia, aby w transakcjach dotyczących aktywów IORP związanych z programem emerytalnym wszelkie płatności były przekazywane IORP w zwyczajowo ustalonych terminach; oraz
 - c) zapewnia, aby dochody uzyskane z aktywów były przeznaczane na cele zgodne z zasadami IORP.
2. Niezależnie od ust. 1 rodzime państwo członkowskie IORP może określić inne obowiązki nadzorcze, które ma wykonywać depozytariusz.
3. W przypadku gdy nie wyznaczono depozytariusza do pełnienia obowiązków nadzorczych, IORP wdraża procedury zapewniające należyte wykonywanie zadań w ramach IORP, które w innych okolicznościach podlegałyby nadzorowi ze strony depozytariuszy.

TYTUŁ IV

INFORMACJE UDZIELANE POTENCJALNYM UCZESTNIKOM, UCZESTNIKOM I BENEFICJENTOM

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Artykuł 36

Zasady

1. Uwzględniając rodzaj ustanowionego programu emerytalnego państwa członkowskie zapewniają, aby każda IORP, która jest zarejestrowana lub wykonuje działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, przekazywała:
- a) potencjalnym uczestnikom: co najmniej informacje określone w art. 41;
 - b) uczestnikom: co najmniej informacje określone w art. 37–40, 42 i 44; oraz
 - c) beneficjentom: co najmniej informacje określone w art. 37, 43 i 44.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1:
- a) muszą być regularnie aktualizowane;
 - b) muszą być sporządzone na piśmie w jasny sposób, z użyciem jasnego, zwięzłego i zrozumiałego języka, bez stosowania żargonu i terminów technicznych, jeżeli zamiast nich można użyć sformułowań z języka niespecjalistycznego;
 - c) nie mogą wprowadzać w błąd; zapewnia się spójność słownictwa i treści;
 - d) muszą być przedstawione w sposób ułatwiający ich czytanie;
 - e) muszą być dostępne w języku urzędowym państwa członkowskiego, którego przepisy socjalne i prawo pracy odnoszące się do pracowniczych programów emerytalnych stosuje się do danego programu emerytalnego; oraz
 - f) muszą być udostępniane potencjalnym uczestnikom, uczestnikom i beneficjentom bezpłatnie za pośrednictwem środków elektronicznych, w tym trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem strony internetowej, bądź w wersji papierowej.
3. Państwa członkowskie mogą przyjąć lub utrzymać dodatkowe przepisy dotyczące informacji, jakie mają być przekazywane potencjalnym uczestnikom, uczestnikom i beneficjentom.

Artykuł 37

Ogólne informacje dotyczące programu emerytalnego

1. Państwa członkowskie, w odniesieniu do każdej IORP, która jest zarejestrowana lub wykonuje działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, zapewniają, aby uczestnicy i beneficjenci byli dostatecznie informowani o odpowiednim programie emerytalnym obsługiwany przez IORP, w szczególności o:
- a) nazwie IORP, państwie członkowskim, w którym IORP jest zarejestrowana lub wykonuje działalność na podstawie zezwolenia, oraz nazwie właściwego organu dla IORP;

- b) prawach i obowiązkach stron uczestniczących w programie emerytalnym;
 - c) profilu inwestycyjnym;
 - d) charakterze ryzyka finansowego ponoszonego przez uczestników i beneficjentów;
 - e) warunkach pełnych lub częściowych gwarancji w ramach programu emerytalnego lub określonego poziomu świadczeń lub, jeżeli w ramach programu emerytalnego nie przewidziano żadnej gwarancji, o oświadczeniu w tym zakresie;
 - f) istniejących mechanizmach ochrony nabytych uprawnień emerytalnych lub obniżania świadczeń;
 - g) jeżeli uczestnicy ponoszą ryzyko inwestycyjne lub mogą podejmować decyzje inwestycyjne: o osiągniętych w przeszłości wynikach inwestycyjnych związanych z programem emerytalnym przez minimalny okres pięciu lat lub przez wszystkie lata działalności programu, jeżeli było ich mniej niż pięć;
 - h) strukturze kosztów ponoszonych przez uczestników i beneficjentów w przypadku programów, które nie przewidują określonego poziomu świadczeń;
 - i) dostępnych dla uczestników i beneficjentów opcjach w zakresie otrzymywania świadczeń emerytalnych;
 - j) w przypadku gdy uczestnik ma prawo do przeniesienia uprawnień emerytalnych: o dalszych informacjach dotyczących uzgodnień odnoszących się do takiego przeniesienia.
2. W przypadku programów, w których uczestnicy ponoszą ryzyko inwestycyjne i które przewidują więcej niż jedną opcję z różnymi profilami inwestycyjnymi, uczestnicy otrzymują informacje o warunkach dotyczących zakresu dostępnych opcji inwestycyjnych, oraz, w stosownych przypadkach, o standardowej opcji inwestycyjnej i o zasadzie przypisywania poszczególnych uczestników do danej opcji inwestycyjnej w ramach programu emerytalnego.
3. Uczestnicy i beneficjenci lub ich przedstawiciele otrzymują w rozsądnym terminie wszelkie istotne informacje dotyczące zmian w zasadach programu emerytalnego. Ponadto IORP przedstawiają im wyjaśnienie skutków istotnych zmian rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla uczestników i beneficjentów.
4. IORP udostępniają ogólne informacje na temat programu emerytalnego, o których mowa w niniejszym artykule.

ROZDZIAŁ 2

Informacja o świadczeniu emerytalnym i dodatkowe informacje

Artykuł 38

Przepisy ogólne

1. Państwa członkowskie wymagają, aby IORP sporządzały zwięzły dokument zawierający kluczowe informacje dla każdego uczestnika, biorąc pod uwagę specyficzny charakter krajowych systemów emerytalnych oraz odpowiednich krajowych przepisów prawa socjalnego, prawa pracy i prawa podatkowego (zwany dalej „informacją o świadczeniu emerytalnym”). Tytuł dokumentu zawiera wyrazy „Informacja o świadczeniu emerytalnym”.
2. W widocznym miejscu podaje się dokładną datę, do której odnoszą się informacje zawarte w informacji o świadczeniu emerytalnym.
3. Państwa członkowskie wymagają, aby informacje zawarte w informacji o świadczeniu emerytalnym były dokładne oraz aktualizowane i udostępniane bezpłatnie każdemu uczestnikowi przynajmniej raz w roku za pomocą środków elektronicznych, w tym trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem strony internetowej, bądź w wersji papierowej. Oprócz wszelkich informacji dostarczanych uczestnikom za pomocą środków elektronicznych, na żądanie dostarcza się kopię w wersji papierowej.
4. Wyraźnie wskazuje się wszelkie istotne zmiany w informacjach zawartych w informacji o świadczeniu emerytalnym w porównaniu z rokiem poprzednim.
5. Państwa członkowskie ustanawiają zasady ustalania założeń dotyczących prognoz, o których mowa w art. 39 ust. 1 lit. d). Zasady te mają zastosowanie do IORP w celu ustalania w razie potrzeby rocznej stopy nominalnego zwrotu z inwestycji, rocznej stopy inflacji oraz tendencji kształtowania się przyszłych płac.

*Artykuł 39***Informacja o świadczeniu emerytalnym**

1. Informacja o świadczeniu emerytalnym zawiera co najmniej następujące kluczowe informacje dla uczestników:
 - a) dane osobowe uczestnika, w tym jasne wskazanie, w zależności od sytuacji, ustawowego wieku emerytalnego, wieku emerytalnego określonego w programie emerytalnym lub oszacowanego przez IORP lub wieku emerytalnego określonego przez uczestnika;
 - b) nazwę IORP i jej adres kontaktowy oraz dane identyfikacyjne programu emerytalnego uczestnika;
 - c) w stosownych przypadkach, informacje dotyczące pełnych lub częściowych gwarancji w ramach programu emerytalnego oraz, w razie potrzeby, wskazanie miejsca, gdzie można znaleźć dodatkowe informacje;
 - d) informacje na temat prognoz dotyczących świadczeń emerytalnych, w oparciu o wiek emerytalny określony w lit. a), oraz zastrzeżenie, że prognozy te mogą różnić się od końcowej wartości otrzymywanych świadczeń; jeśli prognozy dotyczące świadczeń emerytalnych są oparte na scenariuszach ekonomicznych, informacje te powinny również zawierać najbardziej optymistyczny oraz pesymistyczny scenariusz, z uwzględnieniem specyficznego charakteru programu emerytalnego;
 - e) informacje o nabytych uprawnieniach lub zgromadzonym kapitale, z uwzględnieniem specyficznego charakteru programu emerytalnego;
 - f) informacje o składkach wpłaconych w ramach programu emerytalnego przez instytucję finansującą i przez uczestnika, co najmniej w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy, z uwzględnieniem specyficznego charakteru programu emerytalnego;
 - g) wyszczególnienie kosztów odliczonych przez IORP co najmniej w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy;
 - h) informacje o ogólnym poziomie finansowania programu emerytalnego.
2. Zgodnie z art. 60 państwa członkowskie wymieniają się najlepszymi praktykami dotyczącymi formy i treści informacji o świadczeniu emerytalnym.

*Artykuł 40***Dodatkowe informacje**

1. W informacji o świadczeniu emerytalnym podaje się, gdzie i jak można otrzymać dodatkowe informacje, w tym:
 - a) dodatkowe praktyczne informacje o opcjach, jakimi dysponuje uczestnik w ramach programu emerytalnego;
 - b) informacje, o których mowa w art. 29 i 30;
 - c) w stosownych przypadkach informacje o założeniach przyjętych w odniesieniu do kwot wyrażonych w postaci świadczeń dożywotnich, w szczególności jeżeli chodzi o wartość świadczenia dożywotniego, rodzaj podmiotu oferującego świadczenie dożywotnie i czas trwania świadczenia dożywotniego;
 - d) informacje o poziomie świadczeń w przypadku zaprzestania zatrudnienia.
2. W przypadku programów emerytalnych, w których uczestnicy ponoszą ryzyko inwestycyjne, a opcja inwestycyjna jest przypisywana uczestnikowi według określonej zasady przewidzianej w programie emerytalnym, w informacji o świadczeniu emerytalnym podaje się, gdzie są dostępne dodatkowe informacje.

ROZDZIAŁ 3

Inne przekazywane informacje i dokumenty*Artykuł 41***Informacje udzielane potencjalnym uczestnikom**

1. Państwa członkowskie wymagają, aby IORP zapewniały, aby potencjalni uczestnicy, którzy nie są automatycznie zapisywani do programu emerytalnego, byli informowani, zanim przystąpią do tego programu emerytalnego, o:
 - a) wszelkich stosownych dostępnych dla nich opcjach, w tym opcjach inwestycyjnych;

- b) stosownych cechach programu emerytalnego, w tym rodzajach świadczeń;
- c) tym, czy i jak czynniki związane ze środowiskiem i klimatem, czynniki społeczne i czynniki związane z łańcem korporacyjnym są uwzględniane w strategii inwestycyjnej; oraz
- d) tym, gdzie można znaleźć dodatkowe informacje.

2. Jeżeli uczestnicy ponoszą ryzyko inwestycyjne lub mogą podejmować decyzje inwestycyjne, potencjalni uczestnicy są informowani o osiągniętych w przeszłości wynikach inwestycyjnych związanych z programem emerytalnym przez minimalny okres pięciu lat lub przez wszystkie lata działalności programu, jeżeli było ich mniej niż pięć, oraz o strukturze kosztów ponoszonych przez uczestników i beneficjentów.

3. Państwa członkowskie wymagają, aby IORP zapewniały, aby potencjalni uczestnicy, którzy są automatycznie zapisywani do programu emerytalnego, natychmiast po przystąpieniu do programu emerytalnego byli informowani o:

- a) wszelkich stosownych dostępnych dla nich opcjach, w tym opcjach inwestycyjnych;
- b) stosownych cechach programu emerytalnego, w tym rodzajach świadczeń;
- c) tym, czy i jak czynniki związane ze środowiskiem i klimatem, czynniki społeczne i czynniki związane z łańcem korporacyjnym są uwzględniane w strategii inwestycyjnej; oraz
- d) tym, gdzie można znaleźć dodatkowe informacje.

Artykuł 42

Informacje udzielane uczestnikom na etapie przed przejściem na emeryturę

Oprócz informacji o świadczeniu emerytalnym IORP przekazują każdemu uczestnikowi, w odpowiednim czasie przed osiągnięciem wieku emerytalnego, określonego w art. 39 ust. 1 lit. a), lub na żądanie uczestnika, informacje o dostępnych opcjach wypłaty otrzymywanych świadczeń emerytalnych.

Artykuł 43

Informacje udzielane beneficjentom na etapie wypłaty świadczeń

1. Państwa członkowskie wymagają, aby IORP okresowo przekazywały beneficjentom informacje o należnych świadczeniach i odpowiadających im opcjach wypłaty.
2. Bezzwłocznie po podjęciu końcowej decyzji powodującej obniżenie poziomu należnych świadczeń oraz na trzy miesiące przed wdrożeniem tej decyzji IORP informuje o tym beneficjentów.
3. W przypadku gdy beneficjenci ponoszą znaczne ryzyko inwestycyjne na etapie wypłaty, państwa członkowskie zapewniają regularne otrzymywanie przez beneficjentów odpowiednich informacji.

Artykuł 44

Dodatkowe informacje udzielane na żądanie uczestnikom i beneficjentom

Na żądanie uczestnika, beneficjenta lub ich przedstawicieli IORP przekazuje następujące dodatkowe informacje:

- a) roczne sprawozdania finansowe i roczne sprawozdania z działalności, o których mowa w art. 29, lub w przypadku gdy IORP odpowiada za więcej niż jeden program, sprawozdania odnoszące się do ich poszczególnych programów emerytalnych;

- b) oświadczenie o zasadach polityki inwestycyjnej, o którym mowa w art. 30;
- c) wszelkie dalsze informacje o założeniach stosowanych w celu uzyskania prognoz, o których mowa w art. 39 ust. 1 lit. d).

TYTUŁ V

NADZÓR OSTROŻNOŚCIOWY

ROZDZIAŁ 1

Ogólne reguły nadzoru ostrożnościowego

Artykuł 45

Główny cel nadzoru ostrożnościowego

1. Głównym celem nadzoru ostrożnościowego jest ochrona praw uczestników i beneficjentów oraz zapewnienie stabilności i należytego funkcjonowania IORP.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy dysponowały niezbędnymi środkami, odpowiednią wiedzą fachową, zdolnością i uprawnieniami koniecznymi do osiągnięcia głównego celu nadzoru, o którym mowa w ust. 1.

Artykuł 46

Zakres nadzoru ostrożnościowego

Państwa członkowskie zapewniają poddanie IORP nadzorowi ostrożnościowemu obejmującemu, w stosownych przypadkach, nadzór nad:

- a) warunkami działania;
- b) rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi;
- c) finansowaniem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- d) ustawowymi funduszami własnymi;
- e) dostępnym marginesem wypłacalności;
- f) wymaganym marginesem wypłacalności;
- g) regułami inwestowania;
- h) zarządzaniem inwestycjami;
- i) systemem zarządzania; oraz
- j) informacjami przekazywanymi uczestnikom i beneficjentom.

Artykuł 47

Ogólne zasady nadzoru ostrożnościowego

1. Właściwe organy rodzimego państwa członkowskiego odpowiadają za nadzór ostrożnościowy nad IORP.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podstawą nadzoru było podejście przyszłościowe i oparte na analizie ryzyka.
3. Nadzór nad IORP obejmuje odpowiednie połączenie działań prowadzonych poza siedzibą IORP i kontroli na miejscu.

4. Uprawnienia nadzorcze wykonuje się w odpowiednim czasie i w sposób proporcjonalny do wielkości, charakteru, skali i złożoności działalności IORP.

5. Państwa członkowskie zapewniają należyte uwzględnianie przez właściwe organy potencjalnego wpływu ich działań na stabilność systemów finansowych w Unii, w szczególności w sytuacjach kryzysowych.

Artykuł 48

Uprawnienia w zakresie interwencji i obowiązki właściwych organów

1. Właściwe organy wymagają od każdej IORP, która jest zarejestrowana lub wykonuje działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, aby posiadała należyte procedury administracyjne i księgowe oraz odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej.

2. Bez uszczerbku dla uprawnień nadzorczych właściwych organów oraz prawa państw członkowskich do ustanawiania i nakładania sankcji karnych państwa członkowskie zapewniają, aby ich właściwe organy mogły nakładać sankcje administracyjne i inne środki mające zastosowanie w przypadku wszelkich naruszeń przepisów krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę, oraz podejmują wszelkie konieczne środki, aby zapewnić ich wykonanie. Państwa członkowskie zapewniają skuteczność, proporcjonalność i odstraszający charakter swoich sankcji administracyjnych i innych środków.

3. Państwa członkowskie mogą zdecydować o niewprowadzaniu przepisów dotyczących sankcji administracyjnych na podstawie niniejszej dyrektywy za naruszenia, które podlegają sankcjom karnym na mocy ich prawa krajowego. W takim przypadku państwa członkowskie informują Komisję o odpowiednich przepisach prawa karnego.

4. Państwa członkowskie zapewniają publikowanie przez właściwe organy bez zbędnej zwłoki informacji o każdej sankcji administracyjnej lub innym środku nałożonym za naruszenie przepisów krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę, wobec których nie wniesiono w terminie odwołania, w tym informacji na temat rodzaju i charakteru naruszenia oraz tożsamości osób odpowiedzialnych za naruszenie. Jednakże w przypadku gdy właściwy organ uzna, że opublikowanie tożsamości osób prawnych lub tożsamości lub danych osobowych osób fizycznych byłoby nieproporcjonalne, w oparciu o indywidualną ocenę proporcjonalności opublikowania takich danych, lub w przypadku gdy takie opublikowanie zagroziłoby stabilności rynków finansowych lub trwającemu postępowaniu, właściwy organ może podjąć decyzję o odroczeniu publikacji, zaniechaniu publikacji lub o opublikowaniu informacji o nałożonych sankcjach w sposób zanonimizowany.

5. Każda decyzja o zakazie lub ograniczeniu działalności IORP zawiera szczegółowe uzasadnienie i powiadamia się o niej zainteresowaną IORP. O decyzji tej powiadamiany jest również EIOPA, który przekazuje ją wszystkim właściwym organom w przypadku działalności transgranicznej, o której mowa w art. 11.

6. Właściwe organy mogą także ograniczyć swobodne rozporządzanie aktywami IORP lub zakazać swobodnego rozporządzania tymi aktywami, w szczególności gdy:

a) IORP nie zdołała utworzyć wystarczających rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w odniesieniu do całokształtu działalności lub posiada niewystarczające aktywa dla pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;

b) IORP nie była w stanie utrzymać ustawowych funduszy własnych.

7. W celu zabezpieczenia interesów uczestników i beneficjentów właściwe organy mogą, w całości lub częściowo, przekazać uprawnienia posiadane przez osoby kierujące IORP, która jest zarejestrowana lub wykonuje działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, zgodnie z przepisami rodzimego państwa członkowskiego specjalnemu przedstawicielowi, który spełnia wymagania dotyczące wykonywania tych uprawnień.

8. Właściwe organy mogą zakazać działalności IORP, która jest zarejestrowana lub wykonuje działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, lub ją ograniczyć, w szczególności gdy:

a) IORP nie wywiązuje się z obowiązku odpowiedniej ochrony interesów uczestników i beneficjentów programu;

b) IORP nie spełnia już warunków działania;

c) IORP w rażącym stopniu nie wywiązuje się z obowiązków wynikających z przepisów, którym podlega;

d) w przypadku działalności transgranicznej IORP nie przestrzega wymogów prawa socjalnego i prawa pracy przyjmującego państwa członkowskiego dotyczących obszaru pracowniczych programów emerytalnych.

9. Państwa członkowskie zapewniają, aby od decyzji dotyczących IORP, podejmowanych na podstawie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą, przysługiwało prawo odwołania do sądu.

Artykuł 49

Proces nadzoru

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy posiadały niezbędne uprawnienia do dokonywania przeglądu strategii, procesów i procedur sprawozdawczych ustanowionych przez IORP w celu przestrzegania przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą, z uwzględnieniem wielkości, charakteru, skali i złożoności działalności IORP.

W ramach wspomnianego przeglądu uwzględnia się okoliczności, w jakich działają IORP, oraz, w stosownych przypadkach, strony wykonujące dla nich zlecone w drodze outsourcingu kluczowe funkcje lub wszelką inną działalność. Przegląd obejmuje następujące elementy:

- a) ocenę wymogów jakościowych odnoszących się do systemu zarządzania;
- b) ocenę rodzajów ryzyka, na które narażona jest IORP;
- c) ocenę zdolności IORP do oceny tych rodzajów ryzyka i zarządzania nim.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy dysponowały narzędziami monitorowania, obejmującymi testy warunków skrajnych, umożliwiającymi im wykrycie pogarszającej się kondycji finansowej IORP oraz monitorowanie procesu prowadzącego do naprawy sytuacji.

3. Właściwe organy posiadają uprawnienia konieczne, aby żądać od IORP usunięcia słabych stron lub niedociągnięć stwierdzonych w ramach procesu nadzoru.

4. Właściwe organy określają minimalną częstotliwość i zakres przeglądu określonego w ust. 1, uwzględniając wielkość, charakter, skalę i stopień złożoności działalności danego IORP.

Artykuł 50

Informacje przekazywane właściwym organom

Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy, w odniesieniu do każdej IORP, która jest zarejestrowana lub wykonuje działalność na podstawie zezwolenia na ich terytoriach, posiadały niezbędne uprawnienia i środki w celu:

- a) żądania od IORP, organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego IORP lub osób faktycznie zarządzających IORP lub pełniących kluczowe funkcje dostarczania w dowolnym momencie informacji dotyczących wszystkich spraw przedsiębiorstwa lub przesyłania wszystkich dokumentów przedsiębiorstwa;
- b) nadzoru nad relacjami między IORP a innymi przedsiębiorstwami lub między kilkoma IORP w przypadku, gdy IORP zleca w drodze outsourcingu kluczowe funkcje lub wszelką inną działalność innym przedsiębiorstwom lub innym IORP oraz dalszego outsourcingu, jeżeli wpływa to na sytuację finansową IORP lub ma istotne znaczenie dla skutecznego nadzoru;
- c) otrzymywania następujących dokumentów: własnej oceny ryzyka, oświadczenia o zasadach polityki inwestycyjnej, rocznych sprawozdań finansowych i rocznych sprawozdań z działalności oraz wszystkich pozostałych dokumentów niezbędnych do celów nadzoru;
- d) określania, które dokumenty są niezbędne do celów nadzoru, w tym:
 - (i) wewnętrzne raporty okresowe;
 - (ii) wyceny aktuarialne i szczegółowe założenia;

- (iii) badania aktywów i pasywów;
 - (iv) dowody spójności z zasadami polityki inwestycyjnej;
 - (v) dowody, że składki zostały zapłacone zgodnie z planem;
 - (vi) sprawozdania osób odpowiedzialnych za kontrolę rocznych sprawozdań finansowych, o których mowa w art. 29;
- e) przeprowadzania kontroli na miejscu w pomieszczeniach IORP i, w miarę potrzeby, kontroli działalności zleconej w drodze outsourcingu i wszelkiego dalszego outsourcingu, celem sprawdzenia, czy działalność jest prowadzona zgodnie z zasadami nadzoru;
- f) żądania od IORP w dowolnym momencie informacji o działalności zleconej w drodze outsourcingu i wszelkiego dalszego outsourcingu.

Artykuł 51

Przejrzystość i odpowiedzialność

1. Państwa członkowskie zapewniają wykonywanie przez właściwe organy zadań określonych w niniejszej dyrektywie w sposób przejrzysty, niezależny i odpowiedzialny, z należywym poszanowaniem ochrony informacji poufnych.
2. Państwa członkowskie zapewniają podawanie do wiadomości publicznej następujących informacji:
 - a) tekstów przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych oraz ogólnych wytycznych w zakresie pracowniczych programów emerytalnych, a także informacji o tym, czy dane państwo członkowskie postanawia stosować niniejszą dyrektywę zgodnie z art. 4 i 5;
 - b) informacji dotyczących procesu nadzoru określonego w art. 49;
 - c) zbiorczych danych statystycznych dotyczących głównych aspektów stosowania nadzoru ostrożnościowego;
 - d) głównego celu nadzoru ostrożnościowego oraz informacji o głównych funkcjach i działaniach właściwych organów;
 - e) przepisów o sankcjach administracyjnych i innych środkach mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy.
3. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie i stosowanie przejrzystych procedur w zakresie powoływania i odwoływania członków organów kierowniczych i zarządzających ich właściwych organów.

ROZDZIAŁ 2

Tajemnica zawodowa lub służbowa i wymiana informacji

Artykuł 52

Tajemnica zawodowa lub służbowa

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy w celu zapewnienia, aby wszystkie osoby, które pracują obecnie lub pracowały w przeszłości dla właściwych organów, jak również biegli rewidenci i eksperci działający w imieniu tych organów, były zobowiązane do zachowania tajemnicy zawodowej lub służbowej. Bez uszczerbku dla przypadków podlegających przepisom prawa karnego osoby te nie mogą ujawniać żadnej osobie ani organowi poufnych informacji, jakie uzyskały w trakcie pełnienia obowiązków, z wyjątkiem informacji w postaci skróconej lub zbiorczej zapewniającej, aby nie można było zidentyfikować poszczególnych IORP.
2. W drodze odstępstwa od ust. 1 w przypadku likwidacji programu emerytalnego państwa członkowskie mogą zezwolić na ujawnienie informacji poufnych w postępowaniu cywilnym lub gospodarczym.

*Artykuł 53***Wykorzystanie informacji poufnych**

Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy, które otrzymują poufne informacje zgodnie z niniejszą dyrektywą, wykorzystywały je wyłącznie w ramach pełnienia swoich obowiązków i do poniższych celów:

- a) sprawdzenia, czy przed rozpoczęciem działalności IORP spełniły warunki dotyczące podjęcia działalności w zakresie pracowniczych programów emerytalnych;
- b) ułatwienia monitorowania działalności IORP, w tym monitorowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, wypłacalności, systemu zarządzania oraz informacji przekazywanych uczestnikom i beneficjentom;
- c) wprowadzania środków naprawczych, w tym sankcji administracyjnych;
- d) jeśli jest to dozwolone na mocy prawa krajowego – w celu opublikowania kluczowych wskaźników efektywności dla wszystkich poszczególnych IORP, które to wskaźniki mogą pomóc uczestnikom i beneficjentom w podejmowaniu decyzji finansowych dotyczących ich emerytury;
- e) w związku z odwołaniami od decyzji właściwych organów, wydanych zgodnie z przepisami stanowiącymi transpozycję niniejszej dyrektywy;
- f) w postępowaniu sądowym dotyczącym przepisów stanowiących transpozycję niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 54***Uprawnienia śledcze Parlamentu Europejskiego**

Art. 52 i 53 pozostają bez uszczerbku dla uprawnień śledczych przyznanych Parlamentowi Europejskiemu na mocy art. 226 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

*Artykuł 55***Wymiana informacji między organami**

1. Art. 52 i 53 nie wykluczają:
 - a) wymiany informacji między właściwymi organami w tym samym państwie członkowskim w ramach pełnienia przez nie funkcji nadzorczych;
 - b) wymiany informacji między właściwymi organami w różnych państwach członkowskich w ramach pełnienia przez nie funkcji nadzorczych;
 - c) wymiany informacji, w ramach pełnienia funkcji nadzorczych, między właściwymi organami a znajdującymi się w tym samym państwie członkowskim następującymi podmiotami:
 - (i) organami odpowiedzialnymi za nadzór nad podmiotami sektora finansowego i innymi organizacjami finansowymi oraz organami odpowiedzialnymi za nadzór nad rynkami finansowymi;
 - (ii) organami lub podmiotami odpowiedzialnymi za utrzymywanie stabilności systemu finansowego w państwach członkowskich za pomocą uregulowań makroostrożnościowych;
 - (iii) podmiotami uczestniczącymi w likwidacji programu emerytalnego i w innych podobnych procedurach;
 - (iv) podmiotami lub organami zajmującymi się reorganizacją w celu ochrony stabilności systemu finansowego;
 - (v) osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzanie ustawowych badań sprawozdań finansowych IORP, zakładów ubezpieczeń i innych instytucji finansowych;
 - d) ujawniania podmiotom zarządzającym likwidacją programu emerytalnego informacji koniecznych do wykonywania ich obowiązków.

2. Informacje otrzymane przez organy, podmioty i osoby, o których mowa w ust. 1, podlegają zasadom dotyczącym tajemnicy zawodowej lub służbowej ustanowionym w art. 52.
3. Art. 52 i 53 nie uniemożliwiają państwom członkowskim zezwolenia na wymianę informacji między właściwymi organami a następującymi podmiotami:
 - a) organami odpowiedzialnymi za nadzorowanie podmiotów uczestniczących w likwidacji programów emerytalnych i innych podobnych procedurach;
 - b) organami odpowiedzialnymi za nadzorowanie osób zobowiązanych do przeprowadzania ustawowych badań sprawozdań finansowych IORP, zakładów ubezpieczeń i innych instytucji finansowych;
 - c) niezależnymi aktuariuszami IORP prowadzącymi nadzór nad tymi IORP oraz podmiotami odpowiedzialnymi za nadzorowanie tych aktuariuszy.

Artykuł 56

Przekazywanie informacji bankom centralnym, organom kształtującym politykę pieniężną, Europejskim Urzędowi Nadzoru i Europejskiej Radzie ds. Ryzyka Systemowego

1. Art. 52 i 53 nie stanowią przeszkody dla właściwych organów w przekazywaniu informacji następującym podmiotom do celów wykonywania przez nie odpowiednich zadań:
 - a) bankom centralnym i innym podmiotom pełniącym podobną funkcję, występującym w charakterze organów kształtujących politykę pieniężną;
 - b) w stosownych przypadkach – innym organom publicznym odpowiedzialnym za nadzorowanie systemów płatniczych;
 - c) Europejskiej Radzie ds. Ryzyka Systemowego, EIOPA, Europejskiemu Urzędowi Nadzoru (Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego) ustanowionemu rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 ⁽¹⁾ oraz Europejskiemu Urzędowi Nadzoru (Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) ustanowionemu rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 ⁽²⁾.
2. Art. 55–58 nie stanowią przeszkody dla organów lub podmiotów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), w przekazywaniu właściwym organom informacji, które mogą być potrzebne właściwym organom do celów określonych w art. 53.
3. Informacje otrzymane zgodnie z ust. 1 i 2 podlegają wymogom zachowania tajemnicy zawodowej lub służbowej, które są co najmniej równoważne wymogom określonym w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 57

Ujawnianie informacji administracji rządowej odpowiedzialnej za prawodawstwo w dziedzinie finansów

1. Art. 52 ust. 1, art. 53 i art. 58 ust. 1 nie uniemożliwiają państwom członkowskim zezwolenia na ujawnianie informacji poufnych między właściwymi organami a innymi jednostkami ich centralnej administracji rządowej odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów dotyczących nadzoru nad IORP, instytucjami kredytowymi, instytucjami finansowymi, przedsiębiorstwami świadczącymi usługi inwestycyjne i nad zakładami ubezpieczeń lub inspektorom działającym w imieniu tych jednostek administracji.

Ujawnienia tych informacji dokonuje się jedynie wówczas, gdy jest to niezbędne na potrzeby nadzoru ostrożnościowego oraz działań zapobiegawczych i naprawczych wobec upadających IORP. Bez uszczerbku dla ust. 2 niniejszego artykułu, osoby mające dostęp do tych informacji podlegają wymogom zachowania tajemnicy zawodowej lub służbowej, które są co najmniej równoważne wymogom określonym w niniejszej dyrektywie. Państwa członkowskie gwarantują jednak, że informacje otrzymane zgodnie z art. 55 oraz informacje uzyskane w drodze kontroli na miejscu będą mogły zostać ujawnione jedynie za wyraźną zgodą właściwego organu, od którego informacje te pochodzą, lub właściwego organu państwa członkowskiego, w którym została przeprowadzona kontrola na miejscu.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

2. Państwa członkowskie mogą zezwolić na ujawnianie poufnych informacji dotyczących nadzoru ostrożnościowego nad IORP parlamentarnym komisjom śledczym lub trybunałom obrachunkowym w ich państwie członkowskim oraz innym podmiotom odpowiedzialnym za prowadzenie dochodzeń w danym państwie członkowskim, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) podmioty te są właściwe na mocy prawa krajowego do prowadzenia dochodzeń lub kontroli dotyczących działań organów odpowiedzialnych za nadzór nad IORP lub za przepisy regulujące taki nadzór;
- b) informacje te są bezwzględnie konieczne do wykonywania właściwości, o której mowa w lit. a);
- c) osoby posiadające dostęp do informacji podlegają na mocy prawa krajowego wymogom zachowania tajemnicy zawodowej lub służbowej co najmniej równoważnym wymogom określonym w niniejszej dyrektywie;
- d) jeżeli informacje pochodzą z innego państwa członkowskiego, ujawnia się je za wyraźną zgodą właściwych organów, od których one pochodzą, a ujawnienie może nastąpić wyłącznie do celów, na które organy te wyraziły zgodę.

Artykuł 58

Warunki dotyczące wymiany informacji

1. W przypadku wymiany informacji zgodnie z art. 55, przekazywania informacji zgodnie z art. 56 i ujawniania informacji zgodnie z art. 57 państwa członkowskie wymagają spełnienia co najmniej następujących warunków:

- a) informacje są wymieniane, przekazywane lub ujawniane do celów sprawowania nadzoru;
- b) otrzymane informacje objęte są obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej lub służbowej ustanowionym w art. 52;
- c) w przypadku gdy informacje pochodzą z innego państwa członkowskiego, nie mogą one zostać ujawnione bez wyraźnej zgody właściwego organu, od którego pochodzą, a w stosownych przypadkach ujawnienie może nastąpić wyłącznie do celów, na które organ ten wyraził zgodę.

2. Art. 53 nie uniemożliwia państwom członkowskim zezwolenia, w celu wzmocnienia stabilności systemu finansowego oraz jego integralności, na wymianę informacji między właściwymi organami a organami lub podmiotami odpowiedzialnymi za wykrywanie naruszeń prawa spółek obowiązującego względem instytucji finansujących i prowadzenie dochodzeń w takich sprawach.

Państwa członkowskie, które stosują akapit pierwszy, wymagają spełnienia co najmniej następujących warunków:

- a) informacje muszą służyć wykrywaniu, dochodzeniom i kontrolom, o których mowa w art. 57 ust. 2 lit. a);
- b) otrzymane informacje muszą być objęte obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej lub służbowej ustanowionym w art. 52;
- c) w przypadku gdy informacje pochodzą z innego państwa członkowskiego, nie mogą one zostać ujawnione bez wyraźnej zgody właściwego organu, od którego pochodzą, a w stosownych przypadkach ujawnienie może nastąpić wyłącznie do celów, na które organ ten wyraził zgodę.

3. W przypadku gdy w danym państwie członkowskim organy lub podmioty, o których mowa w ust. 2 akapit pierwszy, wykonują swoje zadania w zakresie wykrywania lub prowadzenia dochodzeń z pomocą osób wyznaczonych do tego celu ze względu na ich szczególne kompetencje i niezatrudnionych w sektorze publicznym, ma zastosowanie możliwość wymiany informacji przewidziana w art. 57 ust. 2.

Artykuł 59

Przepisy krajowe o charakterze ostrożnościowym

1. Państwa członkowskie przekazują EIOPA sprawozdania dotyczące krajowych przepisów o charakterze ostrożnościowym w zakresie pracowniczych programów emerytalnych nieobjętych przepisami krajowego prawa socjalnego i prawa pracy w zakresie organizacji systemów emerytalnych, o których mowa w art. 11 ust. 1.

2. Państwa członkowskie regularnie, przynajmniej co dwa lata, uaktualniają te informacje, a EIOPA udostępnia je na swojej stronie internetowej.

TYTUŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 60

Współpraca między państwami członkowskimi, Komisją i EIOPA

1. Państwa członkowskie zapewniają, w odpowiedni sposób, jednolite stosowanie niniejszej dyrektywy przez stałą wymianę informacji i doświadczeń w celu wypracowania najlepszych praktyk w tej dziedzinie i ścisłą współpracę w stosownych przypadkach przy udziale partnerów społecznych, a czyniąc to, zapobiegają zakłóceniom konkurencji i stwarzają warunki wymagane dla bezproblemowego uczestnictwa transgranicznego.
2. Komisja i właściwe organy państw członkowskich ściśle współpracują w celu ułatwienia nadzoru nad działalnością IORP.
3. Właściwe organy państw członkowskich współpracują z EIOPA na potrzeby niniejszej dyrektywy zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1094/2010 i niezwłocznie udzielają EIOPA wszelkich informacji niezbędnych do wypełniania jego obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy i z rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, zgodnie z art. 35 tego rozporządzenia.
4. Każde państwo członkowskie powiadamia Komisję i EIOPA o wszelkich poważniejszych trudnościach, jakie mogą powstać w związku ze stosowaniem niniejszej dyrektywy. Komisja, EIOPA i właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich badają takie trudności tak szybko, jak to możliwe, w celu znalezienia właściwego rozwiązania.

Artykuł 61

Przetwarzanie danych osobowych

W odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w ramach niniejszej dyrektywy IORP i właściwe organy wykonują swe zadania na potrzeby niniejszej dyrektywy zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679. W odniesieniu do przetwarzania danych osobowych przez EIOPA w ramach niniejszej dyrektywy EIOPA przestrzega rozporządzenia (WE) nr 45/2001.

Artykuł 62

Ocena i przegląd

1. Do dnia 13 stycznia 2023 r. Komisja dokona przeglądu niniejszej dyrektywy i przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat jej wdrożenia i skuteczności.
2. Przegląd, o którym mowa w ust. 1, będzie dotyczył w szczególności:
 - a) odpowiedniości niniejszej dyrektywy z ostrożnościowego punktu widzenia i pod kątem zarządzania;
 - b) działalności transgranicznej;
 - c) doświadczeń zdobytych podczas stosowania niniejszej dyrektywy oraz jej wpływu na stabilność IORP;
 - d) informacji o świadczeniu emerytalnym.

Artykuł 63

Zmiana dyrektywy 2009/138/WE

W dyrektywie 2009/138/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 13 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) »reasekuracja« oznacza jedno z poniższych:

- a) działalność polegającą na przyjmowaniu ryzyk cedowanych przez zakład ubezpieczeń lub zakład ubezpieczeń państwa trzeciego lub przez inny zakład reasekuracji lub zakład reasekuracji państwa trzeciego;
- b) w przypadku ubezpieczycieli zrzeszonych w towarzystwie Lloyd's działalność polegającą na przyjmowaniu przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji inny niż ubezpieczyciele zrzeszeni w towarzystwie Lloyd's ryzyk cedowanych przez któregokolwiek z członków towarzystwa Lloyd's; lub
- c) świadczenie przez zakład reasekuracji usług pokrycia ryzyka na rzecz instytucji objętej zakresem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2341 (*).

(*) Dyrektywa (UE) 2016/2341 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (dyrektywa IORP) (Dz. U. L 354 23.12.2016, s. 37).”;

2) art. 308b ust. 15 otrzymuje brzmienie:

„15. Jeżeli w dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy państwa członkowskie siedziby stosowały przepisy, o których mowa w art. 4 dyrektywy (UE) 2016/2341, te państwa członkowskie siedziby mogą nadal stosować przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne, które zostały przez nie przyjęte w celu wykonania przepisów art. 1–19, art. 27–30, art. 32–35 i art. 37–67 dyrektywy 2002/83/WE w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2015 r., przez okres przejściowy upływający w dniu 31 grudnia 2022 r.

Jeżeli dane państwo członkowskie siedziby nadal stosuje wspomniane przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne, zakłady ubezpieczeń w tym państwie członkowskim siedziby obliczają swój kapitałowy wymóg wypłacalności jako sumę następujących składników:

- a) hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności w odniesieniu do ich działalności w zakresie ubezpieczeń, obliczonego bez uwzględnienia działalności w zakresie pracowniczych programów emerytalnych zgodnie z art. 4 dyrektywy (UE) 2016/2341;
- b) marginesu wypłacalności w odniesieniu do działalności w zakresie pracowniczych programów emerytalnych, obliczonego zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi, które zostały przyjęte w celu wykonania przepisów art. 28 dyrektywy 2002/83/WE.

Do dnia 31 grudnia 2017 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące kwestii, czy okres, o którym mowa w akapicie pierwszym, należy przedłużyć, biorąc pod uwagę zmiany przepisów unijnych lub krajowych wynikające z niniejszej dyrektywy.”.

Artykuł 64

Transpozycja

1. Do dnia 13 stycznia 2019 r. państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych środków.

Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w obowiązujących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektyw uchylonych niniejszą dyrektywą odczytuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 65

Uchylenie

Dyrektywa 2003/41/WE, zmieniona dyrektywami wymienionymi w załączniku I część A, traci moc ze skutkiem od dnia 13 stycznia 2019 r., bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego i rozpoczęcia stosowania dyrektyw określonych w załączniku I część B.

Odesłania do uchylonej dyrektywy 2003/41/WE odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji w załączniku II.

Artykuł 66

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 67

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu 14 grudnia 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

I. KORČOK

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

CZĘŚĆ A

Uchylona dyrektywa i wykaz jej kolejnych zmian

(o których mowa w art. 65)

Dyrektywa 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 235 z 23.9.2003, s. 10)	
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1)	wyłącznie art. 303
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/78/UE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 120)	wyłącznie art. 4
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1)	wyłącznie art. 62
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/14/UE (Dz.U. L 145 z 31.5.2013, s. 1)	wyłącznie art. 1

CZĘŚĆ B

Wykaz terminów transpozycji do prawa krajowego i rozpoczęcia stosowania

(o których mowa w art. 65)

Dyrektywa	Termin transpozycji	Data rozpoczęcia stosowania
2003/41/WE	23.9.2005	23.9.2005
2009/138/WE	31.3.2015	1.1.2016
2010/78/UE	31.12.2011	31.12.2011
2011/61/UE	22.7.2013	22.7.2013
2013/14/UE	21.12.2014	21.12.2014

ZAŁĄCZNIK II

Tabela korelacji

Dyrektywa 2003/41/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 1	art. 1
art. 2	art. 2
art. 3	art. 3
art. 4	art. 4
art. 5	art. 5
art. 6 lit. a)	art. 6 pkt 1
art. 6 lit. b)	art. 6 pkt 2
art. 6 lit. c)	art. 6 pkt 3
art. 6 lit. d)	art. 6 pkt 4
art. 6 lit. e)	art. 6 pkt 5
art. 6 lit. f)	art. 6 pkt 6 art. 6 pkt 7
art. 6 lit. g)	art. 6 pkt 8
art. 6 lit. h)	art. 6 pkt 9
art. 6 lit. i)	art. 6 pkt 10
art. 6 lit. j)	art. 6 pkt 11 art. 6 pkt 12–19
art. 7	art. 7
art. 8	art. 8
art. 9 ust. 1 lit. a)	art. 9
art. 9 ust. 1 lit. c)	art. 10 ust. 1 lit. a)
art. 9 ust. 1 lit. e)	art. 10 ust. 1 lit. b)
art. 9 ust. 2	art. 10 ust. 2
art. 20 oraz art. 9 ust. 5	art. 11 art. 12
art. 15 ust. 1–5	art. 13 ust. 1–5
art. 15 ust. 6	
art. 16	art. 14
art. 17	art. 15

Dyrektywa 2003/41/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 17a ust. 1–4	art. 16 ust. 1–4
art. 17a ust. 5	
art. 17b	art. 17
art. 17c	
art. 17d	art. 18
art. 18	art. 19 art. 20 art. 21
art. 9 ust. 1 lit. b)	art. 22 ust. 1 art. 22 ust. 2–7 art. 23 art. 24 art. 25 art. 26 art. 27 art. 28
art. 10	art. 29
art. 12	art. 30
art. 9 ust. 4	art. 31 ust. 1 art. 31 ust. 2–7
art. 19 ust. 1	art. 32
art. 19 ust. 2 akapit drugi	art. 33 ust. 1 art. 33 ust. 2
art. 19 ust. 2 akapit pierwszy	art. 33 ust. 3
art. 19 ust. 3	art. 33 ust. 4 art. 33 ust. 5–8 art. 34 art. 35 art. 36
art. 9 ust. 1 lit. f)	art. 37 ust. 1
art. 11 ust. 4 lit. c)	art. 37 ust. 2
art. 11 ust. 2 lit. b)–	art. 37 ust. 3 art. 37 ust. 4 art. 38 art. 39 art. 40 ust. 1 lit. a)– c)

Dyrektywa 2003/41/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 11 ust. 4 lit. b)	art. 40 ust. 1 lit. d) art. 40 ust. 2 art. 41 art. 42
art. 11 ust. 5	art. 43
art. 11 ust. 2 lit. a)	art. 44 lit. a)
art. 11 ust. 3	art. 44 lit. b) art. 44 lit. c) art. 45 art. 46 art. 47
art. 14 ust. 1	art. 48 ust. 1
art. 14 ust. 2 akapit pierwszy	art. 48 ust. 2 art. 48 ust. 3–5
art. 14 ust. 2 akapit drugi	art. 48 ust. 6
art. 14 ust. 3–5	art. 48 ust. 7–9 art. 49
art. 13 ust. 1	art. 50
art. 13 ust. 2	art. 51 art. 52 art. 53 art. 54 art. 55 art. 56 art. 57 art. 58
art. 20 ust. 11 akapit pierwszy	art. 59 ust. 1
art. 20 ust. 11 akapit drugi	art. 59 ust. 2
art. 20 ust. 11 akapit trzeci i czwarty	
art. 21	art. 60 art. 61 art. 62 art. 63
art. 22	art. 64 art. 65 art. 66 art. 67

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL